

Ministerstvo pro místní rozvoj ČR – Národní orgán pro koordinaci

Vyhodnocení řízení rizikových operačních programů

Vydáno Ministerstvem pro místní rozvoj ČR

Březen 2013

Obsah

Úvod	3
1. Manažerské shrnutí	5
2. Identifikace rizikových operačních programů	5
3. Rizikové operační programy a návrhy opatření	10
<i>Operační program Životní prostředí</i>	10
<i>Operační program Vzdělávání pro konkurenceschopnost</i>	18
<i>Regionální operační program Severozápad</i>	25
<i>Operační program Technická pomoc</i>	30
<i>Operační program Doprava</i>	36
<i>Operační program Podnikání a inovace</i>	42
<i>Operační program Výzkum a vývoj pro inovace</i>	48
<i>Integrovaný operační program</i>	55
<i>Operační program Lidské zdroje a zaměstnanost</i>	63
4. Definice tematických oblastí vhodných pro posílení alokace	69
5. Harmonogram dalších kroků	79
6. Seznam použitých zkratk	80

Úvod

Rok 2013 je pro čerpání prostředků ze strukturálních fondů (SF) a Fondu soudržnosti (FS) klíčový. Pokročilá fáze implementace všech operačních programů naplno odhalila slabá místa v administrativních procesech a kompetentních orgánech veřejné správy. Prioritizace procesů spojených s administrací fondů EU je klíčovým předpokladem pro úspěšné vyčerpání prostředků¹. Na úrovni vlády proto musí být vynaloženo veškeré úsilí k dosažení stanovených cílů. Tento dokument popisuje zevrubně problematiku a nastiňuje možná řešení. Výkon jednotlivých rozhodnutí však neleží v pravomoci, ani působnosti Národního orgánu pro koordinaci, ale leží plně v kompetenci zodpovědných orgánů.

Ministerstvo pro místní rozvoj ČR bylo pověřeno usnesením vlády ČR č. 198/2006 výkonem funkce Národního orgánu pro koordinaci (MMR-NOK), který zajišťuje koordinaci uvnitř Národního strategického referenčního rámce (NSRR), dohlíží na řízení a plnění cílů operačních programů (OP). Primárním cílem MMR-NOK je, aby byly realizovány intervence směřující k naplňování cílů operačních programů, aby Česká republika dostala svým závazkům vůči Evropské komisi a nepřišla o prostředky, které ji byly přiděleny ze SF a FS na programové období 2007 - 2013.

MMR-NOK zahajuje koordinaci v pořadí sedmého roku z programového období 2007 - 2013. V minulém roce bylo zesílenému dohledu podrobena šest rizikových operačních programů – OP Doprava, OP Životní prostředí, OP Výzkum a vývoj pro inovace, Integrovaný operační program, OP Vzdělávání pro konkurenceschopnost a ROP Severozápad. Pro každý rizikový operační program byl sestaven akční plán, který schválila vláda ČR usnesením č. 498/2012 a u OP Vzdělávání pro konkurenceschopnost také usnesením č. 662/2012. Nastavené akční plány měly přispět k minimalizaci, případně celkovému odstranění identifikovaných rizik. Vyhodnocením akčních plánů a jejich dopadu na realizaci rizikových programů se zabývá tento dokument v kapitole 3. S ročním odstupem se zaměřujeme na to, zda opatření přinesla požadované efekty a přispěla k rychlejšímu čerpání prostředků. U oblastí, kde došlo k prohloubení rizik, jsou navržena další opatření.

Obdobně jako v minulém roce byla realizace všech operačních programů opět posouzena na základě multikriteriálního hodnocení (viz kapitola 2). Po provedeném hodnocení se rozšířil počet rizikových operačních programů o OP Podnikání a inovace, OP Lidské zdroje a zaměstnanost, OP Technická pomoc a ROP Střední Čechy. Nicméně v případě ROP Střední Čechy došlo v průběhu konání meziresortního připomínkového řízení k uzavření provedených mimořádných auditů ze strany Ministerstva financí – Auditního orgánu, ze kterých nevyplynula žádná závažná pochybení. Proto byl tento program aktuálně vyřazen z kategorie rizikových operačních programů. U rizikových programů jsou v kapitole 3 zhodnocena hlavní rizika, která ovlivňují plnění limitů čerpání v roce 2013 a následujících letech. Pro každý nově identifikovaný rizikový operační program je pak vytvořen akční plán s návrhem opatření k eliminaci uvedených rizik.

Tento rok je posledním rokem, kdy lze realokovat prostředky mezi operačními programy. Evropská pravidla umožňují v tomto roce přesouvat mezi programy pouze alokaci stanovenou na rok 2013, čímž lze v současné době ovlivnit pouze nedočerpání přidělených prostředků v roce 2015. Vyhodnocení realizace rizikových operačních programů ukázalo, že toto opatření je stále aktuální a bude v tomto roce opět navrhováno. Kromě identifikace vhodných programů pro realokaci prostředků dokument obsahuje i konkrétní vyčíslení výše realokace a jsou zde specifikovány i tematické oblasti, kam by bylo vhodné realokované prostředky přesunout ve vazbě na strategické cíle NSRR (viz kapitola 4). Nezbytné je i stanovit harmonogram dalších kroků v případě realokací mezi programy. Harmonogram je obsažen v kapitole 5.

¹ Vláda ČR se již ve svém programovém prohlášení zavázala ke zjednodušení procesů implementace a maximalizaci úsilí k včasnému vyčerpání (viz Programové prohlášení Vlády ČR, str. 39).

Při zpracování dokumentu MMR-NOK vycházel z dat z MSC2007 generovaných ke dni 4. ledna 2013. Uvedené údaje o veřejných zakázkách posuzovaných Úřadem pro ochranu hospodářské soutěže (ÚOHS) se týkají šetření, které trvá déle než 1 rok. Tento dokument byl vytvořen ve spolupráci s řídicími orgány rizikových operačních programů.

1. Manažerské shrnutí

Obdobně jako v předchozích letech MMR-NOK podrobil na začátku roku 2013 všechny operační programy multikriteriálnímu hodnocení, ze kterého vzešlo deset rizikových operačních programů. Na rozdíl od loňského roku se počet rizikových operačních programů zvýšil o čtyři, což může souviset s blížícím se koncem programového období, kdy vzhledem ke kumulaci rizik a omezenému času na jejich řešení řídicí orgány začaly otevřeně deklarovat problémy při realizaci svých operačních programů.

Důvody pro označení operačních programů za rizikové nelze paušalizovat. Každý operační program má svá specifická rizika, která se odvíjí od zvoleného způsobu nastavení implementační struktury programu, od charakteru realizovaných projektů, příp. od nastavení pravidel pro realizaci programu. Předkládaný dokument se zaměřuje na vyhodnocení těchto procedurálních rizik a sestavení akčních plánů s návrhy opatření.

Za závažný problém, který se týká významné části rizikových programů, resp. objemu finančních prostředků, lze považovat dosud nevyřešené případy, které jsou posuzovány Úřadem pro ochranu hospodářské soutěže. V některých případech neúměrně dlouhé lhůty pro vydání stanoviska tohoto úřadu způsobují značné komplikace na implementační úrovni. V případech, kdy se jedná o významné částky (např. u OP Životní prostředí v hodnotě 2,17 mld. Kč), může tato skutečnost ohrozit včasné vyčerpání prostředků pro jednotlivé roční rozpočtové závazky.

Za další problém, který je společný pouze vybraným programům, lze označit schvalování a realizaci velkých projektů. Významná část prostředků ze SF/FS je právě těmito projekty realizována, a to prostřednictvím tří programů: OP Životní prostředí, OP Doprava a OP Výzkum a vývoj pro inovace. Plánované předkládání velkých projektů Evropské komisi ke schválení se zpožďuje (v případě OP Doprava), na což Komise reaguje zpřísněním pravidel (např. nutnou podmínkou způsobilosti bude stavební povolení) nebo negativním postojem k realizaci velkých projektů (příklad OP Životní prostředí – projekty spaloven). V případě výzkumných a inovativních projektů je problémem nejen prodlužování stanovených harmonogramů, ale také podmínky uvedené v novele zákona o veřejných zakázkách (zejména zrušení zadávacího řízení na základě jedné podané nebo hodnotitelné nabídky). V případě realizace některých velkých projektů je zvažováno využití „fázování“ projektů (viz Systémová opatření MMR-NOK pro řízení rizik). Je nutné vstoupit do jednání s Evropskou komisí o fázování vybraných velkých projektů.

Rizikové operační programy

Dle závažnosti rizik MMR-NOK rozdělil operační programy do tří kategorií. Mezi vysoce rizikové operační programy patří **OP Životní prostředí, OP Vzdělávání pro konkurenceschopnost, OP Technická pomoc a ROP Severozápad**. U těchto čtyř programů existuje vysoká pravděpodobnost, že v roce 2013 nebude využita část prostředků ze SF/FS. Do druhé kategorie, se střední mírou rizika ztráty prostředků, spadá OP Doprava, OP Lidské zdroje a zaměstnanost, OP Podnikání a inovace, Integrovaný operační program, OP Výzkum a vývoj pro inovace. Do poslední kategorie spadají programy, u nichž na základě aktuálních informací nebyla identifikována významná rizika ovlivňující včasné vyčerpání přidělených prostředků.

Dlouhodobá kumulace problémů v implementaci **OP Životní prostředí** představuje možné nedočerpání finančních prostředků, a to již na konci roku 2013. K její eliminaci je nutné významné zrychlení administrativních procesů prostřednictvím zkrácení lhůt a intenzivní práce s příjemci směrem k co nejrychlejšímu zahájení realizace projektů. Vzhledem k tomu, že dosavadní systém implementace OP Životní prostředí neumožňuje příjemcům zahájit realizaci projektu, dokud nejsou dokončeny všechny veřejné soutěže, je nutno procesně zajistit (např. dílčím Rozhodnutím o poskytnutí dotace či zajištěním vládní záruky), aby realizace projektu byla zahájena dříve, než je vydáno rozhodnutí. K tomuto musí být nápomocno ministerstvo financí, které stanovuje podmínky pro

vydání rozhodnutí o poskytnutí dotace. Aplikaci systémového nástroje v podobě realokace mezi programy je v tomto případě možné použít pouze v omezené míře, MMR-NOK navrhuje přesun části prostředků Fondu soudržnosti do OP Doprava. V úvahu přichází i možná aplikace článku 95 Obecného nařízení. Využití procedury dle článku 95 je v současné době MMR-NOK ve spolupráci s řídicími orgány analyzováno. Těmito opatřeními usiluje MMR-NOK o snížení predikované ztráty v roce 2013, i v roce 2015.

Nedočerpání prostředků v roce 2013 je reálná také u **OP Vzdělávání pro konkurenceschopnost**. Možnosti řešení situace spočívají ve vztahu k plnění pravidla $n+3$ a $n+2$ v roce 2013 pouze v realizační fázi, zejména ve vyvíjení tlaku na dodržování finančních plánů projektů a motivaci příjemců ke zrychlení čerpání nad rámec finančních plánů, zejména u systémových projektů MŠMT. Riziko ztráty dalších prostředků v letech 2014 a 2015 bylo sníženo realokacemi do jiných operačních programů. To je jedno ze systémových opatření MMR-NOK, které bylo pro tento případ již uplatněno.

Rizikovost **ROP Severozápad** se odvíjí od informací zjištěných na základě vyšetřování orgánů Policie ČR a aktuálně i od uzavření dohody na zaplacení plošné korekce. Zpoždění v realizaci programu podle zkušeností MMR-NOK již neumožní využít veškeré volné finanční prostředky, proto je u tohoto programu navrhována realokace prostředků do jiných operačních programů. Stejně systémové opatření v podobě realokace je navrhováno také u **OP Technická pomoc**, který je specifický svým servisním zaměřením pro ostatní OP. V tomto programu je kvůli nízkému tempu čerpání a kvůli nižším reálným potřebám, než na které byla nastavena původní alokace, predikováno ze strany MMR-NOK možné nedočerpání finančních prostředků v roce 2013 a 2015. U OP Technická pomoc v minulosti MMR-NOK navrhoval realokaci mezi programy, která byla schválena Evropskou komisí v roce 2011. I pomocí tohoto opatření se podařilo snížit riziko vysoké ztráty prostředků v roce 2013. Tabulka s návrhem realokace mezi programy je uvedena níže.

Zdrojový program	Návrh částky k realokaci (podíl EU)	Příjmový program	Návrh částky k realokaci (podíl EU)
ROP Severozápad OP Technická pomoc	3,1 mld. Kč (ERDF) 0,5 mld. Kč (ERDF)	ROP Jihovýchod	0,6 mld. Kč
		ROP Střední Morava	0,6 mld. Kč
		ROP Moravskoslezsko	0,8 mld. Kč
		ROP Jihozápad	0,5 mld. Kč
		ROP Severovýchod*	0,6 mld. Kč
		ROP Střední Čechy	0,5 mld. Kč
		OP Praha Konkurenceschopnost	dle pro rata (ERDF)
OP Životní prostředí	3,7 mld. Kč (FS)	OP Doprava	3,7 mld. Kč (FS)

Poznámka: * Realokace do ROP Severovýchod bude provedena pouze v případě, že bude uzavřena problematika spojená s vyšší mírou chybovosti ve výročních kontrolních zprávách.

Pro práci s rizikovými operačními programy využívá MMR-NOK implementační nástroj v podobě zesíleného řízení rizik, kde s řídicími orgány rizikových programů diskutuje stav realizace, přijímaná opatření a vyhodnocuje jejich dopad. Kromě tohoto nástroje využívá MMR-NOK i další systémové nástroje pro řízení rizik. Těmito nástroji jsou: revize operačního programu podle článku 33 Obecného nařízení (zejména realokace mezi programy), fázování velkých projektů a postup podle článku 95 Obecného nařízení. Dále zvažuje využití externí manažerské supervize.

Systémová opatření MMR-NOK pro řízení rizik

Realokace mezi programy

Tento rok je posledním rokem, kdy lze realokovat prostředky mezi operačními programy, to znamená, provést revizi dotčených programů podle článku 33 Obecného nařízení. Evropská pravidla umožňují

v tomto roce přesouvat mezi programy pouze alokaci stanovenou na rok 2013, čímž lze v současné době ovlivnit pouze nedočerpání přidělených prostředků v roce 2015. Vyhodnocení realizace rizikových operačních programů ukázalo, že toto opatření je stále aktuální a je navrhováno u ROP Severozápad, OP Technická pomoc a OP Životní prostředí.

Fázování velkých projektů

Řídící orgány mohou využít u velkých projektů nástroje „fázování“. Znamená to, že řídicí orgán může část projektu realizovat v dalším programovém období 2014 – 2020 a jeho realizaci rozdělit na logické celky. Vyhodnocení realizace rizikových operačních programů ukázalo, že toto opatření bude využito v případě OP Výzkum a vývoj pro inovace a OP Doprava.

Článek 95 Obecného nařízení

Část prostředků, kterých se týká automatické zrušení závazku, je možné snížit o částku, kterou MF-PCO nemohlo vykázat Komisi, neboť projekty byly pozastaveny soudním řízením nebo řízením o správním opravném prostředku s odkladným účinkem. Tyto případy je nutné zaslat Komisi nejpozději do 31. prosince daného roku, ve které je plněno pravidlo $n+3/n+2$. Jde o opatření, které by mohla Česká republika využít mj. pro snížení rizika automatického zrušení závazku v roce 2013 u rizikových operačních programů. V současné době je využití tohoto nástroje analyzováno.

Externí manažerská supervize

MMR-NOK navrhuje využití „externí manažerské supervize“, která by se zaměřovala na řízení rizik ze strany řídicích orgánů rizikových operačních programů a plnění opatření přijatých v rámci sestavených akčních plánů.

2. Identifikace rizikových operačních programů

MMR-NOK pravidelně a systematicky sleduje a vyhodnocuje naplňování cílů operačních programů, stav reálného čerpání, nastavení a plnění predikcí. Cílem této činnosti je včas identifikovat možné rizikové oblasti u operačních programů, které způsobují obtíže v implementaci a mohou mít v konečném důsledku vliv na plnění cílů a limitů čerpání $n+3/n+2$ u daných ročních rozpočtových závazků. Včasná identifikace potenciálních rizik a realizace navržených opatření k jejich odstranění či zmírnění je klíčová pro naplňování stanovených cílů. Nerealizace či zpoždění v realizaci některých důležitých opatření může vést až k automatickému zrušení závazku či nenaplnění stanovených cílů. Jedním z opatření, které může těmto rizikům předejít, je například revize operačního programu, případně realokace ohrožených prostředků. Toto opatření považuje MMR-NOK za nejzásadnější.

Hodnocení MMR-NOK zahrnuje i další faktory, které mohou mít vliv na plynulou realizaci operačních programů. Kromě hlediska věcného a finančního je operační program hodnocen i z pohledu řízení. Jde o komplexní proces, který zahrnuje tři fáze: analýza rizikových oblastí, hodnocení rizikových oblastí a řízení identifikovaných rizik. Metodika pro posouzení rizikových operačních programů byla součástí materiálu schváleného usnesením vlády ČR č. 498/2012.

Analýza a hodnocení rizikových oblastí

Analýza a hodnocení rizikových oblastí operačních programů jsou procedury, které slouží MMR-NOK pro potřeby řízení a koordinace NSRR. Cílem těchto fází je pomocí stanovené metody, multikriteriálního hodnocení a na základě zkušeností MMR-NOK identifikovat potenciální rizika u operačních programů, která mohou ohrozit naplnění stanovených cílů.

Základním zdrojem jsou data z informačního systému MSC2007 k 4. lednu 2013, na základě kterých lze zjistit dosavadní průběh a aktuální stav naplňování cílů a čerpání prostředků. Důležitým zdrojem jsou také informace od řídicích orgánů operačních programů. Hodnoceny jsou tři stěžejní oblasti implementace operačního programu: oblast finanční, věcná a řízení operačního programu (viz obrázek č. 1 – Multikriteriální hodnocení).

Obrázek č. 1 – Multikriteriální hodnocení

Zdroj: MMR-NOK

Predikce čerpání

Jedním z nástrojů finančního řízení operačního programu jsou predikce čerpání. Pro MMR-NOK slouží k získání reálné představy o vývoji čerpání jednotlivých programů v následujících měsících a letech. Z pravidelného sledování a vyhodnocování predikcí lze identifikovat případná rizika zejména ve vztahu k plnění pravidla $n+3/n+2$.

Do plánování vývoje čerpání vstupují různé faktory, které tento odhad ztěžují a mohou predikce vychýlit (např. posuny harmonogramů realizace projektů, nadhodnocení rozpočtu projektu vedoucí k úsporám, kontroly a identifikovaná pochybení s následky korekce). Všechny tyto skutečnosti jsou

znázorněny pomocí grafického zobrazení u každého rizikového programu pomocí tří křivek. Optimální křivka čerpání znázorňuje optimální stav, jakého by mělo být dosahováno. Predikovaná křivka čerpání řídicího orgánu uvádí, jaký vývoj řídicí orgán očekává. Křivka čerpání MMR-NOK zobrazuje pesimistickou variantu. Tato varianta může nastat tehdy, pokud by řídicí orgán včas nerealizoval navržená opatření. Mezi křivkou řídicího orgánu a MMR-NOK se nachází oblast, kde se může řídicí orgán nacházet v roce 2013 a následujících letech.

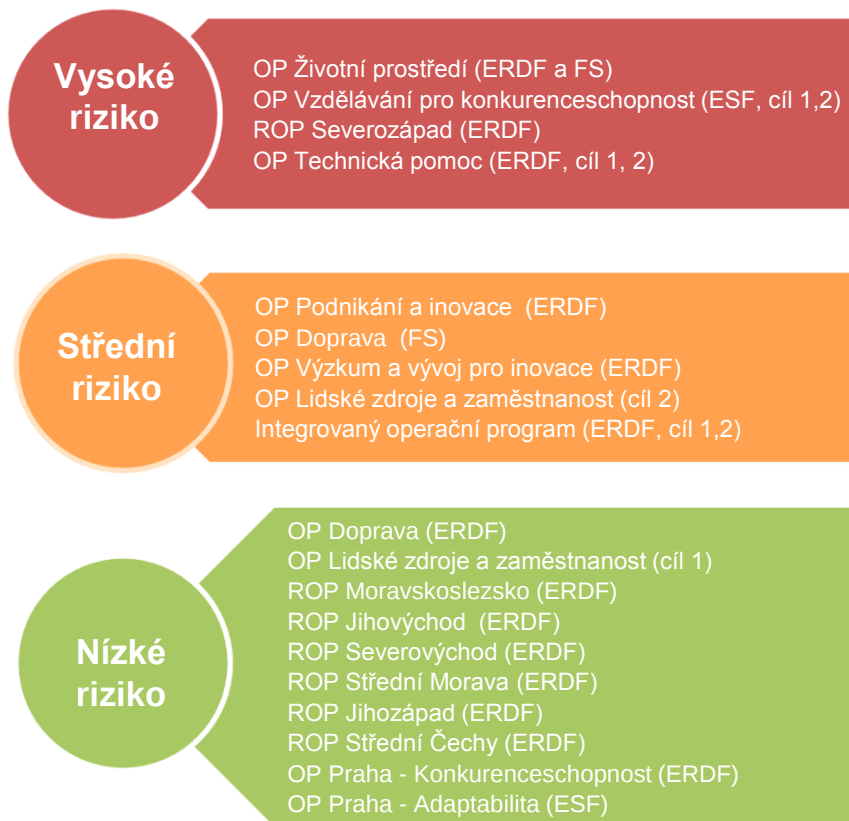
Kategorizace identifikovaných rizik

Výše uvedené multikriteriální hodnocení bylo aplikováno na všechny operační programy. Následně byly operační programy rozděleny do tří skupin (i v rozdělení dle fondů a cílů), a to podle dopadu rizik na plnění limitů čerpání, resp. automatické zrušení závazku v roce 2013 a následujících letech (viz obrázek č. 2 - Kategorizace rizikovosti OP).

V první kategorii (vyznačeno **červeně**) jsou uvedeny ty operační programy, u kterých existuje vysoká pravděpodobnost, že k reálné ztrátě prostředků dojde. V další kategorii (vyznačeno **oranžově**) jsou uvedeny operační programy, u kterých byla identifikována rizika střední významnosti, která mohou způsobit nevyčerpání části alokace programu. Operační programy, u nichž na základě aktuálních informací nebyla identifikována významná rizika vedoucí ke ztrátě přidělených prostředků a nejsou v tuto chvíli zařazeny do zesíleného řízení rizik, jsou poslední skupinou operačních programů (vyznačeno **zeleně**).

Rozdělení operačních programů do jednotlivých skupin vychází z aktuálního stavu čerpání a znalosti stávajících rizik programu. Jedná se však o rizika, která lze jen velmi těžko předvídat a situace se i v doposud relativně bezproblémových operačních programech může náhle změnit. Operační program se tak dostává do kategorie rizikových programu a je u něho prováděno zesílené řízení rizik MMR-NOK. Takovým programem je např. ROP Střední Čechy.

Obrázek č. 2 – Kategorizace rizikovosti OP

3. Rizikové operační programy a návrhy opatření

Operační program Životní prostředí

OP Životní prostředí je strategicky významným, druhým nejobjemnějším programem z hlediska alokovaných prostředků z fondů EU v programovém období 2007 - 2013. Čtvrtina prostředků z celkové alokace byla certifikována a řídicí orgán na konci roku 2012 splnil pravidlo n+3. Výchozí situace pro vyčerpání dalších ročních alokací není příznivá a hrozí, že OP Životní prostředí včas nevyužije celou část své alokace, a to již v roce 2013.

Aktuální stav realizace programu

OP Životní prostředí byl zařazen do skupiny rizikových programů již v roce 2012 a byl pro něj sestaven individuální akční plán. Akční plán schválený usnesením vlády ČR č. 498/2012 se zaměřoval zejména na obnovení pozastavených procesů u OP Životní prostředí. Neobnovení procesů by znamenalo ohrožení plnění pravidla n+3 v roce 2012 a ztrátu části alokace. Druhou klíčovou oblastí řešenou akčním plánem bylo zrychlení administrativního procesu, zejména lhůt pro posuzování projektů a výběrových řízení. Doba, po kterou řídicí orgán a zprostředkující subjekt kontroluje, posuzuje a schvaluje žádosti, je stále příliš dlouhá. Postupem času se tyto lhůty a jejich prodlužování staly jedním z kritických rizik, které významně omezuje naplnění pravidla n+3 a n+2 v roce 2013.

Mezi zásadní aktuální problémové oblasti spadá rovněž nastavení procesu vydávání Rozhodnutí o poskytnutí dotace. Před jeho vydáním musí být ukončena všechna výběrová řízení, která jsou součástí daného projektu². V případě zdržení byť jednoho výběrového řízení, není možno realizaci projektu zahájit. Tato skutečnost nyní zásadně blokuje zahájení realizace projektů a tím významně zbrzdí celý následný proces. Takto nastavený proces administrace je v zásadě ojedinělý, u jiných operačních programů se nevyskytuje. Řešení této problematiky je klíčové k uvolnění strategicky významných finančních toků.

Řídicí orgán v tuto chvíli jedná s Evropskou komisí o schválení dalších dvou velkých projektů, jejichž rozpočty (cca 3,7 mld. Kč) rovněž mohou zásadně ovlivnit čerpání finančních prostředků.

29,1 %

z celkové alokace programu bylo do konce roku 2012 předloženo ministerstvu financí v souhrnných žádostech.

4,5 mld. Kč (ERDF)

25,0 mld. Kč (FS)

musí řídicí orgán předložit v souhrnných žádostech do konce roku 2013, aby splnil pravidlo n+3 a n+2 v roce 2013.

0,2 mld. Kč (ERDF)

0,9 mld. Kč (FS)

v průměru měsíčně předkládal řídicí orgán v souhrnných žádostech za uplynulý rok.

0,4 mld. Kč (ERDF)

2,2 mld. Kč (FS)

musí řídicí orgán v průměru měsíčně předložit v souhrnných žádostech, aby splnil pravidlo n+3 a n+2 v roce 2013.

² Vyplývá ze závazných pokynů Ministerstva financí - Pokyn č. R 1 - 2010 k upřesnění postupu Ministerstva financí, správců programů a účastníků programu při přípravě, realizaci, financování a vyhodnocování programu nebo akce a k provozování informačního systému programového financování.

Dopad akčního plánu OP Životní prostředí

Certifikace programu byla pozastavena v prosinci 2010 na základě společného dopisu MMR-NOK a MF-PCO a skutečností zjištěných z pravidelného sledování. Bylo zjištěno, že v oblasti veřejných zakázek mohlo dojít k pochybením. Následoval varovný dopis Evropské komise, jehož dopadem bylo pozastavení plateb. Řídící orgán přijal řadu nápravných opatření. Výsledky provedeného auditu některá pochybení potvrdily a byla aplikována plošná finanční oprava ve výši 1,7 mld. Kč (EU podíl). Certifikace byla obnovena včas, aby bylo pravidlo n+3 v roce 2012 splněno, čímž byl naplněn i akční plán v tomto bodě.

Podařilo se zrychlit administraci 2. prioritní osy prostřednictvím vyhlášení dalších nových výzev, jejichž alokace byla naplněna projekty. Nicméně další opatření, která by pomohla vyčerpat alokaci 2. prioritní osy, v podobě revize Programového dokumentu OP Životní prostředí, byla realizována pouze částečně, neboť revize Programového dokumentu nebyla předložena Evropské komisi ke schválení. Tímto prodlením se zvýšilo riziko, že podporu alternativní dopravy z hlediska časového již nebude možné realizovat z OP Životní prostředí v tomto programovém období. Částku, kterou řídící orgán plánoval alokovat na tuto aktivitu (cca 1 mld. Kč), bude muset pokrýt náhradními projekty, kterých však v prioritní ose 2 není dostatek.

Podle akčního plánu mělo dojít do poloviny roku 2012 ke zrychlení některých procesů prostřednictvím zkrácení lhůt. Opatření nebyla realizována včas, což má dopad na plnění pravidla n+3 a n+2 v roce 2013, kde se ukázalo, že v případě OP Životní prostředí hrozí automatické zrušení závazku (viz následující kapitola – Výhled na rok 2013). Opatření v podobě zkrácení lhůt byla částečně realizována až na začátku roku 2013.

Opatření v akčním plánu, která souvisela s realizací objemově významných projektů, byla realizována. Řídící orgán získal lepší přehled o tomto typu projektů, rychleji identifikuje případná rizika a je schopen tato rizika včas eliminovat. Byla vytvořena skupina pro koordinaci investičně náročných projektů (nad 100 mil. Kč), které jsou podrobeny detailnímu sledování. Práci s touto skupinou projektů může být významně sníženo riziko nesplnění pravidla n+3 a n+2 v roce 2013.

Podařilo se reorganizovat věcné odbory řídicího orgánu a zprostředkujícího subjektu, což přineslo zefektivnění provádění auditů a kontrol a zlepšení sledování objemově významných projektů. Opatření akčního plánu však v tomto bodě bylo splněno částečně, např. realizace procesně personálního auditu byla zpožděna. Potenciálně rizikové oblasti jsou aktuálně řešeny v rámci personálně-procesního auditu.

Výhled na rok 2013

Tento rok je pro OP Životní prostředí zásadní. Je nutno výrazně zrychlit administrativní procesy prostřednictvím zkrácení lhůt (zejména dobu vydání Rozhodnutí o poskytnutí dotace), motivovat příjemce k včasnému předkládání žádostí o platbu a dokončit jednání s Evropskou komisí o velkých projektech, aby byla co nejvíce minimalizována ztráta, kterou řídící orgán na konci roku 2012 odhadl až do výše 9 mld. Kč. Do té doby nebylo ze strany Řídícího orgánu OP Životní prostředí riziko ztráty indikováno, a to ani v predikcích.

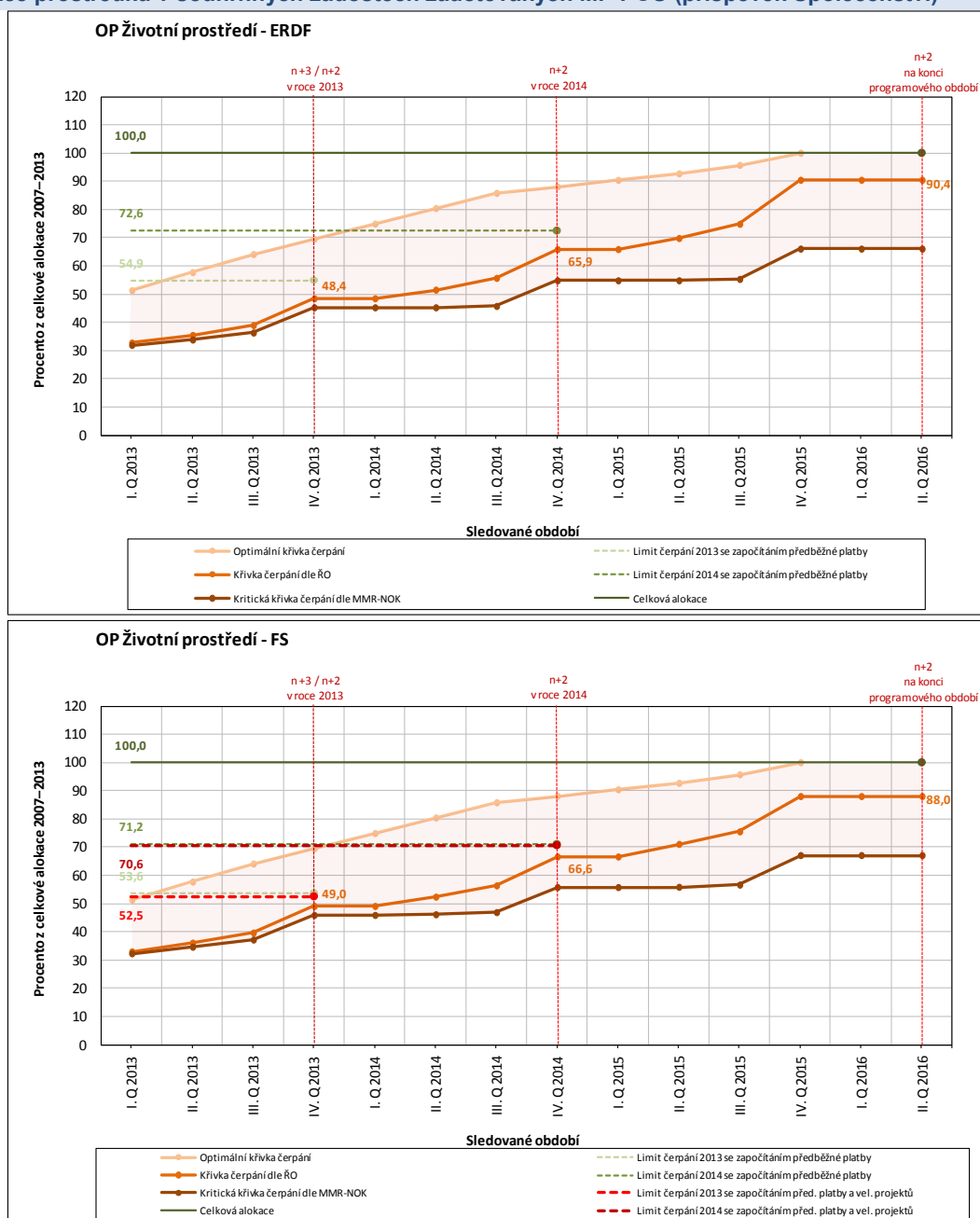
Řídící orgán v návaznosti na tuto skutečnost provedl řadu opatření směřujících ke zrychlení administrativních procesů, a to jak na samotném ministerstvu, tak na zprostředkujícím subjektu (tzv. akcelerační plán). V návaznosti na to, jak velký dopad budou mít připravená opatření, existují možné scénáře. Optimistická varianta, která vychází z aktuálních predikcí (viz následující grafy), počítá s tím, že v části Evropského fondu pro regionální rozvoj (ERDF) nedojde k vyčerpání limitu o 1,1 mld. Kč (42,6 mil. EUR) a ve Fondu soudržnosti o 2,8 mld. Kč (109,8 mil. EUR), což by přibližně představovalo nevyčerpání cca 3,9 mld. Kč. Na základě nezávislého posouzení finančního výhledu ze strany MMR-NOK může dojít ke ztrátě ve výši 6 mld. Kč. To v případě, že selžou veškerá nápravná opatření.

Výhled na roky 2014 - 2015

Akcelerační plán a opatření v něm uvedená se mohou pozitivně projevit v plnění pravidla n+2 v následujících letech. Je ale potřeba důsledně dodržovat stanovená opatření, zejména zpřísnit schvalování změn projektů, zrychlit administrativní procesy a zadministrovat bez prodloužení narůstající počet žádostí o platbu a kontrol, které souvisí s vyplácením výdajů.

Z predikcí řídicího orgánu nevyplývá, že by ke ztrátě prostředků mohlo v pozdějších letech dojít. Nicméně MMR-NOK považuje za kritický také rok 2015, protože v tomto roce musí dojít k významnému plnění (proplácení výdajů) a řídicí orgán bude muset naplnit souhrnnými žádostmi i dosud odpočítávané předběžné platby. Podle analýz MMR-NOK by k reálné ztrátě dojít mohlo, proto navrhuje realokovat část prostředků do jiného operačního programu.

Predikce prostředků v souhrnných žádostech zaúčtovaných MF-PCO (příspěvek Společenství)

Zdroj: OP Životní prostředí, MMR-NOK

Stav realizace OP Životní prostředí v tuto chvíli vykazuje poměrně vysoké riziko nevyčerpání finančních prostředků v roce 2013 a také v letech následujících. Toto riziko se v nastavení predikcí čerpání řídicím orgánem do konce programového období neodráží (viz grafy výše). Nicméně se znalostí současného stavu implementace lze považovat predikce nastavené řídicím orgánem za vysoce optimistické. Aby byly splněny, musí řídicí orgán uvést v život všechna opatření, která stanovil ve svém „akceleračním plánu“, výrazně posílit a prohloubit komunikaci se svým zprostředkujícím subjektem a dokončit jednání s Evropskou komisí o schválení velkých projektů. Nezbytně nutné je rovněž dosáhnout, ve spolupráci s ministerstvem financí, zkrácení lhůt při vydávání Rozhodnutí o poskytnutí dotace, prioritizovat na Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže dokončení řízení o projektech OP Životní prostředí a rovněž co nejrychleji dokončit řízení o nesrovnalostech v gesci finančních úřadů.

Závěr

Rok 2013, ale i další roky, jsou pro tento program vysoce rizikové. V roce 2013 je indikována reálná ztráta prostředků jak z ERDF, tak FS, kterou lze ovlivnit (minimalizovat) pouze významným zrychlením všech administrativních procesů v podobě zkrácení stanovených lhůt a intenzivní prací s příjemci dotace (zejména s příjemci, kteří realizují projekty nad 100 mil. Kč). Za klíčové MMR-NOK považuje co nejrychlejší zahájení fyzické realizace projektů (zejména u těch projektů, které mají vydány Registrační listy). V případě plnění pravidla $n+3$ a $n+2$ v roce 2013 bude zvažována také aplikace článku 95 Obecného nařízení. MMR-NOK taktéž navrhuje realokovat prostředky, které jsou nejvíce ohrožené ztrátou, tj. prostředky z Fondu soudržnosti, z OP Životní prostředí do jiného operačního programu. Realokace prostředků mezi programy jsou dle evropské legislativy omezené, neboť je možné realokovat prostředky z Fondu soudržnosti jen do operačního programu, který je z tohoto fondu taktéž financován. V České republice je to pouze OP Doprava.

Na základě informací o ztrátě alokace v OP Životní prostředí MMR-NOK provedl mapování absorpční kapacity u OP Doprava a požádal řídicí orgán tohoto programu o zaslání přehledu projektů, které by bylo možné z ohrožených prostředků z OP Životní prostředí podpořit. Jako nejvhodnější varianta, kam směřovat prostředky z OP Životní prostředí, byl zvolen projekt pražského metra. Tento projekt by již v lednu 2013 schválen k financování Evropskou komisí a je tedy vysoce pravděpodobné, že případné dodatečné prostředky z OP Životní prostředí budou při realizaci tohoto projektu maximálně využity. Řešením je tedy realokace prostředků z Fondu soudržnosti v OP Životní prostředí ve výši 3,7 mld. Kč (podíl EU) do OP Doprava, kde by byly využity na projekt pražského metra.

Vzhledem k tomu, že dosavadní systém implementace OP Životní prostředí neumožňuje vydat Rozhodnutí o poskytnutí dotace k projektu, dokud nejsou dokončeny všechny veřejné soutěže, je nutno procesně zajistit (např. dílčím Rozhodnutím o poskytnutí dotace či zajištěním vládní záruky), aby příjemci realizovali projekty dříve, než je vydáno rozhodnutí. Dalším nutným krokem je do konce března 2013 dokončit jednání o posledních velkých projektech předložených ke schválení Evropské komisi.

Dalším rizikovým faktorem, který má vliv na realizaci OP Životní prostředí, je posuzování některých veřejných zakázek Úřadem pro ochranu hospodářské soutěže. V současnosti jsou posuzovány veřejné zakázky u 15 projektů v hodnotě 2,17 mld. Kč. Mezi finančně nejnáročnější projekty, které jsou tímto úřadem posuzovány, patří: Čistá řeka Bečva (dotace 1,1 mld. Kč), Zajištění kvality pitné vody pro SV Znojmo (dotace 386 mil. Kč), Rozšíření ČOV v Pelhřimově (dotace 217 mil. Kč) a Vodárenská společnost Tábořsko (dotace 97,7 mil. Kč).

Vláda ČR musí přijmout dočerpání tohoto operačního programu jako prioritu a to vzhledem ke strategické povaze investic, které plynou prostřednictvím tohoto programu do České republiky. Ztráta prostředků EU způsobí zatížení státního rozpočtu, proto je nutno maximalizovat úsilí na zachránění těchto prostředků i v souvislosti se státním rozpočtem.

Za velmi důležité je nutno považovat i přijetí odpovídající strategie stabilizace a motivace administrativních kapacit, a to jak na řídicím orgánu, tak na zprostředkujícím subjektu. Další opatření, vycházejí ze zesíleného řízení rizik a pravidelné práce s řídicím orgánem, jsou uvedena v následující tabulce (viz Akční plán pro OP Životní prostředí).

Akční plán pro OP Životní prostředí

Sledované oblasti	Návrhy opatření		Termíny plnění	Gestor	Cíl
1. Plnění pravidla n+3/n+2	1.1	Provést nezbytné kroky k dosažení stanovených predikcí ve stavu proplacené prostředky příjemcům (vyúčtované prostředky) a prostředky v souhrnných žádostech zaúčtovaných MF-PCO. Měsíčně vyhodnocovat plnění predikcí ve výše uvedených stavech a zaslat MMR-NOK hodnocení jejich plnění. V případě, že predikce nebudou naplněny, zdůvodnění jejich neplnění a opatření, která povedou k napravení situace. Hodnocení plnění predikcí zaslat MMR-NOK nejpozději do 15. dne v měsíci.	od 1. března 2013, měsíčně <i>(Plněno)</i>	ŘO OP ŽP	Předložit MF-PCO v souhrnných žádostech do konce roku 2013 prostředky ve výši minimálně 48,4 % celkové alokace na ERDF. Předložit MF-PCO v souhrnných žádostech do konce roku 2014 prostředky ve výši minimálně 72,6 % celkové alokace ERDF. Předložit MF-PCO v souhrnných žádostech do konce června 2016 prostředky ve výši 95,0 % celkové alokace ERDF.
	1.1a	Pravidelně (1x za 14 dní) aktualizovat ve spolupráci se Státním fondem životního prostředí predikce čerpání a sledovat dodržování finančních plánů projektů.	od 1. ledna 2013 <i>(Plněno)</i>	ŘO OP ŽP, SFŽP	
	1.1b	Zpřísnit schvalování změn projektů, které mají za následek snížení očekávaného objemu refundovaných a certifikovaných výdajů zejména ve vztahu k plnění limitu čerpání v roce 2013 a následujících letech. Postupy pro řízení změn zpracovat do svých interních postupů.	do 28. února 2013 <i>(Splněno)</i>	ŘO OP ŽP	Předložit MF-PCO v souhrnných žádostech do konce roku 2013 prostředky ve výši minimálně 49,0 % celkové alokace na FS. Předložit MF-PCO v souhrnných žádostech do konce roku 2014 prostředky ve výši minimálně 71,2 % celkové alokace FS. Předložit MF-PCO v souhrnných žádostech do konce června 2016 prostředky ve výši 95,0 % celkové alokace FS.
	1.1c	Zajistit vydávání dílčích Rozhodnutí o poskytnutí dotace na přípravu žádosti u výzev, které v současné době probíhají, prověřit současné nastavení systému vydávání Rozhodnutí o poskytnutí dotace s cílem urychlit proces administrace. Od 1. června 2013 zavést optimalizovaný systém.	v realizaci do 31. května 2013	ŘO OP ŽP ve spolupráci s MF ČR	
	1.1d	Nastavení podmínek nových Rozhodnutí o poskytnutí dotace tak, aby obsahovaly závazné lhůty pro předložení žádostí o platbu a nastavení etapizace projektů.	do 1 měsíce od splnění opatření 1.1c	ŘO OP ŽP	
	1.1e	Snížit počet příloh předkládaných příjemcem k vydání Rozhodnutí o poskytnutí dotace na nezbytné minimum.	do 1 měsíce od splnění opatření 1.1c	ŘO OP ŽP	
	1.1f	Informovat vládu ČR o stavu čerpání OP Životní prostředí.	od 1. května 2013, čtvrtletně	ŘO OP ŽP	

Sledované oblasti	Návrhy opatření		Termíny plnění	Gestor	Cíl
	1.1g	Sledovat vývoj jednotlivých řízení před Úřadem pro ochranu hospodářské soutěže spadajících do realizace OP Životní prostředí a čtvrtletně informovat MMR-NOK o aktuálním stavu posuzovaných projektů.	od 15. dubna 2013, čtvrtletně	ŘO OP ŽP	
2. Absorpční kapacita	2.1	Realokace prostředků z OP Životní prostředí do OP Doprava			Převést disponibilní prostředky z FS ve výši 3,7 mld. Kč do OP Doprava a zajistit tak dočerpání celkové alokace OP ŽP.
	2.1a	Zpracovat potřebné analýzy pro zdůvodnění revize OP Životní prostředí a zaslat MMR-NOK	do 30. května 2013	ŘO OP ŽP ve spolupráci s MD ČR	
	2.1b	Projednat návrh revize OP Životní prostředí na monitorovacím výboru.	19. června 2013	ŘO OP ŽP	
	2.1c	Zajistit stanovisko MŽP k revizi OP Životní prostředí.	do 30. září 2013	ŘO OP ŽP	
	2.1d	Zaslat Evropské komisi ke schválení revizi OP Životní prostředí.	do 30. září 2013	ŘO OP ŽP	
	2.2	Realokace v rámci OP Životní prostředí		ŘO OP ŽP	Převést disponibilní prostředky z prioritní osy 4 a 8 do prioritní osy 3 a zajistit tak dočerpání celkové alokace na tyto prioritní osy.
	2.2a	Vyhodnotit potřebu realokace disponibilních prostředků z prioritní osy 4 a 8 do prioritní osy 3 a informovat MMR-NOK.	do 31. května 2013	ŘO OP ŽP	
	2.2b	Informovat o výsledcích vyhodnocení potřeby realokace MV OP ŽP/Projednat návrh revize OP Životní prostředí na monitorovacím výboru.	19. června 2013	ŘO OP ŽP	
	2.2c	V případě schválení realokace MV OP ŽP zajistit stanovisko MŽP k revizi OP Životní prostředí.	do 30. září 2013	ŘO OP ŽP	
	2.2d	V případě schválení realokace MV OP ŽP zaslat Evropské komisi ke schválení revizi OP Životní prostředí.	do 31. září 2013	ŘO OP ŽP	
	2.2	Provádět pravidelná školení pro příjemce dotace v oblasti veřejných zakázek. Informovat příjemce o nejčastějších zjištěních z auditů prováděných kontrolními institucemi.	pravidelně	ŘO OP ŽP	
	2.3	Vytvořit zásobníky náhradních projektů u všech oblastí podpory.	průběžně	ŘO OP ŽP	
3. Objemově významné projekty	3.1	Zesílený dohled nad realizací objemově významných projektů.			Předložit Evropské komisi ke schválení všechny velké projekty, které budou realizovány v OP Životní prostředí v současném programovém období.
	3.1a	Nadále pokračovat v setkáních koordinační pracovní skupiny řídicího orgánu a zprostředkujícího subjektu.	pravidelně	ŘO OP ŽP, SFŽP	
	3.1b	Informovat MMR-NOK o výstupech z jednání koordinační pracovní skupiny.	od 1. května 2013	ŘO OP ŽP	

Sledované oblasti	Návrhy opatření		Termíny plnění	Gestor	Cíl
	3.1c	Aktivně komunikovat s příjemci, kteří realizují objemově významné projekty a motivovat je k předkládání žádostí o platbu.	od 1. ledna 2013 průběžně plněno	ŘO OP ŽP	
	3.2	Pravidelně (měsíčně) zasílat MMR-NOK přehled projektů nad 100 mil. Kč, včetně jejich aktuálních rizik a harmonogramu realizace.	od 1. dubna 2013	ŘO OP ŽP	
	3.3	Předložit Evropské komisi ke schválení všechny velké projekty, které budou realizovány v OP Životní prostředí v současném programovém období.	do 31. ledna 2013 (<i>Splněno</i>)	ŘO OP ŽP	
4. Administrativní kapacita	4.1	Provést personálně – procesní audit.	do 20. dubna 2013	ŘO OP ŽP	Snížit dosavadní míru fluktuace u pracovníků řídicích orgánů a zprostředkujícího subjektu.
	4.1a	Stanovit plán nábory nových zaměstnanců, kteří podpoří realizaci OP Životní prostředí; stanovit motivační strategii pro maximalizaci výkonu všech zaměstnanců řídicího orgánu a zprostředkujícího subjektu, v návaznosti na výstupy provedeného personálně - procesního auditu zajistit navýšení pracovních míst ŘO	do 31. května 2013		
	4.1b	Vyhodnotit pracovní náplně zaměstnanců ve vztahu k jednotlivým procesům,	do 31. května 2013		
	4.2	Zajistit pravidelné školení zaměstnanců z důvodu zvyšování odborné kvalifikace (zejména zaměstnanců provádějících kontroly projektů).	pravidelně	ŘO OP ŽP, SFŽP	
5. Řídicí a kontrolní systém	5.1	Mezi nejvýznamnější zjištění z dosud provedených auditů patřila pochybení v oblasti veřejných zakázek. V návaznosti na tato pochybení připravit dokument, který bude obsahovat přehled zjištění v oblasti veřejných zakázek využitelný pro pracovníky, kteří se zabývají kontrolou výběrových řízení.	do 30. června 2013	ŘO OP ŽP	Snížit míru chybovosti u projektů pod přijatelnou hranici 2 %.
	5.2	Nadále využívat projekt MMR-NOK zaměřený na kontrolu u příjemců dotace.	pravidelně	ŘO OP ŽP, SFŽP	
	5.2a	Včasné předávání akceptačních protokolů z vykonaných kontrol.	do 40 pracovních dnů od předání návrhu	RO OP ŽP, SFŽP	Zajistit řádné fungování řídicího a kontrolního systému a předejít pozastavení certifikace.

Operační program Vzdělávání pro konkurenceschopnost

OP Vzdělávání pro konkurenceschopnost patří k operačním programům, u kterých dojde vlivem pomalého čerpání na konci roku 2013 ke ztrátě části alokovaných prostředků. Na konci roku 2012 splnil řídicí orgán limit čerpání jen těsně díky mimořádné certifikaci zaslané Evropské komisi na konci prosince 2012. Riziko ztráty dalších prostředků v letech 2014 a 2015 bylo sníženo realokacemi do jiných operačních programů.

Aktuální stav realizace programu

OP Vzdělávání pro konkurenceschopnost byl zařazen do skupiny rizikových programů již v roce 2012 a byl pro něj sestaven individuální akční plán. Řídicí orgán realizoval opatření akčních plánů schválených usnesením vlády ČR č. 498/2012 a č. 662/2012. Opatření byla zaměřená především na zlepšení řízení v oblasti systémových projektů Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy ČR (tzv. individuálních projektů národních - IPn) a administrativní kapacity.

Pozornost byla zaměřena také na vypořádání zjištění z auditu Evropské komise z podzimu roku 2011, která měla za následek pozastavení certifikace ze strany MF-PCO, plateb Evropskou komisí a aplikaci plošné finanční opravy.

Dopad akčního plánu OP Vzdělávání pro konkurenceschopnost

Řídicí orgán většinu opatření plní, byť v několika případech se zpožděním oproti stanoveným termínům. Přesto čerpání nedosáhlo predikcí stanovených v červenci 2012. Jedním z důvodů nesplnění predikcí je konečné stanovení finanční korekce v důsledku pochybení řídicího orgánu, které zjistil audit Komise. Po stanovení korekce a vypořádání auditu Evropské komise byla obnovena certifikace a platby z Evropské komise. Prostřednictvím mimořádné certifikace se podařilo splnit pravidlo n+3 v roce 2012.

Vlivem realizace opatření došlo ke zlepšení monitoringu a řízení IPn. Díky tomu však byla potvrzena rizika, na která MMR-NOK již dříve upozorňoval. U některých IPn muselo dojít k předčasnému ukončení nebo ke změnám v projektech spojených s výrazným snížením rozpočtu. Tím došlo k významnému snížení předpokládaného čerpání v dalších letech a zvýšení odhadované výše ztráty prostředků. Celkový pozitivní posun v oblasti řízení programu měl tedy paradoxně negativní dopad na čerpání.

26,4 %

z celkové alokace programu bylo do konce roku 2012 předloženo ministerstvu financí v souhrnných žádostech.

13,2 mld. Kč (cíl 1)

0,1 mld. Kč (cíl 2)

musí řídicí orgán předložit v souhrnných žádostech do konce roku 2013, aby splnil pravidlo n+3 a n+2 v roce 2013.

0,5 mld. Kč (cíl 1)

3,0 mil. Kč (cíl 2)

v průměru měsíčně předkládal řídicí orgán v souhrnných žádostech za uplynulý rok.

1,2 mld. Kč (cíl 1)

11,0 mil. Kč (cíl 2)

musí řídicí orgán v průměru měsíčně předložit v souhrnných žádostech, aby splnil pravidlo n+3 a n+2 v roce 2013.

Výhled na rok 2013

Tento rok je pro OP Vzdělávání pro konkurenceschopnost zásadní. Řídící orgán musí důsledně dbát na dodržování finančních plánů projektů a motivovat vybrané příjemce individuálních i grantových projektů k včasnému předkládání žádostí o platbu, aby byla co nejvíce minimalizována ztráta, kterou řídící orgán odhadl přibližně na 3,6 mld. Kč (144 mil. EUR). V tomto odhadu jsou již započítány dopady korekce a dosavadní změny IPn.

Pro splnění tohoto předpokladu bude klíčové, aby nedocházelo k dalším zásadním problémům v IPn. To podle řídícího orgánu nelze zaručit, neboť většina IPn se stále potýká s různými problémy např. v oblasti veřejných zakázek. Realizace IPn tak zůstává zásadním rizikem plnění predikcí čerpání. Nutné bude také posílit administrativní kapacitu řídícího orgánu, což řídící orgán plánuje provést v prvním čtvrtletí 2013.

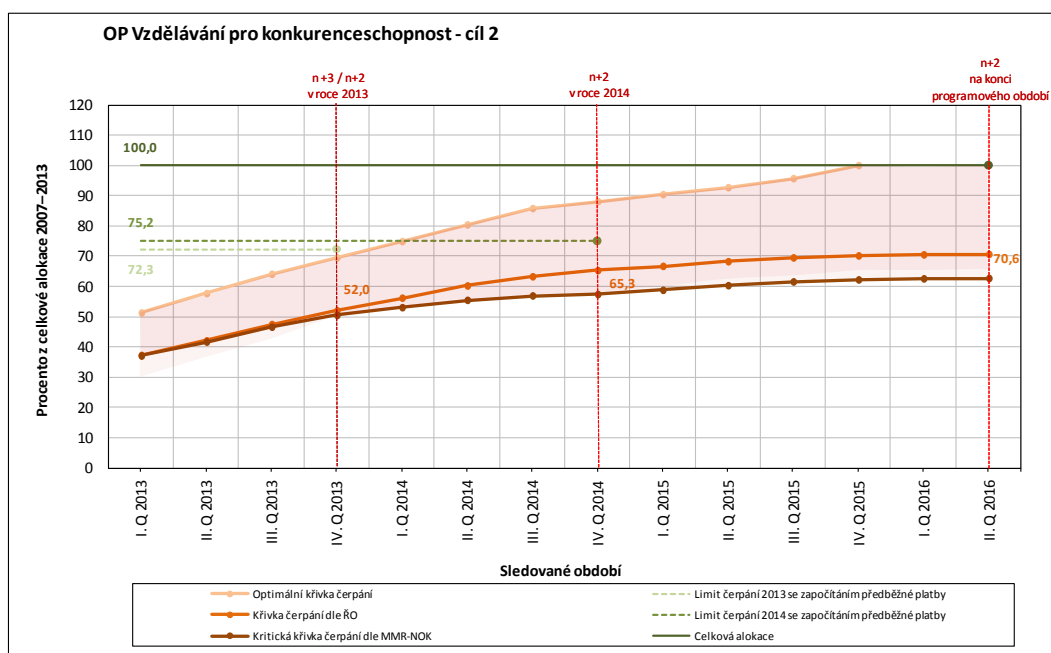
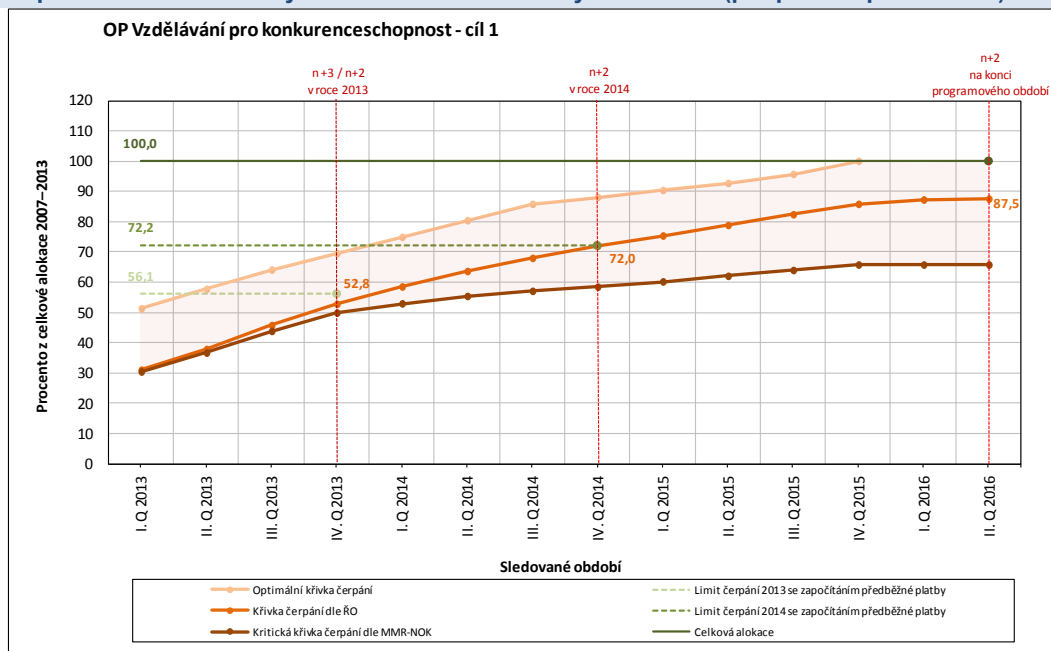
V případě úspěšné realizace všech opatření může podle řídícího orgánu dojít ke snížení ztráty finančních prostředků až na 1,8 mld. Kč (70 mil. EUR). Na druhé straně existuje stále mnoho rizik, která mohou nenávratnou ztrátu finančních prostředků na konci roku 2013 ještě prohloubit. Na základě provedených analýz a s ohledem na předchozí zkušenosti s implementací OP Vzdělávání pro konkurenceschopnost je podle MMR-NOK zřejmé, že na konci roku 2013 dojde k nevyčerpání minimálně 3,6 mld. Kč. Za úspěch v tomto roce je tedy možné považovat udržení tohoto odhadu nesplnění limitu čerpání.

Výhled na rok 2014 - 2015

Pro roky 2014 a 2015 platí v menší míře stejná rizika jako pro rok 2013. Riziko ztráty prostředků v letech 2014 a 2015 bylo v minulosti sníženo realokacemi do jiných operačních programů. Přesto se MMR-NOK domnívá, že může dojít k nedočerpání celkové alokace v roce 2015, resp. na konci programového období. Riziko nedočerpání finančních prostředků bude ovlivněno výslednou výší ztracených prostředků v roce 2013 (pozn. automatické zrušení závazku má za důsledek snížení limitů čerpání i v dalších letech). Kromě toho v roce 2014 hrozí významné riziko dalšího pozastavení plateb v případě, že by následný audit Evropské komise měl negativní výsledky. Následný audit Evropské komise ověří účinnost nápravných opatření přijatých k výsledkům auditu Evropské komise z roku 2011.

S automatickým zrušením závazku je také spojeno riziko přezávazkování programu, které musí řídící orgán vyhodnocovat. Pro plné vyčerpání alokace v roce 2015 bude také důležité využít volné prostředky včetně těch, které se uvolní v budoucnu mj. vlivem úspor v projektech.

Predikce prostředků v souhrnných žádostech zaúčtovaných MF-PCO (příspěvek Společenství)

Zdroj: OP Vzdělávání pro konkurenceschopnost, MMR-NOK

Řídící orgán OP Vzdělávání pro konkurenceschopnost indikoval již v minulém roce ztrátu finančních prostředků a nyní řídicí orgán již soustředí své síly na minimalizaci ztrát. Je zřejmé, že na konci roku 2013 nedojde k vyčerpání části přidělené alokace. Aby byly ztráty co nejmenší, navrhl MMR-NOK v minulém roce částečnou realokaci prostředků, a to v takové výši, aby zároveň nedošlo k přezávkování programu a zátěži státního rozpočtu z důvodu nedostatku evropských finančních prostředků na pokrytí výdajů, které jsou již vázány právním aktem. Současné predikce řídicího orgánu předpokládají úspěšné plnění všech stanovených opatření a berou v úvahu i rizika, která mohou mít vliv na zpomalení čerpání. Nutné je zejména zrychlit čerpání v IPn, jejichž nerealizace, příp. snížení jejich rozpočtu by i po roce 2013 mohlo vést k nevyčerpání části přidělené alokace.

Závěr

Rok 2013, ale i další roky, jsou pro tento program vysoce rizikové. V roce 2013 je indikována reálná ztráta prostředků v rozmezí cca 1,8 – 3,6 mld. Kč. Aby nastala optimističtější varianta, je nutné, aby řídicí orgán důsledně dbal na dodržování finančních plánů projektů a dokázal motivovat příjemce ke zrychlení čerpání nad rámec finančních plánů. K tomu, aby ztráta nepřesáhla odhadované 3,6 mld. Kč, je klíčové, aby řídicí orgán zajistil dostatečné posílení administrativní kapacity a důsledným plněním opatření a kontrolou předešel pozastavení certifikace v dalších letech. Neméně důležité je pokračování v zesíleném dohledu nad realizací IPn a poskytování podpory příjemcům těchto projektů.

Opatření, vycházejí ze zesíleného řízení rizik a pravidelné práce s řídicím orgánem, jsou uvedena v následující tabulce (viz Akční plán pro OP Vzdělávání pro konkurenceschopnost).

Akční plán pro OP Vzdělávání pro konkurenceschopnost

Sledované oblasti	Návrhy opatření		Termíny plnění	Gestor	Cíl
1. Plnění pravidla n+3 / n+2	1.1	Provést nezbytné kroky k dosažení stanovených predikcí ve stavu proplacené prostředky příjemcům (vyúčtované prostředky) a prostředky v souhrnných žádostech zaúčtovaných MF-PCO. Měsíčně vyhodnocovat plnění predikcí ve výše uvedených stavech a zaslat MMR-NOK hodnocení jejich plnění. V případě, že predikce nebudou naplněny, zdůvodnění jejich neplnění a opatření, která povedou k napravení situace. Hodnocení plnění predikcí zaslat MMR-NOK nejpozději do 15. dne v měsíci.	od 1. března 2013, měsíčně (Plněno)	ŘO OP VK	Předložit MF-PCO v souhrnných žádostech do konce roku 2013 prostředky ve výši alespoň 52,8 % celkové alokace na cíl 1. Předložit MF-PCO v souhrnných žádostech do konce roku 2014 prostředky minimálně ve výši 72,2 % celkové alokace na cíl 1. Předložit MF-PCO v souhrnných žádostech do konce června 2016 prostředky ve výši 95,0 % celkové alokace na cíl 1.
	1.1a	Zpracovat seznam pomalu čerpajících IPo (tj. projektů, u kterých uplynulo více než 80 % doby realizace, a které vyčerpaly méně než 40 % alokovaných prostředků) a přímou komunikací ³ s příjemci identifikovat problémy projektů, přijmout nápravná opatření a kontrolovat jejich realizaci. U individuálních projektů ostatních, které neplní cíle a významně porušují podmínky poskytnutí dotace, odebrat dotaci.	od 1. dubna 2013, čtvrtletně	ŘO OP VK	Předložit MF-PCO v souhrnných žádostech do konce roku 2013 prostředky ve výši alespoň 52,0 % celkové alokace na cíl 2.
	1.1b	Zajistit, aby zprostředkující subjekty zpracovaly seznam pomalu čerpajících grantových projektů (tj. projektů, u kterých uplynulo více než 80 % doby realizace, a které vyčerpaly méně než 40 % alokovaných prostředků) a přímou komunikací s příjemci ² identifikovaly problémy projektů, přijaly nápravná opatření a kontrolovaly jejich realizaci. U grantových projektů, které neplní cíle a významně porušují podmínky poskytnutí dotace, odebrat dotaci.	od 1. dubna 2013, čtvrtletně	ŘO OP VK, ZS	Předložit MF-PCO v souhrnných žádostech do konce roku 2014 prostředky minimálně ve výši 75,2 % celkové alokace na cíl 2. Předložit MF-PCO v souhrnných žádostech do konce června 2016 prostředky ve výši 95,0 % celkové alokace na cíl 2.
	1.1c	Realizovat Akční plán pro globální granty na rok 2013.	do 31. prosince 2013	ŘO OP VK, ZS	
2. Absorpční kapacita	2.1	Zazávazkovat volné prostředky.		ŘO OP VK	Vyčerpat plnou výši alokace programu (resp. ročních závazků na roky 2012 a 2013) a zároveň zamezit přezávazkování OP na konci programového období.
	2.1a	Pravidelně provádět analýzu disponibilní alokace a jejího budoucího vývoje (mj. s ohledem na výši automatického zrušení závazku, pohyb kurzu nebo úspory v projektech). V rámci analýzy vyhodnotit riziko přezávazkování OP VK na konci programového období.	od 1. dubna 2013, čtvrtletně	ŘO OP VK	

³ Komunikace zástupce řídicího orgánu s konkrétním příjemcem, nikoli zprostředkovaně například přes oborovou zastřešující organizaci.

Sledované oblasti	Návrhy opatření		Termíny plnění	Gestor	Cíl
	2.1b	Vyhlásit výzvu na podporu technických a přírodovědných oborů na středních školách. Výši alokace stanovit dle analýzy disponibilní alokace (viz opatření 2.1a).	do 31. března 2013 splněno	ŘO OP VK	
	2.1c	V případě, že ŘO identifikuje na základě analýzy disponibilní alokace, uvolnění dalších prostředků zajistit zazávazkování těchto prostředků (např. vyhlášením výzvy, navýšením alokace výzvy nebo podporou projektů ze zásobníku)	do 31. prosince 2014	ŘO OP VK (příp. ZS)	
	2.2	Pravidelně provádět analýzu disponibilní alokace TP a jejího budoucího vývoje (mj. s ohledem na výši automatického zrušení závazku, pohyb kurzu nebo úspory v projektech). V případě krizového vývoje disponibilní alokace TP vyvolat jednání o postupech financování TP nad rámec alokace OP VK.	průběžně	ŘO OP VK	
3. Objemově významné projekty	3.1	Realizace individuálních projektů národních			Zrychlit realizaci objemově významných projektů.
	3.1a	Pokračovat v nastaveném systému integrovaného řízení IPn s důrazem na provádění opatření k dodržování finančních plánů.	průběžně	ŘO OP VK	
	3.1b	Zadávat plnění opatření v oblasti IPn na úrovni vedení MŠMT.	průběžně	ŘO (resp. MŠMT)	
	3.2	Poskytovat podporu zadavatelům objemově významných veřejných zakázek, kteří se potýkají se zpožděním.			
	3.2a	Na základě analýzy nejvýznamnějších problémových zakázek (zejména z pohledu výše hodnoty zakázky a míry neplnění harmonogramu) v projektech IPn a v projektech prioritní osy 2 ⁴ (v počtu cca 25 a 25 zakázek) kategorizovat problémy a příčiny zpoždování veřejných zakázek.	do 30. května 2013	ŘO OP VK	
	3.2b	Konzultovat výsledek analýzy s metodickým útvarem MMR ⁵ pro veřejné zakázky.	do 30. května 2013	ŘO OP VK	
	3.2c	Informovat příjemce (resp. zadavatele) o doporučeních určených na základě opatření 3.2b.	Průběžně	ŘO OP VK	
	3.3	Zrychlit čerpání vybraných projektů nad rámec finančních plánů.			

⁴ V počtu přibližně 25 zakázek pro IPn a 25 zakázek pro prioritní osu 2.

⁵ Ministerstvo pro místní rozvoj, Odbor práva veřejných zakázek a koncesí

Sledované oblasti	Návrhy opatření		Termíny plnění	Gestor	Cíl
	3.3a	Vybrat vhodné příjemce objemově významných projektů a vyzvat je k dřívějšímu předložení žádosti o platbu ve 2. polovině roku 2013.	do 30. září 2013	ŘO OP VK	
	3.3b	Předložit výdaje nad rámec finančních plánů projektů (viz opatření 3.3a) k certifikaci do konce roku 2013.	do 30. listopadu 2013	ŘO OP VK	
4. Administrativní kapacita	4.1	Posílit administrativní kapacitu o dostatečný počet nových pracovníků.	do 31. dubna 2013	ŘO OP VK	Zajistit dostatečnou administrativní kapacitu pro administrování predikovaných prostředků, včetně zohlednění čerpání dalších plánovaných aktivit.
	4.2	Využívat projekt MMR-NOK vzdělávání NSRR.	průběžně	ŘO OP VK, ZS	
5. Řídící a kontrolní systém	5.1	Využívat projekt MMR-NOK „Kontroly“	do konce roku 2013	ŘO OP VK, ZS	Zajistit řádné fungování řídicího a kontrolního systému a předejítí pozastavení certifikace.
	5.2	Realizovat nápravná opatření k auditům			
	5.2a	Provést kontrolu dopadů nápravných opatření přijatých v reakci na výsledky auditu Evropské komise z roku 2011 a napravit zjištěné nedostatky.	do 30. června 2013	ŘO OP VK	
	5.2b	Provést kontrolu dopadů nápravných opatření přijatých v reakci na výsledky auditu Nejvyššího kontrolního úřadu z roku 2012 a napravit zjištěné nedostatky.	do 30. června 2013	ŘO OP VK	
	5.3	Realizovat nápravná opatření v návaznosti na zjištění identifikovaná ve Výroční kontrolní zprávě 2012.	do 31. července 2013	ŘO OP VK, ZS	
	5.4	Předkládat informaci⁶ o plnění stanovených opatření vládě ČR. Tímto se ruší povinnost předkládat vládě ČR informaci o plnění opatření na základě usnesení vlády č. 498/2012 a č. 662/2012.	čtvrtletně; počínaje 2. čtvrtletím 2013		Posílit kontrolu nad plněním stanovených opatření.
	5.4a	Zaslat MMR-NOK v dostatečném předstihu informaci o plnění opatření a souvisejících cílů.	po ukončení daného čtvrtletí	ŘO OP VK	
	5.4b	Zpracovat připomínky k materiálu a doplnit vlastní krátké hodnocení.	do 3 pracovních dnů od obdržení materiálu	MMR-NOK	
	5.4c	Předložit materiál vládě ČR.	do konce měsíce následujícího po uplynutí daného čtvrtletí	ŘO OP VK	

⁶ Struktura materiálu bude vypracována MMR-NOK ve spolupráci s MŠMT.

Regionální operační program Severozápad

Čtvrtina prostředků z celkové alokace byla certifikována a řídicí orgán na konci roku 2012 splnil limit čerpání. Výchozí situace pro plnění dalšího limitu však není příznivá a odvíjí se od rychlosti vyřešení navrhované plošné korekce. V případě včasného neobnovení pozastavených procesů může dojít již na konci roku 2013 k automatickému zrušení závazku.

Aktuální stav realizace programu

ROP Severozápad byl zařazen do skupiny rizikových programů již v roce 2012 a byl pro něj sestaven individuální akční plán. Akční plán schválený usnesením vlády ČR č. 498/2012 se zaměřoval zejména na obnovení pozastavených procesů u tohoto programu v návaznosti na zjištění identifikována národními orgány. Jedním z hlavních důvodů pro přerušení některých činností řídicího orgánu bylo podezření na netransparentnost procesu hodnocení a výběru projektů. Netransparentní proces výběru projektů a chyby v realizaci projektů byly následně potvrzeny auditem Evropské komise, která navrhla plošnou a extrapolovanou opravu ve výši přibližně 1,9 mld. Kč (příspěvek Společenství)⁷.

Po schválení akčního plánu vládou ČR docházelo ke stupňování sledovaných rizik, mj. i v návaznosti na vyšetřování pracovníků Úřadu Regionální rady regionu soudržnosti Severozápad (ÚRR SZ) orgány Policie ČR. Informace byly natolik závažné, že MMR pozastavilo předfinancování tohoto programu a doporučilo řídicímu orgánu pozastavit i další činnosti, aby nedošlo k ne hospodárnému a neefektivnímu vynaložení prostředků státního rozpočtu ČR. Na základě žádosti obou národních orgánů, MMR-NOK a MF-PCO, došlo, mimo jiné, k pozastavení vyhlásování nových výzev a schvalování projektů, které nadále trvá. Podmínkou obnovení činnosti ROP Severozápad je uhrazení finanční opravy vyměřené Evropskou komisí. Situaci musí vyřešit Řídicí orgán ROP Severozápad, což je Regionální rada. Nevyřešení problematiky úhrady korekce může ve svém důsledku vést až k reálné ztrátě prostředků určených pro ROP Severozápad.

Dopad akčního plánu ROP Severozápad

Odpověď české strany na návrh zprávy o auditu byla připravena a zaslána Evropské komisi včas, a v tomto bodě se podařilo akční plán splnit. Rovněž se podařilo významně zvýšit transparentnost systému hodnocení, a to zejména díky zrušení fáze hodnocení, prováděné Hodnotící komisí VRR. Nicméně díky dočasné nefunkčnosti Výboru Regionální rady regionu soudržnosti Severozápad v důsledku konání krajských voleb (od 13. října 2012 - 3. prosince 2012) nabrala vyjednávání ohledně způsobu řešení a úhrady navrhované plošné finanční opravy časové zpoždění. Vyřešení této otázky je

47,2 %

z celkové alokace programu bylo do konce roku 2012 předloženo ministerstvu financí v souhrnných žádostech.

3,2 mld. Kč

musí řídicí orgán předložit v souhrnných žádostech do konce roku 2013, aby splnil pravidlo n+3 a n+2 v roce 2013.

142,1 mil. Kč

v průměru měsíčně předkládal řídicí orgán v souhrnných žádostech za uplynulý rok.

136,2 mil. Kč

musí řídicí orgán v průměru měsíčně předložit v souhrnných žádostech, aby splnil pravidlo n+3 a n+2 v roce 2013.

⁷ Tato částka je pouze předběžná a může se měnit např. v závislosti na počtu projektů, u nichž bude odstoupeno od smlouvy a výši nezpůsobilých výdajů odhalených řídicím orgánem při schvalování žádostí příjemců o platbu. Dále se tato částka odvíjí od počtu projektů vyjmutých z programu, např. v souvislosti se šetřením OLAF nebo Policie ČR. Výše finanční opravy se tedy bude postupně upřesňovat.

ale klíčové pro znovuoobnovení procesů, zejména obnovení proplácení žádostí o platby, které adresují příjemci ÚRR SZ. Výše uvedené skutečnosti negativně ovlivnily možnost implementace akčního plánu a dopad realizovaných opatření byl na implementaci programu minimální. Regionální operační program Severozápad zůstává nadále rizikovým.

Výhled na rok 2013

Pro zajištění plnění pravidla n+3 a n+2 v roce 2013 je klíčové, aby byly finanční toky v rámci programu co nejdříve obnoveny. Pokud nedojde včas k obnovení procesů, mohlo by dojít ke ztrátě prostředků ve výši 1,5 mld. Kč v tomto roce.

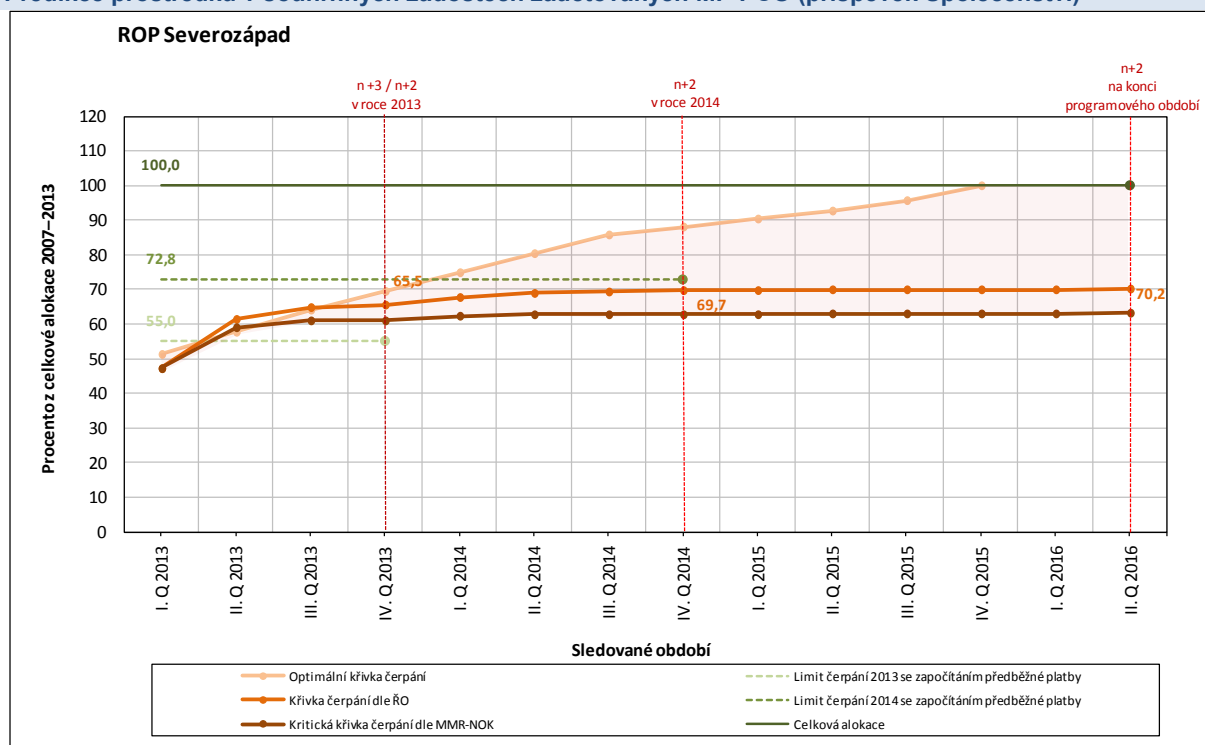
Obnovení předfinancování programu ze strany MMR a certifikace ze strany MF-PCO závisí na výsledku jednání o úhradě finanční opravy, která aktuálně představuje 1,9 mld. Kč (příspěvek Společenství). Částka, která musí být zaplacená jako korekce za zjištěné nedostatky v řídicím a kontrolním systému, výrazně ovlivní plnění pravidla n+3 a n+2 v roce 2013 i v dalších letech tím, že část dosud vynaložených výdajů se stane nezpůsobilou. Tyto prostředky je nutné dále rozdělit příjemcům prostřednictvím výzev. Z provedené analýzy disponibilních prostředků vyplývá, že řídicí orgán bude muset do konce programového období vyčerpat minimálně dalších cca 6,5 mld. Kč. Ze zkušeností MMR-NOK a aktuálních rizik programu lze vyvodit, že disponibilní prostředky nebude schopen řídicí orgán včas do konce programového období vyčerpat. Tento předpoklad MMR-NOK byl potvrzen přímo v průběhu jednání zastupitelstva Ústeckého kraje dne 25. března 2013. Ústecký kraj zde deklaroval, že nemá dostatek prostředků na realizaci a spolufinancování nových projektů. Proto je navrhována realokace do jiných operačních programů.

Výhled na roky 2014 - 2015

V roce 2014 a zejména v roce 2015 predikce sestavená řídicím orgánem předpokládá zpomalení tempa předkládání souhrnných žádostí. Na základě nezávislého posouzení finančního výhledu ze strany MMR-NOK, může dojít v roce 2014 ke ztrátě alokace ve výši 25,3 mil. EUR, což je přibližně 0,6 mld. Kč. Dočerpání celkové alokace na přelomu let 2015 a 2016 bude ovlivněno případnou výší automatického zrušení závazku v roce 2013, příp. 2014. I přes to je nutné výrazně zrychlit čerpání finančních prostředků, aby i v roce 2015 nedošlo k jejich ztrátě. Řešením rizikové situace v roce 2015 je realokace ve výši 125 mil. EUR, tj. 3,1 mld. Kč (podíl EU). Navrhovaná výše realokace prostředků odpovídá celé alokaci roku 2013. Tyto prostředky by byly realokovány do jiných regionálních operačních programů.

Aktuálně řešené problémy měly negativní vliv i na fluktuaci zaměstnanců. Nedostatečný důraz při řešení problematických otázek je možné částečně spojit s tímto jevem. V rámci řídicího orgánu došlo k významné ztrátě historické paměti (zejména na řídicích pozicích), což je velmi klíčové zvláště období, kdy je potřeba detailně analyzovat východiska programu pro následující roky a řešit aktuální rizika. Stabilizace administrativní kapacity v současné době probíhá.

Predikce prostředků v souhrnných žádostech zaúčtovaných MF-PCO (příspěvek Společenství)

Zdroj: ROP Severozápad, MMR-NOK

Poznámka: Predikce předkládání finančních prostředků v souhrnných žádostech na MF-PCO je tvořena na základě zasluzných projektů. Po obnovení vyhlášení výzev je ze strany Řídicího orgánu ROP Severozápad očekáváno navýšení stavu.

Výše uvedené predikce odrážejí současný kritický stav operačního programu. Riziko ztráty prostředků se každým dnem zvyšuje, a jelikož je podmíněno politickou dohodou o zaplacení korekce, je nutno řešit riziko ztráty finančních prostředků realokací všech prostředků, které v tuto chvíli realokovat lze (celá alokace na rok 2013) do jiných programů a zamezit ztrátě prostředků v neprospěch České republiky.

Závěr

Klíčové pro odblokování programu a splnění pravidla n+3 a n+2 v roce 2013 je dokončení jednání o zaplacení korekce. Nevyřešení problematiky úhrady korekce, kterou musí zajistit Regionální rada regionu soudržnosti Severozápad, může ve svém důsledku vést až k reálné ztrátě prostředků určených pro ROP Severozápad již v roce 2013 ve výši 1,5 mld. Kč.

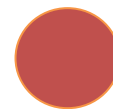
Zpoždění v realizaci programu a nedostatek prostředků na realizaci a spolufinancování projektů ze strany Ústeckého kraje již podle názoru MMR-NOK neumožní využití finančních prostředků v odhadované výši cca 6,5 mld. Kč. Z tohoto důvodu MMR-NOK navrhuje realokovat alokaci roku 2013 (cca 3,1 mld. Kč – podíl EU) do jiných programů. Jde o maximální částku, kterou lze, dle platné evropské legislativy, převést z tohoto programu do jiných operačních programů.

Opatření, vycházejí ze zesíleného řízení rizik a pravidelné práce s řídicím orgánem, jsou uvedena v následující tabulce (viz Akční plán pro ROP Severozápad).

Akční plán pro ROP Severozápad

Sledované oblasti	Návrhy opatření		Termíny plnění	Gestor	Cíl
1. Plnění pravidla n+3 / n+2	1.1	Provést nezbytné kroky k dosažení stanovených predikcí ve stavu proplacené prostředky příjemcům (vyúčtované prostředky) a prostředky v souhrnných žádostech zaúčtovaných MF-PCO.	od 1. března 2013, měsíčně (Plněno)	ŘO ROP SZ	Předložit MF-PCO v souhrnných žádostech do konce roku 2013 prostředky minimálně ve výši 55,0 % celkové alokace.
		Měsíčně vyhodnocovat plnění predikcí ve výše uvedených stavech a zaslat MMR-NOK hodnocení jejich plnění. V případě, že predikce nebudou naplněny, zdůvodnění jejich neplnění a opatření, která povedou k napravení situace. Hodnocení plnění predikcí zaslat MMR-NOK nejpozději do 15. dne v měsíci.			Předložit MF-PCO v souhrnných žádostech do konce roku 2014 prostředky minimálně ve výši 72,8 % celkové alokace.
	1.1 a	Učinit dohodu o způsobu řešení a zaplacení plošné finanční opravy ROP Severozápad.	do 30. dubna 2013	ŘO ROP SZ	Předložit MF-PCO v souhrnných žádostech do konce června 2016 prostředky ve výši 95,0 % celkové alokace.
	1.1b	Schválit způsob řešení a zaplacení plošné finanční opravy ROP Severozápad na jednání zastupitelstev obou krajů.	do 30. dubna 2013	ŘO ROP SZ	
	1.1c	Sestavit splátkový kalendář za účelem rozložení finančních oprav v čase.	do 30. dubna 2013	ŘO ROP SZ, MF-PCO	
	1.1d	V procesu kontroly a proplácení prioritizovat žádosti o platby, které jsou objemově významnější. Toto opatření by mohlo pomoci při plnění pravidla n+3 a n+2 v roce 2013.	průběžně	ŘO ROP SZ	
2. Absorpční kapacita	2.1	Realokovat prostředky ve výši 125 mil. EUR (podíl EU) do jiných regionálních operačních programů.			Převést alokaci roku 2013 ROP Severozápad do jiných operačních programů.
	2.1a	Zpracovat potřebné analýzy pro zdůvodnění revize ROP Severozápad ve spolupráci s MMR-NOK.	do 31. května 2013	ŘO ROP SZ, MMR-NOK	
	2.1b	Schválit revizi na jednání monitorovacího výboru.	10. června 2013	ŘO ROP SZ	
	2.1c	Zajistit stanovisko MŽP k revizi ROP Severozápad.	do 15. července 2013	ŘO ROP SZ	
	2.1d	Zaslat Evropské komisi ke schválení revizi ROP Severozápad.	do 31. července 2013	ŘO ROP SZ MMR-NOK	
	2.2	Aktualizovat plán výzev podle průzkumů absorpční kapacity. Zaslat MMR-NOK.	do 28. února 2013	ŘO ROP SZ	Zajistit prostředky na krytí nákladů ÚRR SZ i po roce 2013.
	2.2a	Vyhlásit výzvy v oblastech podpory dle plánu výzev. Vytvořit v rámci posledních výzev zásobníky náhradních projektů.	do 31. prosince 2013	ŘO ROP SZ	
	2.2b	Zpracovat metodiku pro řízení a dočerpání alokace a pravidelně sledovat a vyhodnocovat riziko přezávazkování programu.	do 30. září 2013	ŘO ROP SZ	
	2.3	Zajistit prostředky na krytí nákladů ÚRR SZ i po roce		ŘO ROP SZ	

Sledované oblasti	Návrhy opatření		Termíny plnění	Gestor	Cíl
		2013.			
	2.3a	Provést optimalizaci nákladů s cílem nalézt možné úspory na financování chodu ÚRR SZ.	do 31. března 2013 <i>(Splněno)</i>	ŘO ROP SZ	
	2.3b	Předložit MMR-NOK plán čerpání technické pomoci po roce 2013.	do 31. října 2013	ŘO ROP SZ	
	2.4	Systemizovat práci v oblasti řešení nesrovnalostí.			
	2.4a	Vytvořit seznam nejčastěji se vyskytujících nesrovnalostí a přehled praktických příkladů v oblasti způsobu výpočtu korekcí.	do 31. května 2013	ŘO ROP SZ	
	2.4b	Provést analýzu nejčastějších chyb příjemců, které vedou k aplikaci korekcí a následně tuto analýzu veřejně prezentovat.	do 31. května 2013	ŘO ROP SZ	
	2.4c	Realizovat semináře pro příjemce zaměřené na oblast veřejných zakázek, nesrovnalostí a způsobu výběru a hodnocení projektů.	do 31. května 2013	ŘO ROP SZ	
3. Administrativní kapacita	3.1	Jmenovat na základě výběrového řízení nového ředitele ÚRR SZ.	do 31. ledna 2013 <i>(Splněno)</i>	ŘO ROP SZ	Stabilizovat administrativní kapacitu a zamezit další fluktuaci zaměstnanců ÚRR SZ.
	3.2	Provést analýzu administrativních kapacit a v případě potřeby přijmout nové zaměstnance na základě řádného výběrového řízení.	průběžně	ŘO ROP SZ	
	3.3	Zajistit systematické proškolení a vzdělávání zaměstnanců ÚRR SZ, mj. prostřednictvím projektu MMR-NOK.	průběžně	ŘO ROP SZ	
	3.4	Zajistit dostatečný počet externích hodnotitelů pro hodnocení projektových žádostí.	průběžně	ŘO ROP SZ	
5. Řídící a kontrolní systém	4.1	Při kontrolách na místě aktivně využívat odborné (personální) podpory z projektu „Kontroly“ realizovaného MMR-NOK.	průběžně	ŘO ROP SZ	Zajistit řádné fungování řídicího a kontrolního systému a předejít pozastavení certifikace.
	4.1a	Včasné předávání akceptačních protokolů z vykonaných kontrol.	do 40 pracovních dnů od předání návrhu	ŘO ROP SZ	
	4.2	V procesu hodnocení výběrových řízení postupovat dle kontrolních listů vytvořených MMR-NOK na základě akčního plánu.	průběžně	ŘO ROP SZ	
	4.3	Striktně dodržovat aktualizované postupy pro hodnocení a výběr projektů.	průběžně	ŘO ROP SZ	

Operační program Technická pomoc

Nezbytná čtvrtina prostředků z celkové alokace byla certifikována a řídicí orgán na konci roku 2012 splnil pravidlo n+3. Výchozí situace pro plnění dalšího limitu však není příznivá. Během roku 2013 bude muset dojít minimálně ke stejnému výkonu čerpání jako v uplynulých letech.

Aktuální stav realizace programu

OP Technická pomoc je specifický svým zaměřením na podporu aktivit souvisejících s implementací NSRR. Dlouhodobě se v tomto programu setkáváme s nízkým stavem čerpání, to byl také jeden z důvodů jeho zařazení mezi rizikové operační programy v roce 2013. Pozitivní ve vztahu k hodnocení rizik OP Technická pomoc (zejména plnění pravidla n+3/n+2) je skutečnost, že tento program vykazuje nejnižší chybovost ve srovnání s ostatními programy, čímž je snižováno riziko aplikace plošné finanční korekce.

V roce 2011 došlo na návrh MMR-NOK ke snížení alokace programu, resp. realokaci do jiných operačních programů. Po přijetí tohoto opatření se situace v programu stabilizovala a predikce v roce 2011 indikovaly reálné splnění limitů čerpání v dalších letech. I přes provedenou realokaci se nepodařilo dostatečně zrychlit tempo čerpání a na začátku roku 2013 predikce začaly indikovat možnou ztrátu alokace.

Rychlost čerpání v OP Technická pomoc primárně vychází z určení žadatelů a příjemců o dotaci, kterými jsou centrální orgány státní správy. Tento typ příjemců má svá specifika (např. častá úprava projektových záměrů), která se negativně promítají do realizace programu.

Úroveň čerpání OP Technická pomoc je ovlivněna zejména stavem implementace 4. prioritní osy „Publicita“ (cca 22,5 % z alokace programu). Proplacené prostředky příjemcům nedosahují ani pětiny alokace na prioritní osu. Problémy, se kterými se řídicí orgán potýká při implementaci 4. prioritní osy, jsou z převážné většiny shodné s problémy v ostatních prioritních osách, avšak jsou ještě dále umocněny jejím specifickým zaměřením. Specifičnost programu v době úsporných rozpočtových opatření se také významně promítá do celkového čerpání programu.

Pro řešení problematických oblastí přijal řídicí orgán řadu dalších opatření, např. sledování rizikových aktivit, pravidelné schůzky s příjemci, zkrácení lhůt administrace žádostí o platbu a další. Přesto stále není dosahováno optimálního tempa čerpání. Na základě těchto skutečností byl OP Technická pomoc zařazen do skupiny rizikových operačních programů.

30,3 %

z celkové alokace programu bylo do konce roku 2012 předloženo ministerstvu financí v souhrnných žádostech.

1,1 mld. Kč (cíl 1)

19,6 mil. Kč (cíl 2)

musí řídicí orgán předložit v souhrnných žádostech do konce roku 2013, aby splnil pravidlo n+3 a n+2 v roce 2013.

32,5 mil. Kč (cíl 1)

0,5 mil. Kč (cíl 2)

v průměru měsíčně předkládal řídicí orgán v souhrnných žádostech za uplynulý rok.

102,1 mil. Kč (cíl 1)

1,8 mil. Kč (cíl 2)

musí řídicí orgán v průměru měsíčně předložit v souhrnných žádostech, aby splnil pravidlo n+3 a n+2 v roce 2013.

Výhled na rok 2013

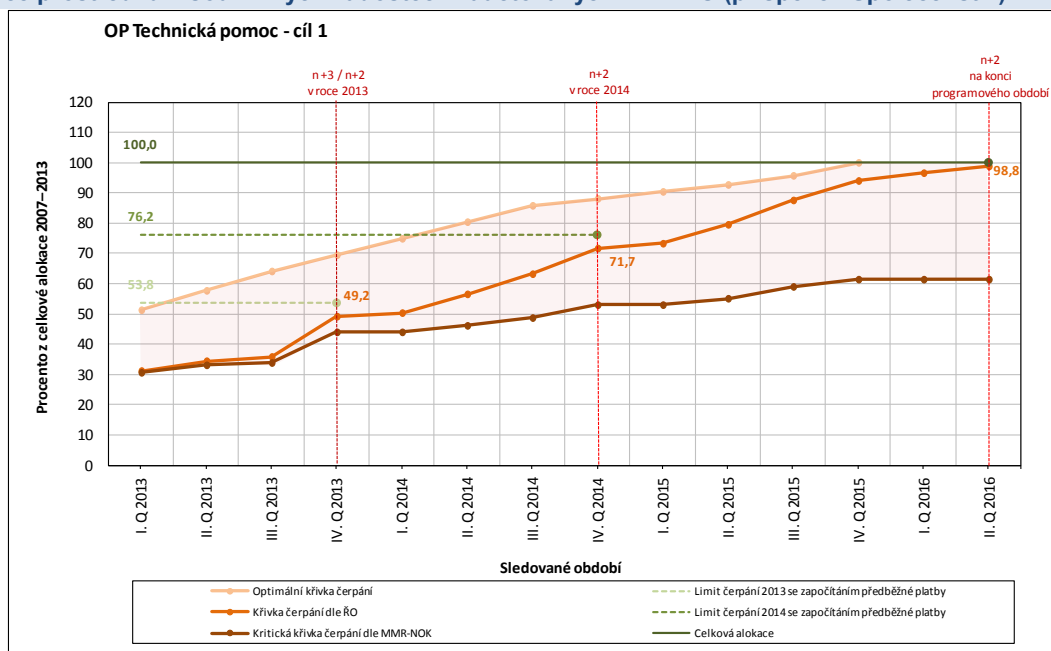
Z pohledu plnění pravidla $n+3$ a $n+2$ jsou jak ze strany MMR-NOK, tak řídicího orgánu následující roky vnímány jako velmi rizikové. Naplnění predikcí je závislé na vývoji realizace nejrizikovějších projektů. V případě, že projekty budou realizovány bez větších problémů, nedošlo by ke ztrátě alokace. Na základě nezávislého posouzení finančního výhledu ze strany MMR-NOK však může v roce 2013 ke ztrátě dojít, a to ve výši přibližně 100 mil. Kč (viz následující graf). V případě, že dojde ke značnému zpoždění uvedených projektů, může na konci roku 2013 tato ztráta dosáhnout hodnoty až cca 211 mil. Kč. V souvislosti s finančním plněním je třeba brát v potaz i skutečnost, že Evropská komise v současnosti zkoumá finální výstupy z auditu „Dodržování postupů při naplňování administrativní kapacity v implementační struktuře NSRR“, který byl v průběhu roku 2012 realizován Auditním orgánem. Finální stanovisko Komise může rovněž v oblasti plnění limitů v roce 2013 sehrát důležitou úlohu.

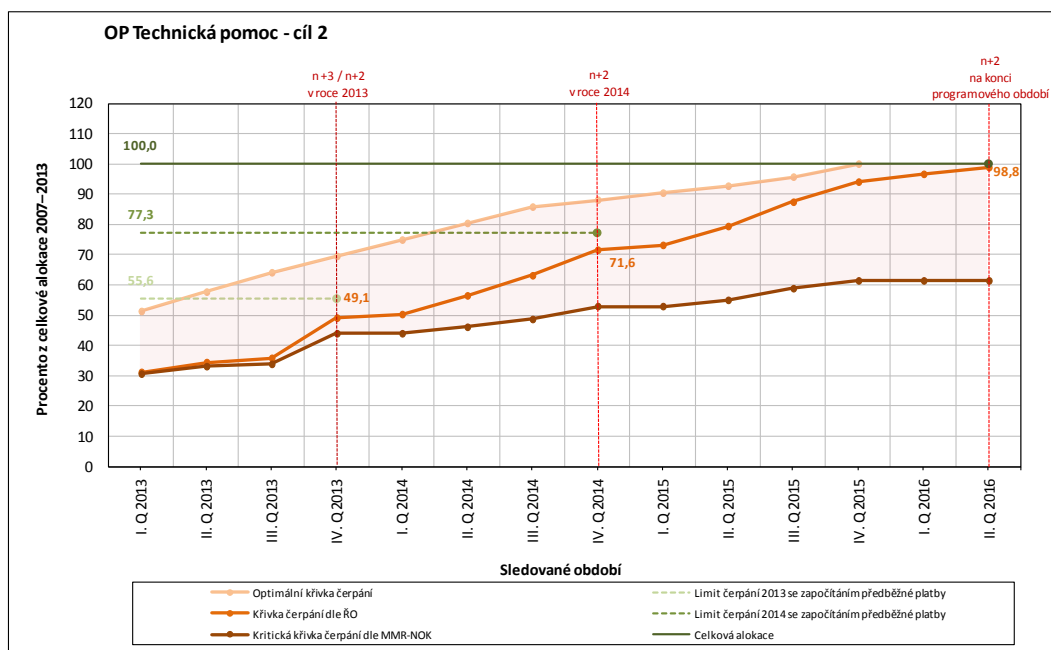
Výhled na roky 2014 - 2015

Čerpání v letech 2014 a 2015 bude částečně ovlivněno tím, zda OP Technická pomoc naplní limity čerpání v roce 2013, příp. dojde k automatickému zrušení závazku. I v těchto letech však existuje riziko nenaplnění limitů a je determinováno stejnými riziky jako u předchozích let. Jedná se např. o kriticky nízké dosavadní tempo čerpání prostředků ve 4. prioritní ose, nepřiměřeně dlouhou dobu výběrových řízení na dodavatele, nízkou míru zazávazkovaných prostředků. Na základě nezávislého posouzení finančního výhledu ze strany MMR-NOK může v roce 2015, resp. na konci programového období dojít nevyčerpání části přidělené alokace, a to ve výši přibližně 21,2 mil. EUR (0,5 mld. Kč).

Pro zrychlení implementace programu a úspěšné vyčerpání celkové alokace by bylo vhodné provést realokaci z nejvíce rizikové 4. prioritní osy, a to ve výši 1,0 mld. Kč, která dosud není v rámci programu zazávazkována a existuje zde vysoká pravděpodobnost, že by tato částka v rámci 4. prioritní osy nemusela být vyčerpána. Pro zamezení ztráty alokace na konci programového období MMR-NOK doporučuje, aby část prostředků ve výši 500,0 mil. Kč byla realokována v rámci OP Technická pomoc (do 2. prioritní osy) a zbývající část ve výši 500,0 mil. Kč byla realokována do jiných operačních programů.

Predikce prostředků v souhrnných žádostech zaúčtovaných MF-PCO (příspěvek Společenství)

Zdroj: OP Technická pomoc, MMR-NOK

Operační program Technická pomoc na základě predikcí vykazuje vysokou míru rizika ztráty finančních prostředků, zejména na konci roku 2013 a dále také na konci roku 2015. I přes veškerá opatření k akceleraci, závisí vyčerpání programu na velkoobjemových projektech, které jsou v různém stádiu přípravy a jejichž úspěšné spuštění závisí na mnoha rizikových faktorech.

Závěr

Nejvýznamnějším rizikem realizace OP Technická pomoc je velmi nízké tempo čerpání, zejména ve 4. prioritní ose „Publicita“. V této ose je zároveň i velmi nízký objem zázavazkovaných prostředků, což do budoucna znatelně ovlivňuje možnost výraznějšího pozitivního posunu. Realizovaná opatření řídicího orgánu přinesla určitá dílčí zlepšení. Nicméně v roce 2013 bude potřeba zvýšit tempo čerpání a snížit riziko automatického zrušení závazku v roce 2013 pomocí dalších navrhovaných a realizovaných implementačních opatření.

Dalším rizikovým faktorem, který má vliv na realizaci OP Technická pomoc, je posuzování některých veřejných zakázek Úřadem pro ochranu hospodářské soutěže. V současnosti se jedná o zakázky u 3 projektů v hodnotě 1,25 mld. Kč.

OP Technická pomoc je svým charakterem specifický, neboť slouží k financování potřeb implementační struktury NSRR. V případě, kdy reálně hrozí, že prostředky nemusí být včas vyčerpány (také z důvodu úsporných rozpočtových opatření), je vhodnější posílit osy zvyšující konkurenceschopnost ČR. Proto MMR-NOK navrhuje realokaci prostředků, a to 0,5 mld. Kč v rámci vnitřních přesunů a 0,5 mld. Kč do jiných operačních programů. V případě vnější realokace jde o maximální částku, kterou je možné, s ohledem na evropská pravidla, realokovat.

Akční plán pro OP Technická pomoc

Sledované oblasti	Návrhy opatření		Termíny plnění	Gestor	Cíl
1. Plnění pravidla n+3 / n+2	1.1	Provést nezbytné kroky k dosažení stanovených predikcí ve stavu proplacené prostředky příjemcům a prostředky v souhrnných žádostech zaúčtovaných MF-PCO. Měsíčně vyhodnocovat plnění predikcí ve výše uvedených stavech a zaslat MMR-NOK hodnocení jejich plnění. V případě, že predikce nebudou naplněny, zdůvodnění jejich neplnění a opatření, která povedou k napravení situace. Hodnocení plnění predikcí zaslat MMR-NOK nejpozději do 15. dne v měsíci.	od 1. března 2013, měsíčně <i>(Plněno)</i>	ŘO OP TP	Předložit MF-PCO v souhrnných žádostech do konce roku 2013 prostředky minimálně ve výši 49,2 % celkové alokace na cíl 1. Předložit MF-PCO v souhrnných žádostech do konce roku 2014 prostředky minimálně ve výši 76,2 % celkové alokace na cíl 1. Předložit MF-PCO v souhrnných žádostech do konce června 2016 prostředky ve výši 95,0 % celkové alokace na cíl 1. Předložit MF-PCO v souhrnných žádostech do konce roku 2013 prostředky minimálně ve výši 49,1 % celkové alokace na cíl 2. Předložit MF-PCO v souhrnných žádostech do konce roku 2014 prostředky minimálně ve výši 77,3 % celkové alokace na cíl 2. Předložit MF-PCO v souhrnných žádostech do konce června 2016 prostředky ve výši 95,0 % celkové alokace na cíl 2.
	1.1a	Pravidelně sledovat a vyhodnocovat předkládání žádostí o platbu u významných projektů.	průběžně	ŘO OP TP	
	1.1b	Stanovit klíčové milníky realizace jednotlivých projektů, zejména ve vztahu k termínům pro realizaci veřejných zakázek.	do 15. dubna 2013	ŘO OP TP	
	1.1c	Výrazně omezit možnost mezietapových přesunů prostředků v průběhu realizace projektů.	průběžně	ŘO OP TP	
	1.1d	Vytvořit možnost pro předkládání žádostí o platbu příjemců v mimořádných termínech a ve zkrácené lhůtě.	do 31. října 2013	ŘO OP TP	
	1.1e	Sledovat vývoj jednotlivých řízení před Úřadem pro ochranu hospodářské soutěže spadajících do realizace OP Technická pomoc a čtvrtletně informovat MMR-NOK o aktuálním stavu posuzovaných projektů.	od 1. dubna 2013, čtvrtletně	ŘO OP TP	
2. Absorpční kapacita	2.1	Provést revizi OP TP ve smyslu realokace prostředků v celkové výši cca 1,0 mld. Kč.	do 30. dubna 2013	ŘO OP TP	Převést část alokace ve výši 0,5 mld. Kč z prioritní osy 4 do prioritní osy 2, příp. do ostatních prioritních os.
	2.1a	Provést analýzu celkové implementace OP Technická pomoc.	do 31. ledna 2013 <i>(Splněno)</i>		
	2.1b	Vytvořit návrh revize a projednat ho s MMR-NOK.	do 15. dubna 2013		

Sledované oblasti	Návrhy opatření		Termíny plnění	Gestor	Cíl
	2.1c	Schválit revizi na jednání monitorovacího výboru.	4. června 2013		Převést část alokace ve výši 0,5 mld. Kč do jiných operačních programů.
	2.1d	Zajistit stanovisko MŽP k revizi OP Technická pomoc.	do 15. července 2013		
	2.1e	Zaslat Evropské komisi ke schválení revizi OP Technická pomoc.	do 31. července 2013		
	2.2	Aktualizovat vyhlášenou výzvu pro předkládání projektů s ohledem na schválenou revizi OP TP.	do 30. září 2013	ŘO OP TP	Zvýšit tempo předkládání nových projektů a informovanost příjemců podpory o systému hodnocení a výběru projektů.
	2.3	Zintenzivnit metodickou a konzultační podporu příjemcům při předkládání nových projektových záměrů.	průběžně	ŘO OP TP	
3. Implementace OP	3.1	Aktualizovat prováděcí dokumentaci s ohledem na schválenou revizi OP Technická pomoc.	do 30. září 2013	ŘO OP TP	Zrychlit čerpání prostředků a vyčerpat tak plnou výši alokace určenou na OP Technická pomoc.
	3.2	Dosáhnout zkrácení lhůt administrace monitorovacích zpráv a žádostí o platbu.	do 30. listopadu 2013	ŘO OP TP	
	3.3	Aplikovat systém krizového řízení ve vztahu k příjemcům.	průběžně	ŘO OP TP	
	3.3a	Informovat příjemce OP Technická pomoc o aplikaci opatření.	do 31. ledna 2013 <i>(Splněno)</i>	ŘO OP TP	
	3.3b	Vytvořit detailní analýzu rizik realizovaných projektů.	do 15. dubna 2013	ŘO OP TP	
	3.3c	Aplikovat systém pravidelné komunikace s příjemci.	průběžně	ŘO OP TP	
	3.4	Provést školení pro příjemce zaměřené na oblast hodnotících kritérií.	do 15. dubna 2013	ŘO OP TP	
4. Administrativní kapacita	4.1	Posílit odbornou kapacitu řídicího orgánu mj. intenzivnějším zapojením zaměstnanců Odboru veřejného investování MMR.	do 15. dubna 2013	ŘO OP TP	Zrychlit a zkvalitnit administraci projektů realizovaných v OP Technická pomoc, zejména v oblasti veřejných zakázek. Navýšit počet stávajících zaměstnanců odboru pověřeného výkonem funkce řídicího orgánu OP Technická pomoc.
	4.2	Zajistit systematické proškolení a vzdělávání zaměstnanců řídicího orgánu.	průběžně	ŘO OP TP	
5. Řídicí a kontrolní systém	5.1	Důsledně provádět administrativní kontroly i kontroly na místě se zaměřením na oblasti odměňování a pracovní právní.	průběžně	ŘO OP TP	Udržet míru chybovosti u projektů pod přijatelnou hranici 2 %.
	5.2	Při kontrolách na místě aktivně využívat odborné (personální) podpory z projektu „Kontroly“ realizovaného MMR-NOK.	průběžně	ŘO OP TP	Zajistit řádné fungování řídicího a kontrolního systému a předejít pozastavení certifikace.

Sledované oblasti	Návrhy opatření		Termíny plnění	Gestor	Cíl
	5.2a	Včasné předávání akceptačních protokolů z vykonaných kontrol.	do 40 pracovních dnů od předání návrhu	ŘO OP TP	
	5.3	Zajištění provozu minitýmu pro oblast veřejných zakázek.	do 30. dubna 2013	ŘO OP TP	

Operační program Doprava

Po obnovení pozastavených procesů došlo ke splnění pravidla n+3 na konci roku 2012. Rok 2013 a následující roky budou pro OP Doprava rizikové. Klíčová pro plnění pravidel čerpání je včasná a bezproblémová realizace velkých projektů. V případě výpadku velkých projektů musí být včas zajištěn dostatek náhradních projektů, které by měly pokrýt nerealizovanou část výdajů. Náhradními projekty je také nutné pokrýt prostředky uvolněné aplikovanou finanční opravou.

Aktuální stav realizace programu

OP Doprava byl zařazen do skupiny rizikových programů již v roce 2012 a byl pro něj sestaven individuální akční plán. Akční plán schválený usnesením vlády ČR č. 498/2012 se zaměřoval zejména na obnovení pozastavených procesů v návaznosti na zjištění identifikována auditem Evropského účetního dvora a realizaci velkých projektů. Důvodem pro pozastavení certifikace ministerstvem financí a proplácení žádostí ze strany Evropské komise byly nedostatky v kontrolních a řídicích systémech tohoto programu, zvláště pak ve veřejných zakázkách a z toho vyplývající plošná finanční oprava ve výši 10 % na výdaje realizované do 31. srpna 2012, což představuje finanční objem ve výši 9,1 mld. Kč (příspěvek Společenství).

Dopad akčního plánu OP Doprava

Při auditu Evropského účetního dvora, který byl zahájen na začátku roku 2011, byly na některých projektech OP Doprava identifikovány problémy především v oblasti zadávání veřejných zakázek a zadávání víceprací. Řídící orgán preventivně pozastavil žádosti o prostředky až do doby, než budou audity ukončeny. Kontroloři Ministerstva dopravy, jakožto řídicího orgánu, a Státního fondu dopravní infrastruktury, z pozice zprostředkujícího subjektu, provedli na rozsáhlém vzorku projektů kontrolu zaměřenou na uvedené problematické oblasti. Na základě výsledků této kontroly a jejich následného ověření auditem Evropské komise byl české straně zaslán návrh auditní zprávy s navrženou extrapolovanou finanční opravou ve výši 13,42 %. Prostřednictvím koordinačních jednání na národní úrovni, které zastřešil MMR-NOK, se podařilo najít vhodné argumenty k některým zjištěním a dosáhnout snížení původní navrhované extrapolované finanční opravy na plošnou finanční opravu ve výši 10 %. Aplikací plošné finanční opravy se podařilo včas obnovit certifikaci na národní úrovni a proplácení ze strany Komise. Cíle akčního plánu byly v případě obnovení procesu splněny.

Na plnění limitů čerpání resp. pravidla n+3/n+2 se významnou měrou podílí velké projekty. Harmonogram realizace velkých projektů není zcela plněn, což zůstává nadále významným rizikem pro implementaci programu. Řídící orgán přijal u velkých projektů několik opatření, která by měla urychlit jejich schvalování, zejména zesílený dohled nad realizací velkých projektů a pravidelný

37,8 %

z celkové alokace programu bylo do konce roku 2012 předloženo ministerstvu financí v souhrnných žádostech.

0 mld. Kč (ERDF)

0 mld. Kč (FS)

musí řídicí orgán předložit v souhrnných žádostech do konce roku 2013, aby splnil pravidlo n+3 a n+2 v roce 2013.

0,4 mld. Kč (ERDF)

0,9 mld. Kč (FS)

v průměru měsíčně předkládal řídicí orgán v souhrnných žádostech za uplynulý rok.

0 mld. Kč (ERDF)

0 mld. Kč (FS)

musí řídicí orgán v průměru měsíčně předložit v souhrnných žádostech, aby splnil pravidlo n+3 a n+2 v roce 2013.

monitoring rizik. Nicméně k výraznému zrychlení administrace velkých projektů nedošlo a i nadále je nutné monitorovat stav velkých projektů, aktivně spolupracovat s Evropskou komisí při jejich hodnocení a schvalování a připravit dostatek náhradních projektů, které by v případě neschválení/pozastavení realizace velkých projektů nahradily nevyčerpanou alokaci.

Výhled na rok 2013

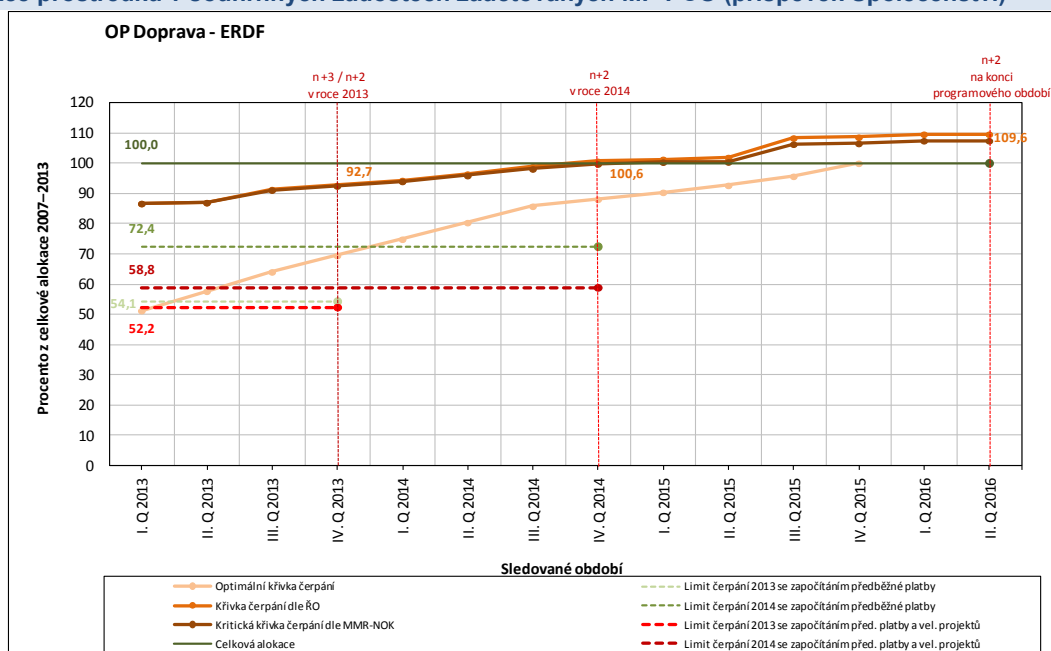
Podle predikcí by řídicí orgán neměl mít problémy s naplněním limitů čerpání v letech 2013 - 2015 pro prostředky spolufinancované z ERDF. Predikce čerpání naznačují pozitivní trend a vzhledem k tomu, že v současné době je v této části programu certifikováno více než 50 % alokace a v souhrnných žádostech připraveno k certifikaci dalších 15 % alokace, je pravděpodobné, že dojde k vyčerpání přidělených prostředků. Co se týká prostředků spolufinancovaných z FS, limit čerpání by měl být v roce 2013 naplněn, protože i v tomto roce lze do plnění limitů započítat roční závazky velkých projektů.

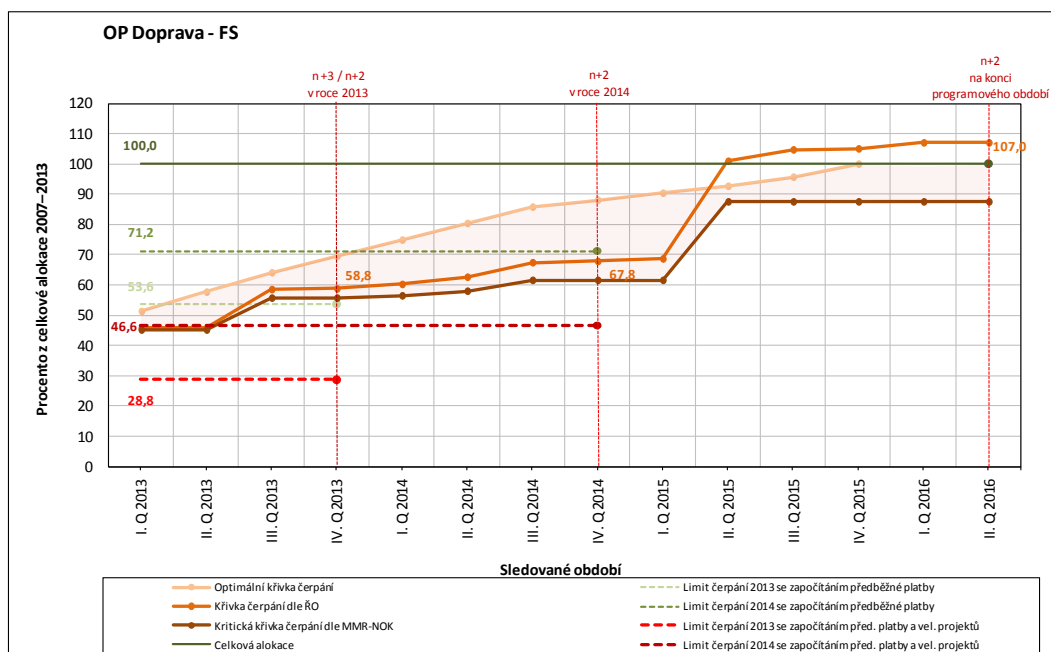
Výhled na roky 2014 - 2015

V roce 2014 a zejména pak v roce 2015 bude stěžejní fyzická realizace velkých projektů. MMR-NOK vidí významné riziko zejména ve zpoždění realizace těchto projektů, což bude mít dopad na plnění příslušných limitů v dalších letech implementace. Za rizikové považujeme ty velké projekty, které ještě nebyly schváleny Evropskou komisí (13 projektů s předpokládaným příspěvkem EU ve výši cca 40 mld. Kč), a projekty, které již byly předloženy řídicímu orgánu, ale nebyly ještě předloženy Evropské komisi (10 projektů s předpokládaným příspěvkem EU ve výši cca 20 mld. Kč). Za rizikové lze taktéž považovat dalších cca 10 velkých projektů, které jsou připravovány a ještě nebyly předloženy Řídicímu orgánu. Některé projekty jsou posuzovány ze strany Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže (10 projektů v hodnotě 4,6 mld. Kč). Pro OP Doprava je klíčové, aby realizace těchto projektů byla zahájena v tomto roce.

Dalším problémem, který zvyšuje riziko nesplnění pravidla n+2 v roce 2014 a nedočerpání celkové alokace programu, je snižování rozpočtu Státního fondu dopravní infrastruktury. Úměrně s tímto snížením se zvyšuje riziko zajištění spolufinancování projektů OP Doprava. Z těchto jmenovaných důvodů je OP Doprava nadále považován za rizikový program. Pozornost bude nadále zaměřena na realizaci velkých projektů a s tím spojené čerpání alokace z FS.

Predikce prostředků v souhrnných žádostech zaúčtovaných MF-PCO (příspěvek Společenství)

Zdroj: OP Doprava, MMR-NOK

Řídicí orgán OP Doprava predikuje, že pro splnění limitu čerpání v roce 2014 budou u Fondu soudržnosti využity kromě předběžných plateb i roční rozpočtové závazky velkých projektů předložených Evropské komisi ke schválení. Současně však dobíhají schvalovací procesy u významných projektů a po jejich schválení se předpoklad realizace může ještě navýšit. Vysoký nárůst čerpání se očekává v průběhu roku 2015. Riziko tohoto programu spočívá v nutnosti dokončit náročný proces administrace velkých projektů a jejich úspěšné realizace. Klíč k úspěšnosti tohoto programu spočívá v kvalitní přípravě těchto projektů.

Závěr

Rizikovým faktorem pro splnění limitů čerpání je skutečnost, že v operačním programu se realizují především objemově významné projekty, jejichž realizace je složitá a může přinést neočekávané komplikace. Rizikovým faktorem je také snižování rozpočtu Státního fondu dopravní infrastruktury v letech 2014 a 2015. Přijatá opatření řídicího orgánu přinesla určitá zlepšení, nicméně i nadále je nutné klást důraz na dodržování harmonogramů objemově významných projektů, které jsou pro realizaci tohoto programu klíčové. Dalším rizikovým faktorem, který má vliv na realizaci OP Doprava, je posuzování některých veřejných zakázek Úřadem pro ochranu hospodářské soutěže. V současnosti se jedná o zakázky u 10 projektů v hodnotě 4,6 mld. Kč.

Řídicí orgán OP Doprava deklaruje, že je schopen absorbovat část prostředků OP Životní prostředí, zejména v rámci projektu na realizaci pražského metra. U projektu pražského metra je však také nutné upozornit, že potenciálně existuje riziko, že žadatelem deklarované způsobilé výdaje nemusí dosahovat zmíněné výše (např. v důsledku možných předvídatelných víceprací či v případě možné korekce související s jedním z výběrových řízení). Řídicí orgán OP Doprava tak vyčíslil předpokládanou částku alokace EU v Kč (čerpatelná do konce roku 2015) u projektu metra na částku 3,7 mld. Kč. Na základě vyhodnocení této možnosti MMR-NOK navrhuje přesun části prostředků FS z OP Životní prostředí ve výši 3,7 mld. Kč do OP Doprava za podmínky, že Řídicí orgán OP Doprava prokáže, že nedostatky vedoucí k zaplacení plošné finanční opravy byly odstraněny a v budoucnu nebude docházet k obdobným pochybením.

Opatření, vycházejí ze zesíleného řízení rizik a pravidelné práce s řídicím orgánem, jsou uvedena v následující tabulce (viz Akční plán pro OP Doprava).

Akční plán pro OP Doprava

Sledované oblasti	Návrhy opatření		Termíny plnění	Gestor	Cíl
1. Plnění pravidla n+3/n+2	1.1	Provést nezbytné kroky k dosažení stanovených predikcí ve stavu proplacené prostředky příjemcům (vyúčtované prostředky) a prostředky v souhrnných žádostech zaúčtovaných MF-PCO. Měsíčně vyhodnocovat plnění predikcí ve výše uvedených stavech a zaslat MMR-NOK hodnocení jejich plnění. V případě, že predikce nebudou naplněny, zdůvodnění jejich neplnění a opatření, která povedou k napravení situace. Hodnocení plnění predikcí zaslat MMR-NOK nejpozději do 15. dne v měsíci.	od 1. března 2013, měsíčně <i>(Plněno)</i>	ŘO OP D	Předložit MF-PCO v souhrnných žádostech do konce roku 2013 prostředky ve výši 54,1 % celkové alokace ERDF. Předložit MF-PCO v souhrnných žádostech do konce roku 2014 prostředky ve výši 72,4 % celkové alokace ERDF. Předložit MF-PCO v souhrnných žádostech do konce června 2016 prostředky ve výši 95,0 % celkové alokace ERDF.
	1.1a	Pravidelně sledovat dodržování závazných finančních plánů projektů.	měsíčně	ŘO OP D	Předložit MF-PCO v souhrnných žádostech do konce roku 2013 prostředky ve výši 53,6 % celkové alokace FS. Předložit MF-PCO v souhrnných žádostech do konce roku 2014 prostředky ve výši 71,2 % celkové alokace FS. Předložit MF-PCO v souhrnných žádostech do konce června 2016 prostředky ve výši 95,0 % celkové alokace FS.
	1.1b	Informovat vládu ČR o stavu rozpočtu SFDI ve vztahu k zajištění financování projektů OP Doprava a aktuálních rizicích. Zajistit dostatečné zdroje v rámci rozpočtu SFDI na financování projektů ze SF/FS.	do 30. srpna 2013	ŘO OP D	
	1.1c	Sledovat vývoj jednotlivých řízení před Úřadem pro ochranu hospodářské soutěže spadajících do realizace OP Doprava a čtvrtletně informovat MMR-NOK o aktuálním stavu posuzovaných projektů.	od 1. dubna 2013, čtvrtletně	ŘO OP D	
	2.1	Revize OP Doprava		ŘO OP D	
2. Absorpční kapacita	2.1a	Zvážit realokaci disponibilních prostředků do prioritní osy 4, připravit navýšení alokace na oblast podpory 5.1 pro projekt pražského metra.		ŘO OP D	Zvážit realokaci disponibilních prostředků z prioritní osy 6 do prioritní osy 4. Navýšit alokaci pro oblast podpory 5.1 na projekt pražského metra z realokovaných prostředků OP Životní prostředí.
	2.1b	Zpracovat potřebné analýzy pro zdůvodnění revize OP Doprava a zaslat MMR-NOK.	do 30. května 2013	ŘO OP D	
	2.1c	Projednat návrh revize OP Doprava na monitorovacím výboru.	12. června 2013	ŘO OP D	
	2.1d	Zajistit stanovisko MŽP k revizi OP Doprava.	do 30. června 2013	ŘO OP D	

Sledované oblasti	Návrhy opatření		Termíny plnění	Gestor	Cíl
	2.1e	Zaslat Evropské komisi ke schválení revizi OP Doprava.	do 31. července 2013	ŘO OP D	
3. Objemově významné projekty	3.1	Zesílený dohled nad realizací velkých projektů			Předložit Evropské komisi ke schválení všechny zbývající velké projekty do konce roku 2013.
	3.1a	Nadále pokračovat v realizovaných schůzkách se zástupci Ředitelství silnic a dálnic a Správy železničních dopravních cest.	pravidelně	ŘO OP D	
	3.1b	Informovat MMR-NOK o výstupech z jednání se zástupci Ředitelství silnic a dálnic a Správy železničních dopravních cest.	od 1. dubna 2013	ŘO OP D	
	3.1c	Provádět pravidelnou analýzu, vyhodnocování a revizi rizik u objemově významných projektů.	pravidelně	ŘO OP D	
	3.1 d	V případě schválení realokace z OP ŽP do OP D na projekt pražského metra provádět u tohoto projektu zesílený dohled nad jeho realizací.	pravidelně	ŘO OP D	
	3.2	Nadále provádět pravidelná školení pro příjemce dotace v oblasti veřejných zakázek. Informovat příjemce o nejčastějších zjištěních z auditů prováděných kontrolními institucemi.	pravidelně	ŘO OP D	
	3.3	Uzavřít rámcovou smlouvu s externími konzultanty na posouzení způsobilosti výdajů u projektů realizovaných z OP Doprava (tzv. Supervize)	do 31. května 2013	ŘO OP D	
	3.4	Uspořádat jednání se zástupci Evropské komise, JASPERS a Ministerstva životního prostředí a vyřešit sporné oblasti při posuzování velkých projektů.	12. února 2013 (Splněno)	ŘO OP D	
	3.5	Předložit Evropské komisi ke schválení všechny velké projekty, které budou realizovány v OP Doprava v současném programovém období.	do 31. prosince 2013	ŘO OP D	
	3.6	Nadále pravidelně (měsíčně) zasílat MMR-NOK přehled velkých projektů, včetně jejich aktuálních rizik a harmonogramu.	pravidelně	ŘO OP D	
	3.7	Provést kritickou analýzu skutečného využití velkých projektů. Definovat velké projekty vhodné pro fáze. Zaslat analýzu MMR-NOK.	do 30. dubna 2013	ŘO OP D	
4. Administrativní kapacita	4.1	Zajistit pravidelné školení zaměstnanců z důvodu zvyšování odborné kvalifikace (zejména zaměstnanců provádějících kontroly projektů).	pravidelně	ŘO OP D	Udržet míru fluktuace pod stanovenou hranicí 10 %.

Sledované oblasti	Návrhy opatření		Termíny plnění	Gestor	Cíl
	4.2	Provést revizi administrativních kapacit v potřebných oblastech vzhledem k pokročilé fázi programového období.	do 31. dubna 2013	ŘO OP D	
	4.3	Využívat projekt MMR-NOK „Vzdělávání NSRR“.	průběžně	RO OP D	
5. Řídicí a kontrolní systém	5.1	Mezi nejvýznamnější zjištění provedeného auditu patřila pochybení v oblasti veřejných zakázek (tzv. vícepráce). V návaznosti na tato pochybení připravit metodiku k posuzování víceprací.	do 30. června 2013	ŘO OP D, MMR	Zajistit řádné fungování řídicího a kontrolního systému a předejít pozastavení certifikace.
	5.2	Nadále využívat projekt MMR-NOK zaměřený na kontrolu u příjemců dotace.	pravidelně	ŘO OP D	
	5.2 a	Včasné předávání akceptačních protokolů z vykonaných kontrol.	do 40 pracovních dnů od předání návrhu	ŘO OP D	

Operační program Podnikání a inovace

Certifikována byla téměř třetina prostředků z celkové alokace. Pravidlo n+3 řídicí orgán na konci roku 2012 splnil. Řídicí orgán predikuje splnění limitu čerpání i v roce 2013 s využitím předběžných plateb. Úspěšnost čerpání se bude odvíjet od rychlosti vyřešení navrhované korekce Českomoravské záruční a rozvojové banky (ČMZRB) a problematiky technické pomoci.

Aktuální stav realizace programu

Vzhledem k problémům v implementaci programu vztahujícím se zejména k ČMZRB a technické pomoci a rovněž s přihlédnutím k potížím u finančních nástrojů, byl OP Podnikání a inovace na počátku roku 2013 zařazen mezi rizikové operační programy. MMR-NOK předpokládá, že po uzavření problematicky spojené především s ČMZRB přestane být program považován za rizikový.

Od prosince 2010 řeší řídicí orgán s Evropskou komisí sporné otázky ČMZRB a finální výši korekce. Do úvěrových a záručních fondů implementovaných ČMZRB bylo řídicím orgánem vloženo 6 mld. Kč. Původní navrhovaná korekce byla ze strany Evropské komise snížena o cca 200 mil. Kč, celkem tedy na cca 1,9 mld. Kč (další významné snížení korekce je nepravděpodobné).

V oblasti technické pomoci bylo v souhrnných žádostech dosud předloženo cca 215 mil. Kč (příspěvek Společenství). Tyto položky jsou z certifikace dočasně odloženy (do obnovení certifikace technické pomoci). Pro obnovení certifikace je nyní důležité vyjádření auditního oddělení Evropské komise a dořešení ostatních problematických oblastí.

Vliv na čerpání programu má také aktuální stav přípravy seed-fondu, kde hrozí nevyčerpání prostředků, především z důvodu značné časové náročnosti procesu jeho přípravy. Důvodem je také skutečnost, že jde o nový nástroj rizikového kapitálu.

Výhled na rok 2013

OP Podnikání a inovace dle predikovaných hodnot souhrnných žádostí naplňuje limity čerpání ve všech následujících letech implementace tohoto programu. Pravidlo n+3 a n+2 v roce 2013 bude splněno s využitím předběžných plateb i v případě, že by nedošlo k vyřešení problematiky ČMZRB a obnovení certifikace u technické pomoci. Nicméně i přesto bude pro rok 2013 finální rozhodnutí Evropské komise klíčové a záleží také na rychlosti provedených kroků, aby mohly být vyhlášeny případné nové výzvy, realizovány projekty tak, aby nebylo ohroženo plnění pravidla n+2 v roce 2014 a došlo k vyčerpání celé alokace.

V případě, že Evropská komise neodsouhlasí nový systém finančních nástrojů (záruky, úvěry OP Podnikání a inovace), musel by řídicí orgán přistoupit k realokaci finančních prostředků do programů, ve kterých je nedostatek zdrojů na projekty doporučené k poskytnutí podpory. To znamená projít všemi administrativními kroky - naplánovat a vyhlásit nové výzvy, vyhodnotit projekty a vydat

38,6 %

z celkové alokace programu bylo do konce roku 2012 předloženo ministerstvu financí v souhrnných žádostech.

12,5 mld. Kč

musí řídicí orgán předložit v souhrnných žádostech do konce roku 2013, aby splnil pravidlo n+3 a n+2 v roce 2013.

1,0 mld. Kč

v průměru měsíčně předkládal řídicí orgán v souhrnných žádostech za uplynulý rok.

1,1 mld. Kč

musí řídicí orgán v průměru měsíčně předložit v souhrnných žádostech, aby splnil pravidlo n+3 a n+2 v roce 2013.

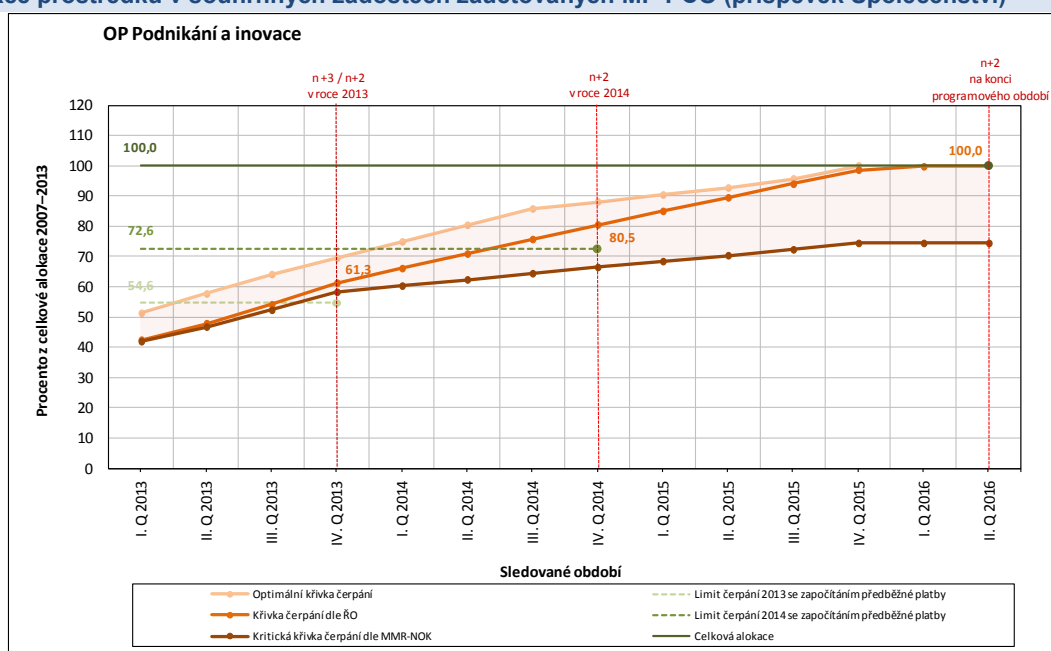
rozhodnutí, která zajistí vyčerpání celkové alokace programu. Vzhledem k tomu, že většina projektů (90 %) je realizována v rámci regionální investiční podpory, je nutné vydat tato rozhodnutí o poskytnutí dotace do konce roku 2013. Řídící orgán má připraveno řešení v podobě podmíněčné výzvy v programu INOVACE (ta již byla koncem února 2013 vyhlášena). U dobíhajícího hodnocení v programech ROZVOJ, NEMOVITOSTI a POTENCIÁL jsou připravovány zásobníky projektů vhodné ke spolufinancování z realokovaných zdrojů. Změny je však nutno předložit Evropské komisi ke schválení pokud možno do konce dubna 2013.

Vzhledem k extrapolované míře chybovosti deklarované ve Výroční kontrolní zprávě za rok 2012, která překročila 2 % (což je ovlivněno také započtením rozsáhlejšího projektu auditovaného Evropským účetním dvorem), hrozí aktuálně Řídícímu orgánu OP Podnikání a inovace ze strany Evropské komise pozastavení vyplácení žádostí o platbu a řádná certifikace v lednu 2013 byla aktuálně odložena.

Výhled na roky 2014 – 2015

Z pohledu MMR-NOK je možné říci, že i přes výše uvedená rizika by u tohoto programu nemělo dojít k automatickému zrušení závazku ve zbylých letech implementace OP Podnikání a inovace. Premisou tohoto výhledu je mj. řádné a včasné čerpání prostředků ze strany příjemců, stabilní personální kapacita řídicího orgánu a zachování funkčního systému schvalování prostředků.

Predikce prostředků v souhrnných žádostech zaúčtovaných MF-PCO (příspěvek Společenství)

Zdroj: OP Podnikání a inovace, MMR-NOK

Poměrně lineární křivka předpokladu realizace tohoto programu by neměla být narušena ani aktuálně řešenou problematikou ČMZRB a finančními korekcemi. Jako ovlivňující faktory budoucího průběhu lze uvést odstupování podnikatelů od projektů a zpoždění v realizaci veřejných zakázek. Přesto kritická křivka z pohledu MMR-NOK zohledňuje situaci, kdy by problematika ČMZRB nebyla vyřešena tak, aby bylo možné s těmito prostředky v čerpání počítat.

Závěr

V roce 2012 neměl Řídící orgán OP Podnikání a inovace problém se splněním pravidla n+3 a dle predikcí řídicího orgánu si tento trend udrží i v následujících letech. Řídící orgán má připraveny také alternativní varianty v podobě vnitřních realokací (již byla vyhlášena podmíněčná výzva v programu INOVACE) pro případ, že by jednání s Evropskou komisí nedospěla k obnovení realizace finančních

nástrojů (záruky, úvěry OP Podnikání a inovace) v rámci ČMZRB. I přes připravenost řídicího orgánu je nezbytnou podmínkou pro úspěšnou realizaci programu finální rozhodnutí Evropské komise ve sporných oblastech ČMZRB a technické pomoci. Vliv na čerpání prostředků bude mít také dořešení realizace seed-fondu a s tím související vnitřní realokace prostředků, neboť projekty v seed-fondu jemu určenou alokaci dle názoru MMR-NOK vyčerpat nemusí. Z toho důvodu navrhuje MMR-NOK snížit částku dle aktuálního vyhodnocení. Řídicí orgán OP Podnikání a inovace si musí vyhodnotit dopady případného snížení alokace (z hlediska formálního vyjednání změny OP Podnikání a inovace, dopadů na vyjednanou notifikovanou veřejnou podporu, případných dopadů na provedenou veřejnou zakázku – tj. projednat případné snížení alokace i s vysoutěženým správcem seed-fondu, časové hledisko aj.).

Akční plán pro OP Podnikání a inovace

Sledované oblasti	Návrhy opatření		Termíny plnění	Gestor	Cíl
1. Plnění pravidla n+3 / n+2	1.1	Provést nezbytné kroky k dosažení stanovených predikcí ve stavu proplacené prostředky příjemcům (vyúčtované prostředky) a prostředky v souhrnných žádostech zaúčtovaných MF-PCO. Měsíčně vyhodnocovat plnění predikcí ve výše uvedených stavech a zaslat MMR-NOK hodnocení jejich plnění. V případě, že predikce nebudou naplněny, zdůvodnění jejich neplnění a opatření, která povedou k napravení situace. Hodnocení plnění predikcí zaslat MMR-NOK nejpozději do 15. dne v měsíci.	od 1. března 2013, měsíčně <i>(Plněno)</i>	ŘO OP PI	Předložit MF-PCO v souhrnných žádostech do konce roku 2013 prostředky minimálně ve výši 54,6% celkové alokace. Předložit MF-PCO v souhrnných žádostech do konce roku 2014 prostředky minimálně ve výši 72,6 % celkové alokace. Předložit MF-PCO v souhrnných žádostech do konce června 2016 prostředky ve výši 95,0 % celkové alokace.
	1.1a	Pravidelně sledovat dodržování závazných finančních plánů projektů.	průběžně	ŘO OP PI	
	1.1b	Monitorovat a důsledně vyžadovat dodržování lhůt pro předkládání, kontrolu a proplácení žádostí o platbu.	průběžně	ŘO OP PI	
	2.				
2. Absorpční kapacita	2.1	Realokace v rámci OP Podnikání a inovace		ŘO OP PI	Vyčerpat plnou výši alokace OP Podnikání a inovace.
	2.1a	Přistoupit k realokacím finančních prostředků z 1. prioritní osy a 2. prioritní osy do 4. prioritní osy v případě nepropuštění projektů v rámci ČMZRB.	do 15. května 2013		
	2.1b	Projednat navrhované revize OP Podnikání a inovace na jednání monitorovacího výboru.	21. května – 22. května 2013	ŘO OP PI	
	2.2	Vyhlásit nové výzvy v programu ZÁRUKA.		ŘO OP PI	
	2.2a	Jednat s Evropskou komisí a získat konečné stanovisko Evropské komise ohledně sporné otázky ČMZRB a finální výši korekce.	do 15. května 2013	ŘO OP PI	
	2.2b	Na základě výsledku jednání s Evropskou komisí eventuálně vyhlásit výzvy v novém programu ZÁRUKA.	do 15. května 2013	ŘO OP PI	
	2.3	Zahájit proces rychlého hodnocení projektů z vyhlášené podmíněčné výzvy v programu INOVACE s alokací v minimální výši 1,7 mld. Kč s možností jejího navýšení dle disponibilních finančních zdrojů.	do 31. května 2013	ŘO OP PI	
	2.4	Snížit alokaci určenou na seed-fond, v návaznosti na jednání se správcem fondu.			
	2.4a	Uzavřít výběrové řízení na správce seed-fondu, resp. venture-fondu.	co nejdříve (ve vazbě na případná odvolání)	ŘO OP PI	
	2.4b	S vybraným správcem provést propočty částek reálně	do 31. prosince 2013		

Sledované oblasti	Návrhy opatření	Termíny plnění	Gestor	Cíl
	využitelných v této oblasti na zazávazkování podpor.			
	2.4c	Provádět investice seed-fondu dle obchodního plánu nabídky vítězného uchazeče v zadávacím řízení na poskytování služeb obhospodařování majetku Seed fondu (ČRUIF, a.s.). Realokace navázat na případné odchylky od plnění tohoto obchodního plánu a po dohodě s obhospodařovatelem Seed fondu.	do 31. prosince 2013	
3. Implementace OP	3.1	Získat vyjádření auditního oddělení Evropské komise a obnovit certifikaci Technické pomoci.	do 31. května 2013	ŘO OP PI
	3.2	Identifikace a evidence rizikových projektů, kontroly na místě, průběžná pomoc a preventivní kontrola formou konzultací.	průběžně	ŘO OP PI
	3.2a	Pokračovat v nastaveném systému monitorovacích návštěv.	průběžně	ŘO OP PI
	3.2b	Realizovat informační semináře zaměřené na chyby v žádostech o platbu a výběrových řízeních.	průběžně	ŘO OP PI CzechInvest
	3.2c	Zpřísnit schvalování změn projektů, které mají za následek snížení očekávaného objemu refundovaných a certifikovaných výdajů zejména ve vztahu k plnění limitu čerpání v roce 2013 a následujících letech. Postupy pro řízení změn zpracovat do svých interních postupů.	průběžně	ŘO OP PI
	3.2d	Prevence krácení výdajů z důvodu zbytečného porušování Podmínek.	průběžně	ŘO OP PI
4. Administrativní kapacita	4.1	Navýšení počtu pracovníků na kontroly vlivem zvýšených nároků na pracovníky kontroly.	do 31. května 2013	ŘO OP PI
	4.2	Zajistit systematické proškolení a vzdělávání zaměstnanců řídicího orgánu mj. prostřednictvím projektu MMR-NOK.	průběžně	ŘO OP PI
5. Řídící a kontrolní systém	5.1	Při kontrolách na místě aktivně využívat odborné (personální) podpory z projektu „Kontroly“ realizovaného MMR-NOK.	průběžně	ŘO OP PI
	5.1a	Včasné předávání akceptačních protokolů z vykonaných kontrol.	do 40 pracovních dnů od předání návrhu	ŘO OP PI
	5.2	Snížení chybovosti na úrovni OP Podnikání a inovace.		
	5.2a	Provedení kontroly dopadů nápravných opatření přijatých v reakci na výsledky auditu Evropské komise / Evropského	do 30. června 2013	ŘO OP PI
				Obnovit certifikaci v prioritní ose 7. Zefektivnit proces realizace projektů. Snížení chyb v žádostech o platbu a výběrových řízeních. Zvýšit disciplinovanost příjemců a zamezit průtahům v realizaci projektů. Zajistit dostatečnou administrativní kapacitu pro kontrolní činnost. Zajistit řádné fungování řídicího a kontrolního systému a předejít pozastavení certifikace. Snížit míru chybovosti u projektů pod přijatelnou hranici 2 %. Snížit riziko zjištění v následných

Sledované oblasti	Návrhy opatření		Termíny plnění	Gestor	Cíl
		účetního dvora z roku 2011 a náprava případných objevených nedostatků.			auditech Evropské komise / Evropského účetního dvora.

Operační program Výzkum a vývoj pro inovace

Dosud bylo certifikováno 6,3 mld. Kč, což je 10,4 % z celkové alokace programu. Dalších 1,6 mld. Kč bylo předloženo v souhrnných žádostech o platbu. To jsou čísla roku 2012, ve kterém program splnil pravidlo n+3 s využitím předběžných plateb a ročních závazků velkých projektů. Plnění dalších limitů a vyčerpání celkové alokace programu bude záviset zejména na reálném, nikoli virtuálním pokroku v realizaci velkých projektů v prioritní ose 1.

Aktuální stav realizace programu

OP Výzkum a vývoj pro inovace byl zařazen do skupiny rizikových programů již v roce 2012 a byl pro něj sestaven individuální akční plán. Akční plán schválený usnesením vlády ČR č. 498/2012 se zaměřil především na realizaci velkých projektů a dodržování nastavených harmonogramů a finančních plánů. I přes uplatňování opatření řídicího orgánu dochází stále ke zpoždování realizace některých z nich. Po vyhodnocení celkové kapacity volných prostředků, které vyplynulo z akčního plánu, vznikla potřeba rozdělit mezi příjemce další disponibilní prostředky ve výši 3 mld. Kč. Jejich úspěšná alokace může mít částečně vliv i na splnění pravidla n+3 a n+2 v roce 2013.

Dopad akčního plánu OP Výzkum a vývoj pro inovace

Rizikovou oblast představují zejména velké projekty. Nerealizace některého z nich (byť jednoho) by značně ohrozila čerpání celého programu. Díky realizovaným opatřením má řídicí orgán větší přehled o fyzické realizaci velkých projektů a dokáže včas odhalit rizika, která spočívají zejména v přípravě a realizaci veřejných zakázek a následnému zpoždování v harmonogramech projektů. Prostřednictvím konzultací se podařilo příjemce včas upozornit na nedostatky v zadávacích dokumentacích a na možná úskalí v souvislosti se změnou legislativy.

Pozornost MMR-NOK je v současné době zaměřena zejména na dva velké projekty: ELI a BIOCEV. V případě projektu ELI je zvažováno a s Evropskou komisí vyjednáváno fázování, které by znamenalo, že příjemce bude část projektu realizovat v dalším období 2014 – 2020 s transferem cca 16,8 mil. EUR (cca 430 mil. Kč).

V případě projektu BIOCEV řídicí orgán pokračuje v uplatňování přijatých opatření. Existuje zde však velké riziko, že projekt nebude včas realizován. Z povahy projektu (stavba) nelze přistoupit k fázování, nicméně příjemcem byla přijata opatření v podobě dřívějšího zahájení výzkumných programů ve stávajících prostorách příjemce a partnerů v Praze.

13,4 %

z celkové alokace programu bylo do konce roku 2012 předloženo ministerstvu financí v souhrnných žádostech.

8,8 mld. Kč

musí řídicí orgán předložit v souhrnných žádostech do konce roku 2013, aby splnil pravidlo n+3 a n+2 v roce 2013.

0,4 mld. Kč

v průměru měsíčně předkládal řídicí orgán v souhrnných žádostech za uplynulý rok.

0,8 mld. Kč

musí řídicí orgán v průměru měsíčně předložit v souhrnných žádostech, aby splnil pravidlo n+3 a n+2 v roce 2013.

Realizovaná opatření z akčního plánu napomohla k optimalizaci administrativní kapacity, eliminaci chybovosti ve veřejných zakázkách a včasnému odhalení rizik velkých projektů. Program však nadále zůstává rizikovým vlivem nedostatečného pokroku v realizaci některých velkých projektů a úspěšnosti využití uvolněných prostředků.

Výhled na rok 2013

Řídící orgán OP Výzkum a vývoj pro inovace predikuje, že splní pravidlo $n+3$ a $n+2$ v roce 2013 s využitím předběžných plateb a ročních závazků velkých projektů (ty v roce 2013 činí 510,6 mil. EUR a významnou měrou přispívají k naplnění tohoto pravidla). I přesto musí řídicí orgán měsíčně předložit v souhrnných žádostech přibližně 0,8 mld. Kč, aby byl limit čerpání v roce 2013 naplněn.

Výhled na roky 2014 - 2015

Velmi rizikové z hlediska čerpání jsou roky 2014 a 2015, kdy již pro snížení limitu nemohou být použity roční závazky velkých projektů. Je nutno hlídat klíčové milníky realizace jednotlivých projektů, motivovat příjemce k včasnému předkládání žádostí o platbu a dokončit jednání s Evropskou komisí ohledně fázování projektu ELI.

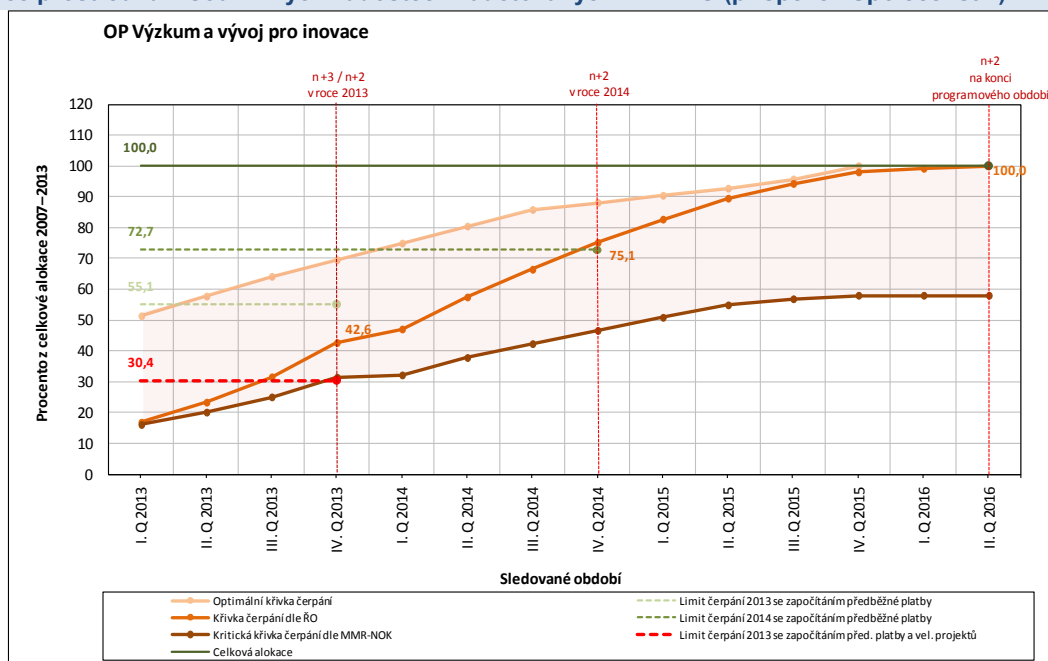
Splnění pravidla $n+2$ je podmíněna fyzickým pokrokem v realizaci velkých projektů a zajištěním administrativní kapacity, u které aktuálně hrozí riziko odchodu zaměstnanců z důvodu uzavření smluv na dobu určitou do konce roku 2013, což může způsobit destabilizaci pracovních týmů. V současné době vedení MŠMT podniká kroky k prodloužení pracovních smluv.

Důležitou roli v dalších letech hraje vyřešení volné alokace ve výši 3 mld. Kč. Na základě nezávislého posouzení finančního výhledu ze strany MMR-NOK je nezbytné, aby řídicí orgán přistoupil k aplikaci krizového scénáře v podobě alokace prostředků do tří aktivit. Ve výzvě 7.3 na podporu pre-seed aktivit je předpokládáno alokování prostředků ve výši cca 600 mil. Kč. Dále dovybavení center přístroji (plánovaný finanční objem 0,5 - 1 mld. Kč) s rychlými projekty a alokace cca 1 mld. Kč do zásobníkových projektů (výzva 1.3 - Popularizace, propagace a medializace vědy a techniky - Návštěvnická centra a výzva 2.4 - Modernizace stávající infrastruktury pro výuku spojenou s výzkumem). Rovněž je nutné dokončit vydávání Rozhodnutí o poskytnutí dotace pro projekty z výzvy 2.4 a 4.3, úspěšně zadministrovat vyhlášení výzvy 5.3 „Efektivní systém hodnocení programů účelové podpory“, hodnocení a následné vydávání Rozhodnutí o poskytnutí dotace ve výzvách 5.3 a 7.3.

V současnosti jedná Řídící orgán OP Výzkum a vývoj pro inovace s Evropskou komisí o možnosti vyhlášení výzvy, ve které by byly příjemci dotace z podpory v rámci prioritní osy 4 veřejné vysoké školy provádějící výzkum, jež mají sídlo v hlavním městě Praha. V lednu 2013 byla řídicím orgánem vyhlášena výzva 7.3 - „Podpora pre-seed aktivit“, u níž v současné době probíhá hodnocení projektových žádostí. Alokace na tuto výzvu činí 600 mil. Kč, vydávání Rozhodnutí o poskytnutí dotace je naplánováno na druhou polovinu roku 2013. Řídící orgán plánuje v květnu 2013 vyhlásit výzvu 5.3 - „Efektivní systém hodnocení programů účelové podpory“ s alokací 50 mil. Kč. Proces projednávání této změny s Evropskou komisí, případné schvalování změn programového dokumentu, je časově náročný a musí být podložen řádnými argumenty, proto považujeme tuto variantu za rizikovou a doporučujeme řídicímu orgánu s Evropskou komisí o této možnosti jednat paralelně za současné aplikace výše uvedených variant.

Program však nadále zůstává rizikovým vlivem nedostatečného pokroku v realizaci některých velkých projektů a úspěšnosti využití uvolněných prostředků. MMR-NOK na základě posouzení finančního výhledu upozorňuje na možnost, že některá z uvedených opatření nemusí být včas případně v plném rozsahu realizována a zejména v roce 2014 může dojít k nevyčerpání části přidělené alokace. Pokud by došlo k nerealizaci nových výzev v plné výši, zamítnutí možnosti spolufinancovat projekty na území hlavního města Prahy, ztráta prostředků by mohla dosáhnout až do výše 385 mil. EUR (9,7 mld. Kč).

Predikce prostředků v souhrnných žádostech zaúčtovaných MF-PCO (příspěvek Společenství)

Zdroj: OP Výzkum a vývoj pro inovace, MMR-NOK

Úspěšnost realizace OP Výzkum a vývoj pro inovace závisí na relativně malém množství projektů, které jsou však objemově velmi významné. Právě velká výběrová řízení mohou negativně ovlivnit současný předpoklad realizace. Nicméně toto riziko je třeba přijmout a pracovat s ním, a to vzhledem k vysoké strategické důležitosti investic pro Českou republiku.

Závěr

V roce 2012 byl splněn limit čerpání, k čemuž napomohlo také plnění přijatých opatření akčního plánu. Dle současných predikcí Řídícího orgánu OP Výzkum a vývoj pro inovace bude pravidlo n+3 a n+2 v roce 2013 splněno. Plnění se však bude odvíjet od míry úspěšnosti řešení rizikových situací. Problém nadále spočívá v realizaci některých velkých projektů. Pokrok v jejich realizaci bude rozhodující pro plnění pravidel čerpání v roce 2014 a 2015. Čerpání prostředků v následujících letech ovlivní také nový nástroj v podobě fázování velkých projektů, u kterých hrozí značné zpoždění v harmonogramech. Využití fázování závisí na výsledku jednání s Evropskou komisí. Důležitou roli v OP Výzkum a vývoj pro inovace sehraje v dalších letech také využití volných prostředků ve výši 3 mld. Kč. Při uplatnění varianty s alokací do více aktivit bude záležet na rychlosti provedených kroků, kvalitě připravovaných materiálů a disciplinovanosti příjemců podpory.

Při zvažování realokace mezi programy, jako nástroje pro záchranu finančních prostředků, je nutné vzít na vědomí skutečnost, že případná ztráta alokace v roce 2014 sníží i výši plnění ročních rozpočtových závazků (tj. plnění pravidla n+2 v roce 2015). Vzhledem ke skutečnosti, že by realokace mohla mít za následek významné přezávazkování OP Výzkum a vývoj pro inovace a s tím související dopad na státní rozpočet, realokace do jiných programů není doporučována.

Dalším rizikovým faktorem, který má vliv na realizaci OP Výzkum a vývoj pro inovace, je posuzování některých veřejných zakázek Úřadem pro ochranu hospodářské soutěže. V současnosti se jedná o 11 zakázek v hodnotě 198,8 mil. Kč. Významné riziko představuje také pravidlo jedné podané či hodnotitelné nabídky a z toho vyplývající povinnost zrušit zadávací řízení. Vzhledem ke specifčnosti zakázek v oblasti vědy a výzkumu je toto podnětem k další novelizaci zákona.

Opatření, vycházejí ze zesíleného řízení rizik a pravidelné práce s řídicím orgánem, jsou uvedena v následující tabulce (viz Akční plán pro OP Výzkum a vývoj pro inovace).

Akční plán pro OP Výzkum a vývoj pro inovace

Sledované oblasti	Návrhy opatření	Termíny plnění	Gestor	Cíl
1. Plnění pravidla n+3 / n+2	1.1 Provést nezbytné kroky k dosažení stanovených predikcí ve stavu proplacené prostředky příjemcům (vyúčtované prostředky) a prostředky v souhrnných žádostech zaúčtovaných MF-PCO. Měsíčně vyhodnocovat plnění predikcí ve výše uvedených stavech a zaslat MMR-NOK hodnocení jejich plnění. V případě, že predikce nebudou naplněny, zdůvodnění jejich neplnění a opatření, která povedou k napravení situace. Hodnocení plnění predikcí zaslat MMR-NOK nejpozději do 15. dne v měsíci.	od 1. března 2013, měsíčně	ŘO OP VaVpl	Předložit MF-PCO v souhrnných žádostech do konce roku 2013 prostředky minimálně ve výši 30,4 % celkové alokace. Předložit MF-PCO v souhrnných žádostech do konce roku 2014 prostředky minimálně ve výši 72,7 % celkové alokace. Předložit MF-PCO v souhrnných žádostech do konce června 2016 prostředky ve výši 95,0 % celkové alokace.
	1.1a Pravidelně sledovat dodržování závazných finančních plánů projektů pro jejich příjemce.	průběžně	ŘO OP VaVpl	
	1.1b Zpřísnit schvalování změn velkých projektů, které mají za následek snížení očekávaného objemu refundovaných a certifikovaných výdajů zejména ve vztahu k plnění limitu čerpání v roce 2014 a nedočerpání alokace v roce 2015.	do 30. června 2013	ŘO OP VaVpl	
	1.1c Hlídat klíčové milníky realizace jednotlivých projektů, zejména ve vztahu k termínům pro realizaci veřejných zakázek.	průběžně	ŘO OP VaVpl	
	1.1d Sledovat vývoj jednotlivých řízení před Úřadem pro ochranu hospodářské soutěže spadajících do realizace OP Výzkum a vývoj pro inovace a čtvrtletně informovat MMR-NOK o aktuálním stavu posuzovaných projektů.	od 1. dubna 2013, čtvrtletně	ŘO OP VaVpl	
2. Absorpční kapacita	2.1 Na základě provedené analýzy a vyhodnocení celkové kapacity volných prostředků, rozhodnout o jejich využití.		ŘO OP VaVpl	Vyčerpat plnou výši alokace OP.
	2.1a Jednat se zástupci Evropské komise o možnosti podpory projektů v Praze z OP Výzkum a vývoj pro inovace.	do 31. března 2013 (Splněno)	ŘO OP VaVpl	
	2.1b V případě nesouhlasného stanoviska Evropské komise k podpoře projektů v Praze alokovat volné prostředky do pre-seed aktivit, dovybavení center a zásobníkových projektů.	do 31. května 2013	ŘO OP VaVpl	

Sledované oblasti	Návrhy opatření		Termíny plnění	Gestor	Cíl
3. Objemově významné projekty	3.1	Zesílený dohled nad realizací velkých projektů.		ŘO OP VaVpl	Včasné odhalení rizik a možnost přistoupit k nástroji v podobě fázování projektu, případně odstoupení od Rozhodnutí.
	3.1a	Provádět pravidelnou analýzu, vyhodnocování a revizi rizik u objemově významných projektů.	průběžně		
	3.1b	Nadále pokračovat v pravidelných schůzkách s příjemci.	průběžně		
	3.1c	Věnovat pozornost zejména přípravě a realizaci veřejných zakázek. Nadále provádět pravidelné semináře pro příjemce dotace v oblasti veřejných zakázek.	průběžně		
	3.1d	Nadále pravidelně zasílat MMR-NOK přehled velkých projektů, včetně jejich aktuálních rizik a harmonogramu.	pravidelně		
	3.2	Fázování rizikových projektů, u kterých hrozí výrazné zpoždění v harmonogramech.		ŘO OP VaVpl	
	3.2a	Pokračovat v jednání se zástupci Evropské komise ohledně fázování projektu ELI.	do 31. května 2013		
	3.2b	Doplnění a prohloubení argumentace fázování ELI do další schůzky se zástupci Evropské komise a přesně definovat jednotlivé fáze projektu.	do konce roku 2013		
4. Administrativní kapacita	4.1	Prodloužení smluv zaměstnanců s dobou určitou ke konci 2013.	do 31. května 2013	ŘO OP VaVpl MŠMT	Zamezit odchodu zaměstnanců a v důsledku toho destabilizaci pracovních týmů.
	4.2	Průběžně sledovat a vyhodnocovat odbornost a náplně práce zaměstnanců řídicího orgánu.	průběžně	ŘO OP VaVpl	
	4.2a	Předcházet nedostatečnému naplnění kapacity či neodpovídající kvalifikaci zaměstnanců v rizikových oblastech, kterým je třeba věnovat zvýšenou pozornost (např. administrace velkých projektů) nebo v oblastech, které jsou aktuální z hlediska programového cyklu (podpora absorpční kapacity a administrace nově vyhlášených výzev).	průběžně	ŘO OP VaVpl	
	4.3	Zajistit systematické proškolení a vzdělávání zaměstnanců řídicího orgánu mj. prostřednictvím projektu MMR-NOK.	průběžně	ŘO OP VaVpl	
5. Řídící a kontrolní systém	5.1	Průběžně vyhodnocovat plnění opatření z evaluace Hodnocení systémových, administrativních a vnějších vlivů na implementaci OP VaVpl.	průběžně	ŘO OP VaVpl	Snížit riziko zjištění v následných auditech EK/EÚD.

Sledované oblasti	Návrhy opatření		Termíny plnění	Gestor	Cíl
	5.2	Při kontrolách na místě aktivně využívat odborné (personální) podpory z projektu „Kontroly“ realizovaného MMR-NOK.	průběžně	ŘO OP VaVpl	Zajistit řádné fungování řídicího a kontrolního systému a předejít pozastavení certifikace.
	5.2a	Včasné předávání akceptačních protokolů z vykonaných kontrol.	do 40 pracovních dnů od předání návrhu	ŘO OP VaVpl	

Integrovaný operační program

Nezbytná čtvrtina prostředků z celkové alokace byla certifikována a řídicí orgán na konci roku 2012 splnil pravidlo n+3. Výhled plnění limitu v roce 2013 se bude odvíjet od realizace projektů. Specifičnost projektů spočívá v jejich komplexnosti a strategickém zaměření, což společně s rozsáhlou implementační strukturou významně ovlivňuje realizaci Integrovaného operačního programu.

Aktuální stav realizace programu

Individuální Akční plán schválený usnesením vlády ČR č. 498/2012 se zaměřoval zejména na činnost zprostředkujících subjektů ve vztahu k administrovaným projektům a práci s příjemci. Klíčová opatření byla realizována u Ministerstva vnitra ČR.

MMR-NOK od řídicího orgánu pravidelně dostával informace o aktuálním stavu plnění opatření z akčního plánu. Můžeme říci, že řídicí orgán i zprostředkující subjekty přistoupily k jeho plnění bezodkladně a zodpovědně.

Dopad akčního plánu Integrovaného operačního programu

Realizace nápravných opatření v návaznosti na vysokou chybovost ve Výroční kontrolní zprávě 2011 významně přispěla k naplnění limitu čerpání v roce 2012. Limit čerpání byl splněn avšak bez vytvoření rezervy, takže v letošním roce budou muset subjekty implementační struktury vyvinout značné úsilí k minimalizaci ztráty finančních prostředků.

Kompetence zprostředkujícího subjektu Ministerstva vnitra ČR v oblasti podpory 2.1 a 3.4 přešly pod Centrum pro regionální rozvoj (CRR). Na CRR byly nastaveny organizační postupy tak, aby byl zvládnut zvýšený objem práce zprostředkujícího subjektu. Aktuálně však přetrvává problém s kontrolou veřejných zakázek, kdy došlo k jejich kumulaci, čemuž ale neodpovídají personální kapacity CRR. Tato situace je řešena prioritizací činností na CRR. Po její stabilizaci lze očekávat, že se dostaví plný efekt opatření na finančním čerpání programu.

Řada opatření směřovala ke zprostředkujícímu subjektu Ministerstva práce a sociálních věcí ČR, které sice spravuje jen 7,8 % alokace, ale bariérami v administraci významně zatěžuje řídicí orgán a žadatele / příjemce o dotaci. Převážná část opatření z akčního plánu byla zapracována, nicméně stav čerpání je i přes jistý pokrok stále velmi nedostatečný.

Efekt realizovaných opatření z akčního plánu (a dalších opatření přijatých řídicím orgánem) se dosud plně neprojevil na realizaci programu resp. zrychlení tempa čerpání. Nicméně opatření zaměřená na stabilní projektové týmy, práci s příjemci (zejména v oblasti spících projektů) se ukázala jako účelná a přinesla i vyšší informovanost subjektů implementační struktury. Po vyhodnocení získaných informací musí pokračovat další intenzivní práce s příjemci na rychlém vyřešení problémů při realizaci

29,2 %

z celkové alokace programu bylo do konce roku 2012 předloženo ministerstvu financí v souhrnných žádostech.

9,9 mld. Kč (cíl 1)

0,2 mld. Kč (cíl 2)

musí řídicí orgán předložit v souhrnných žádostech do konce roku 2013, aby splnil pravidlo n+3 a n+2 v roce 2013.

0,4 mld. Kč (cíl 1)

7,4 mil. Kč (cíl 2)

v průměru měsíčně předkládal řídicí orgán v souhrnných žádostech za uplynulý rok.

0,9 mld. Kč (cíl 1)

19,8 mil. Kč (cíl 2)

musí řídicí orgán v průměru měsíčně předložit v souhrnných žádostech, aby splnil pravidlo n+3 a n+2 v roce 2013.

projektů (zejména v oblasti podpory 5.1 – Ministerstvo kultury ČR). Jedním z takových opatření byl i materiál do vlády o spících a rizikových projektech, který řídicí orgán předložil vládě ČR na konci ledna 2013. Je nezbytně nutné, aby skutečně došlo ke stanovení závazných harmonogramů projektů a v případě jejich nedodržení příjemci odstoupili od realizace projektů. Dále by měly být přijaty také další milníky, po jejichž nesplnění by následovala opatření zásadní povahy. Integrovaný operační program tak nadále zůstává zařazen do zesíleného řízení rizik.

Výhled na rok 2013

Podle predikcí souhrnných žádostí předpokládá Řídicí orgán Integrovaného operačního programu ztrátu finančních prostředků v cíli 2, a to ve výši až 25 mil. Kč. Pro splnění limitu čerpání v roce 2013 resp. minimalizaci ztráty prostředků bude klíčový posun v realizaci projektů a intenzivnější zapojení všech zprostředkujících subjektů do certifikace. Pokud by se nepodařilo zrealizovat žádné z přijatých opatření k naplnění limitů čerpání, která reagovala hlavně na posuny harmonogramů jednotlivých projektů, mohlo by dojít k automatickému zrušení závazku v nejkrizovějším scénáři až 5 mld. Kč (vysoká ztráta hrozí u Ministerstva práce a sociálních věcí a u Ministerstva kultury).

V poslední době se v realizaci programu objevila další rizika, která mohou ovlivnit míru ne/vyčerpání prostředků v roce 2013. Zejména se jedná o identifikovaná pochybení ve veřejných zakázkách v oblasti podpory 1.1. Některá tato pochybení zprostředkující subjekt – Ministerstvo vnitra ČR v rámci své kontrolní činnosti nepodchytil. Ve Výroční kontrolní zprávě za rok 2012 byla identifikována chybovost u auditovaných projektů nižší než 2 %, ale extrapolováním se Integrovaný operační program dostává nad její hranici, což znamená finanční opravu.

Také došlo ke zpomalení implementace finančního nástroje Jessica. Aktuálně se jedná o agendu Státního fondu rozvoje bydlení jakožto správce holdingového fondu, kde začal proces výběru správce fondu rozvoje měst. Na počátku roku 2013 si Evropská komise vyžádala vysvětlení ke zjištění Nejvyššího kontrolního úřadu v Kontrolním závěru z kontrolní akce č. 12/02, která byla provedena na zprostředkujícím subjektu Ministerstva kultury ČR.

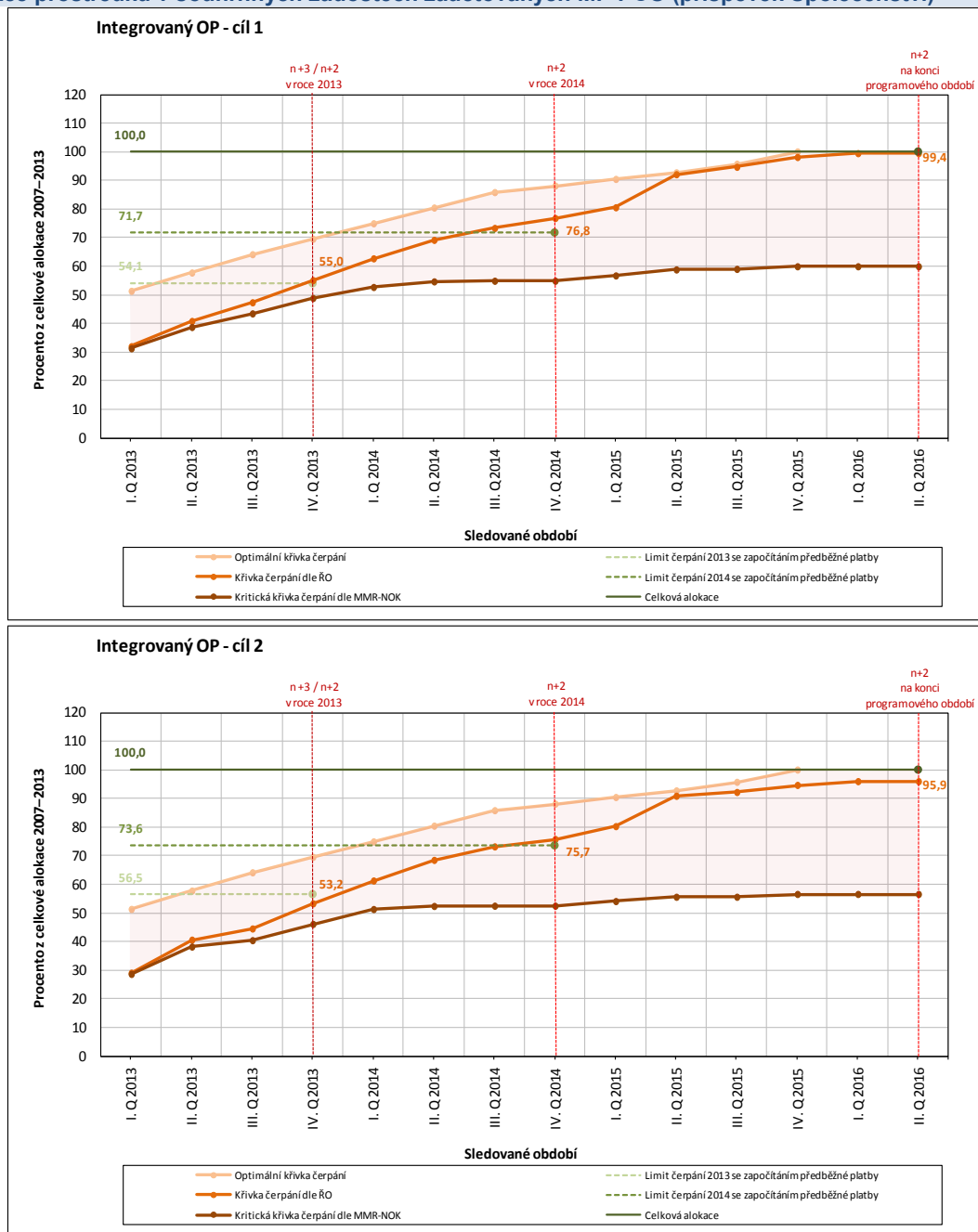
Na utlumení těchto rizik se bude MMR-NOK zaměřovat v rámci zesíleného řízení rizik.

Výhled na roky 2014 - 2015

V roce 2014 předpokládá řídicí orgán využít mimořádné certifikace výdajů na konci roku. Limit čerpání pro rok 2014 by měl být překročen o 80,9 mil. EUR (2 mld. Kč, celkem pro oba cíle). Z pohledu MMR-NOK je rizikové plnění limitu čerpání v roce 2014 zejména v cíli 2, kde vychází, že na základě aktuálních predikcí by mohlo dojít k nevyčerpání části ročního závazku. Naplnění výhledu řídicího orgánu bude podmíněno např. plněním nastavených harmonogramů projektů.

Kritický bude rok 2015, resp. konec programového období, kdy dle odhadu predikcí nemusí dojít k vyčerpání celé přidělené alokace. Predikce na rok 2015 se ale mohou ještě výrazně změnit spolu s pokrokem v realizaci jednotlivých projektů (aktuálně činí rozdíl mezi celkovou alokací a predikcí do konce období 268,4 mil. Kč pro oba cíle). Případnou ztrátu může stále ovlivňovat např. kriticky nízké dosavadní tempo čerpání prostředků v oblastech podpory zprostředkujícího subjektu Ministerstva kultury ČR a Ministerstva práce a sociálních věcí ČR.

Predikce prostředků v souhrnných žádostech zaúčtovaných MF-PCO (příspěvek Společenství)

Zdroj: Integrovaný operační program, MMR-NOK

Predikce řídicího orgánu (viz výše uvedené grafy) počítají s výrazným zlepšením administrativních schopností některých zprostředkujících subjektů (zejména ministerstva vnitra a ministerstva práce a sociálních věcí). Vzhledem k předchozím dlouhodobým problémům s administrativní schopností některých ZS a dalším problémům v čerpání je ospravedlnitelné se domnívat, že u tohoto programu existuje významné riziko nedočerpání přidělené alokace a jeho realizace by měla být stanovena jako vládní priorita.

Závěr

Přijatá opatření přinesla dílčí zlepšení, ale na celkovém stavu programu se příliš neprojevila. Program nabral zpoždění již ve svém začátku díky zdlouhavé přípravě projektů. Současná problematika realizace projektů toto zpoždění dále prohlubuje. Žadatelé a příjemci dotací jsou především subjekty

veřejné správy. Řídící orgán eskaloval problematické projekty až na úroveň vlády, v následujících měsících by měl řídící orgán obdržet závazné harmonogramy, při jejichž překročení by poskytovatel dotace odstoupil od poskytnutí dotace. V případě, že se nepodaří dodržet nastavené harmonogramy projektů, lze ve všech následujících letech očekávat ztrátu prostředků a s ní i dopad na státní rozpočet. Pokud nebudou plněny závazné harmonogramy ze strany zprostředkujících subjektů, bude nutné přistoupit k realokaci prostředků v rámci Integrovaného operačního programu, příp. revizi delegovaných činností.

Dopad na realizaci projektů má i posuzování některých veřejných zakázek ze strany Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže. V současnosti se jedná o zakázky u 3 projektů v hodnotě 484,4 mil. Kč.

Opatření, vycházejí ze zesíleného řízení rizik a pravidelné práce s řídicím orgánem, jsou uvedena v následující tabulce (viz Akční plán pro Integrovaný operační program).

Akční plán pro Integrovaný operační program

Sledované oblasti	Návrhy opatření		Termíny plnění	Gestor	Cíl
1. Plnění pravidla n+3 / n+2	1.1	Provést nezbytné kroky k dosažení stanovených predikcí ve stavu proplacené prostředky příjemcům (vyúčtované prostředky) a prostředky v souhrnných žádostech zaúčtovaných MF-PCO. Měsíčně vyhodnocovat plnění predikcí ve výše uvedených stavech a zaslat MMR-NOK hodnocení jejich plnění. V případě, že predikce nebudou naplněny, zdůvodnění jejich neplnění a opatření, která povedou k napravení situace. Hodnocení plnění predikcí zaslat MMR-NOK nejpozději do 15. dne v měsíci.	od 1. března 2013, měsíčně	ŘO IOP, ZS IOP	Předložit MF-PCO v souhrnných žádostech do konce roku 2013 prostředky ve výši 54,1 % celkové alokace na cíl 1. Předložit MF-PCO v souhrnných žádostech do konce roku 2014 prostředky ve výši 71,7 % celkové alokace na cíl 1. Předložit MF-PCO v souhrnných žádostech do konce června 2016 prostředky ve výši 95,0 % celkové alokace na cíl 1.
	1.1a	Pravidelně sledovat a vyhodnocovat předkládání Žádostí o platbu u významných projektů.	měsíčně	ŘO IOP, ZS IOP	Předložit MF-PCO v souhrnných žádostech do konce roku 2013 prostředky ve výši 53,2 % celkové alokace na cíl 2. Předložit MF-PCO v souhrnných žádostech do konce roku 2014 prostředky ve výši 73,6 % celkové alokace na cíl 2. Předložit MF-PCO v souhrnných žádostech do konce června 2016 prostředky ve výši 95,0 % celkové alokace na cíl 2.
	1.1b	Zpřísnit schvalování změn v projektech, které mají za následek prodloužení harmonogramu a tak i očekávaného objemu refundovaných a certifikovaných výdajů ve vztahu k plnění limitů čerpání. Postupy pro řízení změn zpracovat do svých interních postupů.	do 30. června 2013	ŘO IOP, ZS IOP	
	1.1c	Sledovat vývoj jednotlivých řízení před Úřadem pro ochranu hospodářské soutěže spadajících do realizace Integrovaného operačního programu a čtvrtletně informovat MMR-NOK o aktuálním stavu posuzovaných projektů.	od 1. dubna 2013, čtvrtletně	ŘO IOP v součinnosti se ZS	
	1.2	Zvýšit čerpání prostředků v oblastech podpory 3.1 a 3.3 (MPSV)			
	1.2a	Splnit milníky čerpání v oblastech podpory 3.1 (65 % alokace v Rozhodnutí, 15 % proplaceno) a 3.3 (88 % v Rozhodnutí, 8,5 % proplaceno) při jejich neplnění udělit sankce.	do 30. dubna 2013	ZS - MPSV	Zrychlit tempo čerpání prostředků MPSV.
	1.2b	Informovat členy Monitorovacího výboru.	jarní Monitorovací výbor IOP	ZS - MPSV	
	1.3	Pokračovat v plnění opatření z dokumentu „Přehled opatření ŘO IOP a ZS IOP k plnění	průběžně	ŘO IOP, ZS IOP	

Sledované oblasti	Návrhy opatření		Termíny plnění	Gestor	Cíl
		pravidla N+3/N+2 v letech 2012 a 2013.“			
2. Absorpční kapacita	2.1	Zaslat informaci s návrhem řešení spících a rizikových projektů dle usnesení vlády č. 106 ze dne 13. února 2013.	do 30ti dnů od schválení usnesení vlády	MK, MD, MPSV, MV, MŽP, MZd	Optimalizace situace ve spících a rizikových projektech.
	2.1a	Vyhodnotit zaslaný návrh řešení a přijmout opatření s ohledem na plnění limitů čerpání.	do 45ti dnů od zaslání návrhu řešení	ŘO IOP, ZS IOP	
	2.2	Účinně implementovat oblast podpory 1.1 (MV)			
	2.2a	V oblasti podpory 1.1 pokračovat v činnosti stabilních týmů (tzv. task force projektu).	průběžně	ZS-MV	Optimalizace situace ve spících a rizikových projektech.
	2.2b	V oblasti podpory 1.1 pokračovat v překládání 1x/měsíc řídícímu orgánu a MMR-NOK přehled o realizaci jednotlivých projektů v oblasti podpory 1.1 vč. popisu aktuálního stavu a identifikovaných rizik.	průběžně	ZS-MV	Přehled o aktuálních problémech v realizaci projektů s cílem účinně reagovat na problémy.
	2.3	Vyčerpání prostředků v oblasti podpory 5.1 (MK)			
	2.3a	Ve spících a rizikových projektech v oblasti podpory 5.1 vyhodnocovat získané informace a připravit přehled čerpání prostředků dle jednotlivých projektů.	do 30. dubna 2013	ZS-MK	Zrychlit čerpání prostředků v oblasti podpory 5.1.
	2.3b	V případě závažných problémů (např. nedočerpání projektu, zásadní zpoždění projektu) navrhnout razantní opatření (např. odstoupení od projektů, sankce za neplnění termínů) a informovat ministryni kultury, příp. premiéra v kopii na ministra pro místní rozvoj.	do 31. května 2013	ZS-MK	Vyčerpat včas celkovou alokaci určenou na oblasti podpory 5.1.
	2.3c	Vzhledem k náročnosti výběrových řízení na projektech provádět kontrolu těchto řízení již v jejich průběhu (tzn. nečekat s kontrolou na dobu před podpisem smlouvy s vítězným uchazečem). Toto pravidlo promítnout do pracovních postupů a dalších dokumentů.	bezodkladně	ZS-MK	Eliminovat problémy ve vyhlášených výběrových řízení na projektech.
	2.4	Vyčerpání prostředků v IPRM (MMR)			Zajistit vyčerpání prostředků určených na realizaci IPRM.
	2.4a	Pokračovat ve vyhodnocování realizace IPRM na základě ročních monitorovacích zpráv.	po obdržení ročních monitorovacích zpráv	ŘO IOP	
	2.4b	U rizikových měst, která neplní kontrolní hranice čerpání krátit objem prostředků určených na IPRM a uspořené prostředky využít v jiných IPRM.	2. pol. 2013, 2014 a 2015	ŘO IOP	
	2.4c	Informovat členy Monitorovacího výboru o	podzimní Monitorovací	ŘO IOP	

Sledované oblasti	Návrhy opatření		Termíny plnění	Gestor	Cíl
		výsledcích hodnocení a návrzích opatření.	výbor IOP		
3. Implementace OP	3.1	Snížit administrativní bariéry čerpání u oblastí podpory 3.1 a 3.3		ZS-MPSV	Zrychlení administrace projektů.
	3.1a	Zpřehlednit finanční a technické limity a při kontrole se soustředit na významné položky.	do 31. května 2013	ZS-MPSV	
	3.1b	Zkrátit lhůty pro provádění ex-ante kontrol.	průběžně	ZS-MPSV	
	3.1c	Zkrátit etapy projektů oblastech podpory 3.1 a 3.3 na půlroční etapy.	do 31. července 2013	ZS-MPSV	
	3.3	Pokračovat v zavedeném systému spících a rizikových projektů			
	3.3a	Vyhodnocovat získané informace a přijímat zásadní opatření.	průběžně	ŘO IOP, ZS IOP	Snížit dopad problémů v realizovaných projektech na alokaci programu.
	3.3b	Informovat vládu o stavu spících a rizikových projektů a navrhnout opatření.	leden 2013, 2014 a 2015 (příp. dle potřeby)	ŘO IOP	Eskalace problémů na vyšší úroveň.
	3.4	Zahájení implementace FN Jessica.			
	3.4a	Uskutečnit výběrové řízení na správce fondu rozvoje měst v oblasti podpory 5.2.	do 31. srpna 2013	SFRB	Včasné vyčerpání alokace na FN Jessica.
4. Administrativní kapacita	4.1	Zvýšit administrativní kapacity na CRR (např. DPP, DPČ v době kumulace žádostí o platby).	do 15. dubna 2013	ZS-CRR	Zajistit hladký průběh administrace při zvýšeném objemu žádostí o platby.
	4.2	Navýšit počet pracovníků kontrol vlivem zvýšených nároků na provádění kontrol na ŘO.	do 30. června 2013	ŘO IOP	Eliminace pochybení v projektech a práci ZS.
	4.3	Využívat projekt MMR-NOK vzdělávání NSRR.	průběžně	ŘO IOP, ZS IOP	Zvýšení kvalifikace administrativní kapacity.
5. Řídící a kontrolní systém	5.1	Obnovení certifikace výdajů a zasílání žádostí o platbu Evropské komisi v návaznosti na chybovost ve Výroční kontrolní zprávě 2012.			
	5.1a	Realizovat nápravná opatření v návaznosti na zjištění identifikovaná ve Výroční kontrolní zprávě 2012.	průběžně, nejpozději do 31. července 2013	ŘO IOP, ZS IOP	Rozběhnutí certifikace ze strany MF-PCO.
	5.1b	Prostředky z finanční opravy využít při realizaci programu.	průběžně	ŘO IOP, ZS IOP	Znovu využít nerealizovanou část výdajů.
	5.2	Vypořádat dotazy Evropské komise ke Kontrolnímu závěru NKÚ z kontrolní akce č.	průběžně, nejpozději do 31. července 2013	ŘO IOP, ZS-MK	Vyvrácení pochybností Evropské komise.

Sledované oblasti	Návrhy opatření		Termíny plnění	Gestor	Cíl
		12/02.			
	5.3	Provést kontrolu veřejných zakázek u projektů v oblasti podpory 1.1 (možno využít model auditů realizovaných v oblasti podpory 3.2).	do 31. prosince 2013	ŘO IOP ve spolupráci se ZS-MV	Uplatnění principu předběžné opatrnosti.
	5.4	Využívat projekt MMR-NOK „Kontroly“.	do 31. prosince 2013	ŘO IOP, ZS IOP	Zajistit řádné fungování řídicího a kontrolního systému a předejít pozastavení certifikace.
	5.4a	Včasné předávání akceptačních protokolů z vykonaných kontrol.	do 40 pracovních dnů od předání návrhu	ŘO IOP, ZS IOP	

Operační program Lidské zdroje a zaměstnanost

Více než třetina prostředků z celkové alokace byla certifikována a řídicí orgán na konci roku 2012 splnil limit čerpání. Prostředky programu jsou převážně určeny na podporu projektů zaměřených na snižování nezaměstnanosti prostřednictvím aktivní politiky trhu práce, začlenění vyloučených obyvatel zpět do společnosti a zvyšování kvality veřejné správy. Právě v poměrně širokém zaměření programu spočívá jeho jedinečnost.

Aktuální stav realizace programu

Při realizaci OP Lidské zdroje a zaměstnanost se setkáváme s nízkým stavem čerpání v cíli 2 způsobeným zaostáváním 4. prioritní osy „Veřejná správa a veřejné služby“, která má vzhledem k nastaveným poměrům pro-rata rozhodující podíl na tomto cíli. Limit čerpání v cíli 2 byl v roce 2012 splněn zejména díky dosaženým výsledkům ve 2. prioritní ose „Aktivní politiky trhu práce“.

Zprostředkující subjekt - Ministerstvo vnitra ČR na konci roku 2012 zpřesnil své predikce čerpání, ze kterých pro cíl 2 vyplývá automatické zrušení závazku ve výši minimálně 75 mil. Kč (podíl EU). Předběžné odhady naznačují, že ani zvýšené čerpání ve 2. prioritní ose nemůže plně stačit na pokrytí výpadků ve 4. prioritní ose a v cíli 2 dojde v roce 2013 ke ztrátě alokace.

Na počátku roku 2013 poskytlo Ministerstvo vnitra ČR řídicímu orgánu zpřesňující odhad čerpání, ze kterého vyšlo najevo, že v rámci 4. prioritní osy budou do konce programového období z důvodů úspor v projektech a pomalého čerpání k dispozici volné prostředky ve výši 1,7 mld. Kč (cca 33,0 % alokace na 4. prioritní osu).

Zásadní podíl na nízkém čerpání ve 4. prioritní ose mají finančně významné individuální projekty realizované organizačními složkami státu a činnost Ministerstva vnitra ČR. Zprostředkující subjekt nevykazuje dostatečný výkon ve vztahu k administraci i realizaci projektů, dochází k vysoké fluktuaci zaměstnanců a nedostatečné spolupráci s řídicím orgánem. S ohledem na tyto skutečnosti je vhodné volné prostředky ve 4. prioritní ose alokovat do jiných prioritních os, které zajistí vyčerpání alokace.

Řídicí orgán také obdržel předběžné výstupy auditní zprávy Evropské komise, které identifikovaly částečné selhání řídicího a kontrolního systému zprostředkujícího subjektu Ministerstva vnitra v oblasti procesu hodnocení a výběru projektových žádostí a rovněž v oblasti provádění kontrol. Na základě uvedených zjištění je očekávána aplikace finanční opravy pro 4. prioritní osu, která je předběžně projednávána s Evropskou komisí v odhadované výši cca 100 mil. Kč.

38,4 %

z celkové alokace programu bylo do konce roku 2012 předloženo ministerstvu financí v souhrnných žádostech.

7,2 mld. Kč (cíl 1)

0,2 mld. Kč (cíl 2)

musí řídicí orgán předložit v souhrnných žádostech do konce roku 2013, aby splnil pravidlo n+3 a n+2 v roce 2013.

0,6 mld. Kč (cíl 1)

6,6 mil. Kč (cíl 2)

v průměru měsíčně předkládal řídicí orgán v souhrnných žádostech za uplynulý rok.

0,7 mld. Kč (cíl 1)

16,4 mil. Kč (cíl 2)

musí řídicí orgán v průměru měsíčně předložit v souhrnných žádostech, aby splnil pravidlo n+3 a n+2 v roce 2013.

I přes realizaci opatření provedených Řídicím orgánem OP Lidské zdroje a zaměstnanost se při implementaci programu vyskytují rizika, která mohou mít dopad na včasné vyčerpání svěřené alokace. Na základě této skutečnosti je OP Lidské zdroje a zaměstnanost zařazen do skupiny rizikových operačních programů.

Výhled na rok 2013

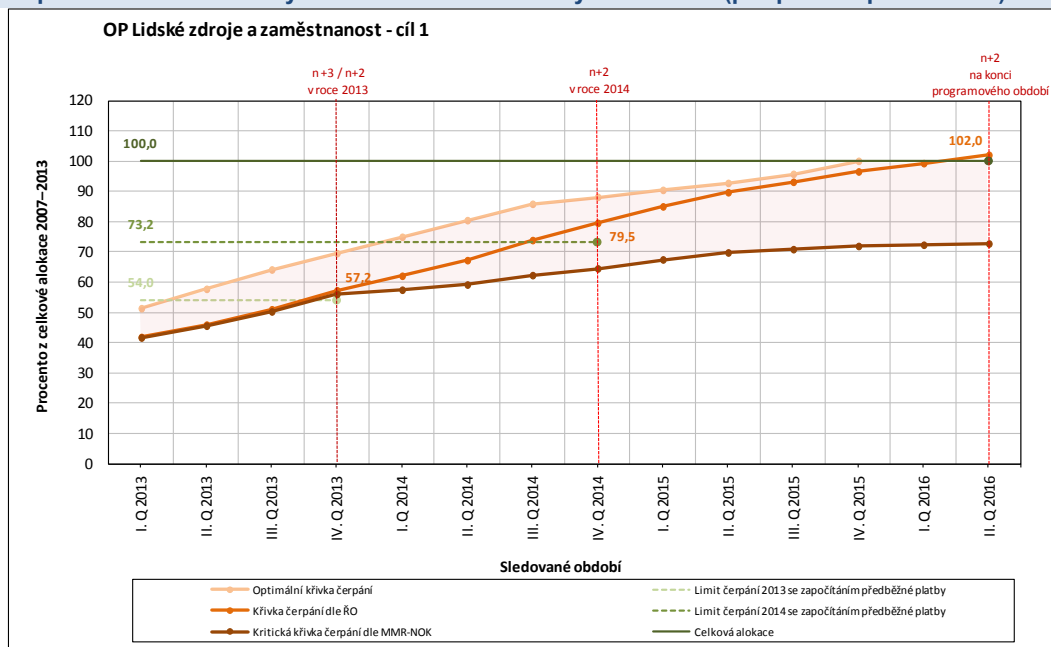
Z predikcí řídicího orgánu vyplývá, že pravidlo $n+3$ a $n+2$ by mělo být v roce 2013 splněno v případě cíle 1. Problémové je však tempo čerpání v cíli 2. Na základě nezávislého posouzení finančního výhledu ze strany MMR-NOK může na konci roku 2013 dojít ke ztrátě prostředků ve výši přibližně 3 mil. EUR (75 mil. Kč). Pro minimalizaci ztráty prostředků bude klíčové výrazné zrychlení tempa čerpání prostředků ve 4. prioritní ose, a to zejména prostřednictvím zintenzivnění věcné realizace individuálních projektů realizovaných centrálními orgány státní správy.

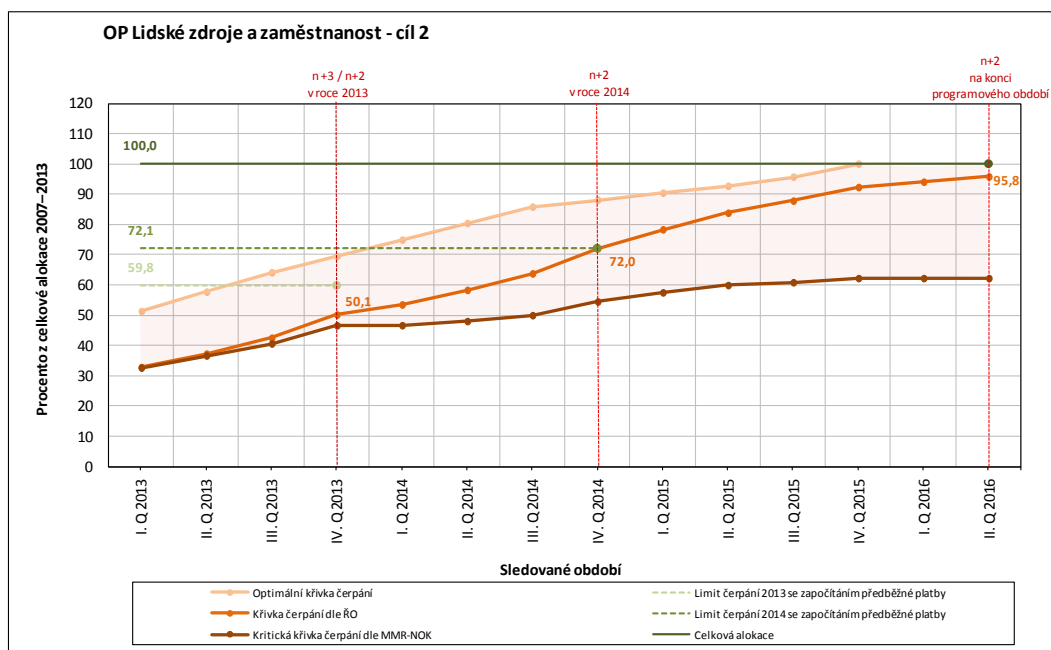
Riziko s možným dopadem na plnění limitů čerpání představuje problematika administrativní kapacity. V roce 2012 řídicí orgán přistoupil k omezení další spolupráce s externími administrátory a posílení vlastní administrativní kapacity, což se může vzhledem ke stávající administrativní kapacitě projevit v plynulosti čerpání prostředků.

Výhled na roky 2014 - 2015

Dle predikcí řídicího orgánu není v letech 2014 a 2015 indikováno bezprostřední ohrožení plnění limitů čerpání. Nicméně plnění stanoveného výhledu čerpání bude výrazně podmíněno úspěšností a efektivitou, s jakou řídicí orgán dokáže implementovat plánovaná opatření a využít volné finanční prostředky ve 4. prioritní ose. Na základě nastavení a plnění predikcí se MMR-NOK domnívá, že v dalších letech implementace nedojde k automatickému zrušení závazku.

Predikce prostředků v souhrnných žádostech zaúčtovaných MF-PCO (příspěvek Společenství)

Zdroj: OP Lidské zdroje a zaměstnanost, MMR-NOK

Závěr

Úzkým místem realizace OP Lidské zdroje a zaměstnanost je pomalé tempo čerpání v cíli 2, kde je v roce 2013 indikována reálná ztráta ve výši cca 3 mil. EUR (75 mil. Kč). Hlavní příčinou je neuspokojivý stav implementace 4. prioritní osy „Veřejná správa a veřejné služby“, za kterou zodpovídá zprostředkující subjekt Ministerstvo vnitra ČR. Řídící orgán aplikoval řadu opatření ke zrychlení čerpání prostředků, které však naplnily očekávání pouze v omezené míře.

Dalším rizikovým faktorem, který má vliv na realizaci OP Lidské zdroje a zaměstnanost, je posuzování některých veřejných zakázek Úřadem pro ochranu hospodářské soutěže. V současnosti se jedná o zakázky u 5 projektů v hodnotě přibližně 150,1 mil. Kč.

Za hlavní opatření, které má dostatečný potenciál zrychlit tempo čerpání prostředků v OP Lidské zdroje a zaměstnanost, MMR-NOK považuje vnitřní realokaci prostředků ze 4. prioritní osy ve prospěch ostatních prioritních os s dostatečnou absorpční kapacitou, dále odnětí části alokace 4. prioritní osy z administrace zprostředkujícího subjektu a její přidělení pod přímou administraci řídicího orgánu.

Akční plán pro OP Lidské zdroje a zaměstnanost

Sledované oblasti	Návrhy opatření	Termíny plnění	Gestor	Cíl
1. Plnění pravidla n+3 / n+2	1.1	Provést nezbytné kroky k dosažení stanovených predikcí ve stavu proplacené prostředky příjemcům (vyúčtované prostředky) a prostředky v souhrnných žádostech zaúčtovaných MF-PCO.	od 1. března 2013, měsíčně	ŘO OP LZZ
		Měsíčně vyhodnocovat plnění predikcí ve výše uvedených stavech a zaslat MMR-NOK hodnocení jejich plnění. V případě, že predikce nebudou naplněny, zdůvodnění jejich neplnění a opatření, která povedou k napravení situace. Hodnocení plnění predikcí zaslat MMR-NOK nejpozději do 15. dne v měsíci.		
	1.1a	Zpracovat komplexní analýzu implementace Prioritní osy 4 s návrhy opatření pro zrychlení čerpání a využití volných prostředků.	do 28. února 2013 (Splněno)	ŘO OP LZZ
	1.1b	Monitorovat a důsledně vyžadovat dodržování lhůt pro předkládání, kontrolu a proplácení žádostí o platby.	průběžně	ŘO OP LZZ ZS
	1.1c	Na základě identifikovaných zjištění z auditní mise Evropské komise stanovit a provést úhradu finanční opravy pro Prioritní osu 4.	do 31. prosince 2013	ŘO OP LZZ ZS - MV
	1.1d	Ukončit realizaci tzv. „spících projektů“ identifikovaných v Prioritní ose 4 a znovu využít v nich vázané finanční prostředky.	do 15. července 2013	ŘO OP LZZ ZS - MV
	1.1e	Důsledně dodržovat stanovenou metodiku tvorby predikcí a průběžně ověřovat a vyhodnocovat relevantnost předkládaných údajů od jednotlivých ZS.	průběžně	ŘO OP LZZ
2. Absorpční kapacita	2.1	Provést vnitřní realokaci finančních prostředků z Prioritní osy 4 ve prospěch 2. prioritní osy.	do 31. března 2013 (Splněno)	ŘO OP LZZ
	2.1a	Zpracovat návrh na revizi OP Lidské zdroje a zaměstnanost a projednat ho s MMR-NOK.	do 28. února 2013 (Splněno)	
	2.1b	Schválit revizi na jednání monitorovacího výboru nebo prostřednictvím hlasování „per rollam“.	do 15. března 2013 (Splněno)	
	2.1c	Zaslat Evropské komisi ke schválení revizi OP Lidské zdroje a zaměstnanost.	do 31. března 2013 (Splněno)	
	2.2	Na základě výsledků komplexní analýzy aktualizovat plán výzev OP Lidské zdroje a	do 30. dubna 2013	ŘO OP LZZ ZS
				Předložit MF-PCO v souhrnných žádostech do konce roku 2013 prostředky minimálně ve výši 54,0 % celkové alokace na cíl 1.
				Předložit MF-PCO v souhrnných žádostech do konce roku 2014 prostředky minimálně ve výši 73,2 % celkové alokace na cíl 1.
				Předložit MF-PCO v souhrnných žádostech do konce června 2016 prostředky ve výši 95,0 % celkové alokace na cíl 1.
				Předložit MF-PCO v souhrnných žádostech do konce roku 2013 prostředky minimálně ve výši 50,1 % celkové alokace na cíl 2.
				Předložit MF-PCO v souhrnných žádostech do konce roku 2014 prostředky minimálně ve výši 72,1 % celkové alokace na cíl 2.
				Předložit MF-PCO v souhrnných žádostech do konce června 2016 prostředky ve výši 95,0 % celkové alokace na cíl 2.
				Převést disponibilní prostředky z prioritní osy 4 do 2. prioritní osy.

Sledované oblasti	Návrhy opatření	Termíny plnění	Gestor	Cíl
	zaměstnanost.			
	2.2a Vyhlásit nové výzvy v oblasti/tech podpory s dostatečnou absorpční kapacitou.	do 31. května 2013		
3. Implementace OP	3.1 Pravidelně realizovat semináře pro příjemce zaměřené zejména na informování ve změnách metodiky OP LZZ, odstraňování nejčastějších chyb v monitorovacích zprávách, žádostech o platbu a na oblast veřejných zakázek.	průběžně	ŘO OP LZZ ZS	Minimalizovat riziko nedočerpání prostředků v prioritní ose 4.
	3.2 Analyzovat možnost a dopad přesunutí administrace části alokace ze zprostředkujícího subjektu – Ministerstva vnitra na Řídicí orgán OP Lidské zdroje a zaměstnanost.	do 28. února 2013 (Splněno)	ŘO OP LZZ	
	3.2a Provést přesun části alokace pod přímou administraci řídicího orgánu.	do 30. dubna 2013	ŘO OP LZZ	
4. Administrativní kapacita	4.1 Posílit administrativní kapacitu řídicího orgánu v souvislosti s omezením činnosti externích administrátorů.	do 30. června 2013	ŘO OP LZZ	Udržet míru fluktuace pod hranicí 10%.
	4.2 Zabezpečit průběžné vzdělávání pracovníků implementační struktury OP LZZ zejména těch, kteří se účastní kontrol projektů na místě.	průběžně	ŘO OP LZZ ZS	
	4.3 Zajistit systematické proškolení a vzdělávání zaměstnanců řídicího orgánu a zprostředkujícího subjektu mj. prostřednictvím projektu MMR-NOK.	průběžně	ŘO OP LZZ ZS	
5. Řídicí a kontrolní systém	5.1 Při kontrolách na místě aktivně využívat odborné (personální) podpory z projektu „Kontroly“ realizovaného MMR-NOK.	průběžně	ŘO OP LZZ ZS	Zajistit řádné fungování řídicího a kontrolního systému a předejít pozastavení certifikace.
	5.1a Včasné předávání akceptačních protokolů z vykonaných kontrol.	do 40 pracovních dnů od předání návrhu	ŘO OP LZZ	
	5.2 Ve smlouvách s externími administrátory a v dalších relevantních dokumentech jasně definovat rámec vzájemné spolupráce a rozsah práv a povinností každého ze zapojených subjektů.	průběžně	ŘO OP LZZ ZS	
	5.3 Učinit všechny nezbytné kroky vedoucí k vypořádání zjištění uvedených v auditní zprávě z auditu Evropské komise.	do 31. prosince 2013	ŘO OP LZZ ZS	
	5.3a Zpracovat ve spolupráci s národními orgány odpověď české strany na zjištění uvedené v auditní zprávě	do 8. dubna 2013 (Splněno)	ŘO OP LZZ ZS	

Sledované oblasti	Návrhy opatření		Termíny plnění	Gestor	Cíl
		z auditu Evropské komise.			
	5.3b	Implementovat návrhy opatření uvedená v auditní zprávě Evropské komise týkající se řídicích a kontrolních systémů.	do 31. prosince 2013	ŘO OP LZZ ZS	
	5.4	Průběžně monitorovat, vyhodnocovat a vyžadovat dodržování postupů v procesu kontroly, hodnocení a výběru projektů, stanovených v programové a metodické dokumentaci OP LZZ.	průběžně	ŘO OP LZZ ZS	

4. Definice tematických oblastí vhodných pro posílení alokace

4.1 Zdůvodnění potřeby realokace a dalších opatření

V případě použití nástroje realokace finančních prostředků je žádoucí respektovat východiska, zdůvodňující přesun prostředků. Tato východiska jsou trojího druhu:

- zdůvodněné socio-ekonomické fundamenty (výše HDP na obyvatele, příspěvek konkurenceschopnosti, míra nezaměstnanosti, zlepšení vzdělanostní struktury obyvatelstva);
- zajištění kontinuity vůči prioritám příštího programovacího období;
- přesunutí prostředků do oblastí s vysokou absorpční schopností a absencí problémových procedur v rámci operačních programů.

V kontextu s pozvolně se proměňujícím zaměřením kohezní politiky ve prospěch posilování konkurenceschopnosti je žádoucí při provádění realokace respektovat identifikované potřeby a jejich regionální rozměr.

1. Za jednu z největších aktuálních bariér dlouhodobého rozvoje konkurenceschopnosti v České republice je považována vzdělanostní struktura pracovní síly, jež přestává odpovídat ekonomické struktuře, které dominuje značná industriální báze (podíl průmyslu na HDP je v České republice výrazně nad 40 %, oproti přibližně 20 %, představujících průměr EU). Vzdělanostní struktura by měla takto korespondovat s využitelností již stávajících industriálních kapacit a současně s možnostmi jejich potenciálního rozvoje, jež jsou neustále považovány za dlouhodobou přednost a komparativní výhodu ekonomiky České republiky. Vzdělanostní struktura pracovní síly v tomto ohledu zdaleka neznamená pouze zvyšující se počet vysokoškolsky vzdělané populace (který je již téměř dvě dekády realitou), ale též její kvalitativní obsah (daný odpovídající odbornou kvalifikací až na úroveň jednotlivých profesí v dostatečném počtu, avšak s možností flexibilní rekvalifikace či profesní reorientace).

Minimálně v časovém horizontu konce této dekády je tato potřeba spojena především se vzdělávacím procesem zaměřeným na obory a profese technického a přírodovědného charakteru. Tato potřeba navíc prolíná celou vzdělanostní strukturu a netýká se tak zdaleka pouze vysokoškolského vzdělání, ale také vzdělání středoškolského. Je zcela zdůvodnitelné zařadit mezi klíčové realokační priority právě podporu technických a přírodovědných oborů a profesí v nejširším slova smyslu, včetně vytváření účelových sítí mezi školami a pracovišti jejich absolventů. V současné době, i s ohledem na demografický vývoj, by však tato podpora již zřejmě neměla směřovat do výstavby nových zařízení, ale spíše na přizpůsobení stávajících, na podporu jejich vybavení a především na témata „měkkého“ charakteru, jež budou motivovat ke kvalitnímu výukovému, vzdělávacímu a výzkumnému procesu.

Vzdělávací proces současně začíná v etapách základního školství či předškolních vzdělávacích stupňů. Přestože tento problém zdaleka není plošný pro všechny regiony v České republice, díky určitým sub-urbanizačním rezidenčním trendům se zvyšuje potřeba zvýšení kapacit mateřských a základních škol v regionech Středočeského kraje, Jihomoravského kraje a Jihočeského kraje.

2. Druhou oblastí, v níž reálně i potenciálně může být konkurenceschopnost ekonomiky České republiky podkopávána, je rozvinutost, kapacita, komfortnost dopravní infrastruktury a z ní plynoucí dopravní obslužnosti. Česká republika nedostatečně využívá své polohové renty a její podmínky pro mobilitu v příhraničním evropském kontextu jsou nedostatečně využívány. Navíc reflexe priorit Strategie Doprava 2050 v podobě podpory multimodality a dalších kvalitativně náročných aktivit (rekonstrukce, upgrade, propojenost módů, logistická centra apod.) není v realitě České republiky

vysoká. Proto zaměření na oblast jak páteřních železničních i silničních dopravních linií pan-evropského významu v rámci TEN-T, tak na ně navazující národní a významné regionální komunikace, a v neposlední řadě i záležitosti dopravní obslužnosti, její komplexnosti, ucelenosti a environmentální vstřícnosti.

Významnou součástí dlouhodobých trendů v oblasti dopravy a dopravní infrastruktury v souladu se Strategií Doprava 2050 EU vedle výše uvedených je cílená podpora rozvoje strategických dopravních uzlů v urbánních oblastech, tzv. urbánních uzlů (viz návrh nařízení o Transevropských dopravních sítích TEN-T), významných jak z pohledu národního, tak rovněž mezinárodního (příhraničního). V České republice jsou navrženy pro statut urbánního uzlu dvě města: Praha a Ostrava. Faktografie k tématu urbánního uzlu je zmíněna v rámečku (viz níže).

Urbánní uzly

Členské státy a ostatní řešitelé projektů při rozvoji Comprehensive Network v urbánních uzlech se zaměřují na zajištění:

- osobní doprava: propojení mezi železniční, leteckou dopravou, a když je to vhodné i vnitrozemskými vodními cestami, silniční a námořní infrastrukturou Comprehensive Network;
- nákladní doprava: propojení mezi železnicí a tam, kde je to vhodné, infrastrukturou letecké dopravy, námořní a silniční Comprehensive Network;
- adekvátního spojení mezi různými železničními stanicemi nebo letišti v rámci Comprehensive Network v rámci urbánního uzlu;
- bezproblémového propojení mezi infrastrukturou Comprehensive Network a infrastrukturou pro regionální a místní dopravu, včetně logistických konsolidačních a distribučních center;
- obchvatů urbánních oblastí pro silniční dopravu k usnadnění dopravních toků na dlouhé vzdálenosti směrem ke Comprehensive Network;
- obchvatů urbánních oblastí pro železniční nákladní dopravu;
- podpory efektivních, nízkouhlíkových dodávek nákladu v městských oblastech s nízkou hlučností.

Společná ustanovení se dále zabývají tématy ITS, nákladních dopravních služeb, nových technologií a inovací, bezpečnosti infrastruktury, infrastruktury odolné klimatickým změnám a neštěstím, ochrany životního prostředí a dostupnosti pro všechny uživatele.

Podpora výstavby pražského metra je v souladu s cíly rozvoje urbánních uzlů, zejména v oblasti rozvoje osobní dopravy, stejně jako adekvátnosti spojení mezi železničními stanicemi a letišti, bezproblémového propojení s infrastrukturou regionální a místní dopravy. Relevantní je také faktor ochrany životního prostředí a dostupnosti uživatelům zde sehrává relevantní roli.

Praha jako hlavní město České republiky a jako výrazné mezinárodní centrum a respektovaná „vstupní brána“ do České republiky neplní své funkce toliko v rámci svého území, ale taktéž přímo i nepřímo poskytuje veřejnou službu nejen ostatním občanům České republiky, ale taktéž významné části návštěvníků České republiky; kultivovaná, kapacitní, spolehlivá městská doprava, včetně fungujícího metra v dostatečně rozvinuté síti patří mezi nutné předpoklady pro urbánní centra s ambicemi typu Prahy. Podpora rozvoje pražského metra, především pak v trasách spojených s definičními charakteristikami urbánního uzlu, tedy umožňující efektivnější propojení mezi ostatními druhy dopravy (především železniční, leteckou či autobusovou), představuje relevantní cíl pro podporu takto zaměřených projektů, kde konečný efekt a přínos pocítí nejen obyvatelé Prahy, ale taktéž občané jiných regionů České republiky využívající pražské teritorium jako dopravní uzel, a návštěvníci České republiky, směřující i do mimopražských regionů.

3. Potřeba posílení sociální integrace představuje další potřebnou a obdobím krize vyhrocenou oblast, jejíž rozměr je regionálně velmi odlišný a vyžaduje tak velmi přesné zacílení. Podpora sociální integrace je na jednu stranu mimořádně potřebný prvek mezi zvažovanými směry realokace, na straně druhé je obtížné přesně hodnotit její kladné dopady. Oč potřebnější tento

způsob podpory je, o to důkladněji a precizněji musejí být připraveny projekty, jež budou této podpory využívat a metody hodnocení jejich výstupů a výsledků. Potřeba sociální integrace by měla být řešena především prostřednictvím cest, jež přivedou reálně či potenciálně ohrožené na trh práce a takovéto pracovní místo dlouhodoběji udrží a stabilizují.

Další oblast vhodná pro posílení se pak týká úrovně sociálních služeb pro osoby neproduktivní.

4.2 Zaměření realokace

Kritéria realokace

A) Proces realokace musí být zdůvodněn socio-ekonomickými fundamenty (výše HDP na obyvatele a její vývoj, strukturální poruchy, míra nezaměstnanosti, vzdělanostní struktura, propojenost dopravní infrastruktury, podíl inovačních firem a vytvoření prostředí pro inovace /multikriteriální analýza inovačního potenciálu/ apod.);

Vývoj ukazatele HDP na obyvatele v průběhu sledovaných období (100 = průměrná hodnota EU-27)

Region soudržnosti NUTS II	Období roku 2009	Období let 2007 - 2009
Praha	175,5	173,8
Střední Čechy	73,6	74,3
Jihozápad	71,0	70,2
Severozápad	66,8	64,2
Severovýchod	66,7	66,0
Jihovýchod	74,6	72,8
Střední Morava	66,0	64,1
Moravskoslezsko	67,6	67,9

Zdroj: Eurostat; duben 2012

V rámci kritéria konkurenceschopnosti především z pohledu realizace přírůstkových opatření je současně žádoucí v konkrétních nástrojích podpory respektovat následující potřeby:

- respektování otevřenosti a vysoké míry exportní orientace české ekonomiky, včetně snahy o expanzi na další exportní trhy;
- nastolení zdravé míry investiční aktivity, jejíž nedostatečnost je v současné době základní příčinou pomalejšího růstu české ekonomiky oproti jejím sousedům; ti ve značné míře využívají právě veřejné nástroje k její akceleraci;
- potřeba odpovídající kvality a struktury lidských zdrojů;
- respektování dané a posilující produkční báze, již dominuje zpracovatelský průmysl;
- silná potřeba kvalitativní re-orientace v aktivitách (nejen vlastní výroba, ale i schopnost prodávat, být výrobcem finální produkce, nikoliv jen komponent, posilovat autonomii v distribučních sítích apod.);
- rozvoj autonomních služeb (doprava, cestovní ruch);
- kvalita institucionálního prostředí;
- podpora inovativních aktivit;
- formulace podpořených oblastí v kontextu přípravy na příští programovací období pro kohezní politiku.

K oblasti vzdělávání samého je nutné silně provázat oblasti obsahu vzdělávání (kvalita vzdělávacího programu, náplně, využívání nových technologických možností, překonávání výukových stereotypů) a infrastruktury pro vzdělávání (především středoškolská a učňovská technická zařízení v závislosti na již etablovaných strukturách a potřebách; v závislosti na demografickém vývoji a stavu existujících kapacit taktéž pořízování předškolních a školních zařízení, resp. rozšiřování jejich kapacit.

B) S ohledem na fázi programovacího období zajištění kontinuity vůči prioritám příštího období ve všech sférách realokace;

C) přesunutí prostředků do oblastí s vysokou absorpční schopností a absencí problémových procedur a implementačních mechanismů v rámci OP;

D) respektování regionální a lokální potřeby.

Vedle těchto kritérií je vhodné realokační proces vhodné vnímat i v souvislosti se závěry pracovní skupiny **NERV pro prorůstová opatření** (NERV PO) jako stimulační nástroj pro podporu problémových i perspektivních segmentů ekonomiky. V prvním případě lze jmenovitě uvést sektor stavebnictví a jeho propojenost s navrženým realokačním opatřením ve prospěch výstavby a modernizace dopravní infrastruktury. Ve druhém případě pak segment inovativního podnikání, klastrů a zlepšování vzdělanostní struktury pracovní síly.

Realokace z OP Technická pomoc a ROP Severozápad do dalších regionálních operačních programů

Na základě vyhodnocení realizace rizikových operačních programů a možností řešení je navrhována realokace z OP Technická pomoc a ROP Severozápad. Realokaci z obou operačních programů je navrhováno provést jako společnou aktivitu, jejímž výsledkem bude podpora cíleného regionálního rozvoje v rámci regionálních operačních programů, které nevykazují vážné systémové poruchy. Návrh předpokládá souhrnnou realokaci ve výši 3,6 mld. Kč ve prospěch šesti regionálních operačních programů: Jihovýchod, Střední Morava, Moravskoslezsko, Jihozápad, Střední Čechy a Severovýchod⁸. Z důvodu zachování poměrů mezi cíli Konvergence a Regionální konkurenceschopnost a zaměstnanost je navrhována také realokace prostředků do OP Praha-Konkurenceschopnost.

Oblasti, které jsou pro realokaci navrhovány, představují:

- vzdělávací infrastrukturu v podobě vybavení škol technického a přírodovědného charakteru;
- udržitelná a ekologická městská doprava;
- sociální integrace;
- infrastruktura předškolních zařízení – mateřské školky (týká se pouze ROP Střední Čechy, kde se negativně projevují dopady suburbanizace);
- a doplňkově i silnice II. a III. třídy jako investice podporující konkurenceschopnost regionu a další oblasti navazující na EU2020.

Zdůvodnění jednotlivých oblastí i s ohledem na regionální potřeby a identifikaci jejich intenzity:

Stupně intenzity: 1 – nízká až zanedbatelná; 2 – podprůměrná; 3 – standardní; 4 – významná; 5 – mimořádně vysoká.

⁸ Realokace do ROP Severovýchod bude provedena pouze v případě, že bude uzavřena problematika spojená s vyšší mírou chybovosti ve výročních kontrolních zprávách..

Region soudržnosti NUTS II	Vzdělávací infrastruktura v podobě vybavení škol technického a přírodovědného charakteru	Udržitelná a ekologická městská doprava	Sociální integrace
Jihovýchod	Zcela určitě region aspirující na aplikaci kvalitativně náročných nástrojů a opatření provazujících obsah vzdělání s náročnou konkurenceschopností, jež nesmí podcenit některé své potenciálně rizikové oblasti zejména z pohledu funkce inkluzivního vzdělávání (kupříkladu okresy Znojmo, Hodonín, Blansko a ORP Vyškov); s ohledem na kapacity v oblasti výzkumu, vývoje a inovací by bylo žádoucí dále vylepšit vzdělanostní strukturu na horní hranici spektra; podprůměrná potřeba celkem – 2; ve vybraných oblastech naopak nadprůměrná – 4	Vzhledem ke struktuře osídlení je tato oblast významně relevantní pro město Brno, ev. v menším rozsahu pro Jihlavu, Třebíč a Znojmo; pro ostatní města v regionu je intenzita potřeby významně nižší; standardní potřeba - 3	Problémy sociálního vyloučení vznikají primárně v ekonomicky problémových částech především Jihomoravského kraje (okresy Hodonín či Znojmo, Břeclav a části města Brna); v kraji Vysočina se naopak jedná spíše o sociální inkluzi prostřednictvím nástrojů vedoucích ke zvýšení velmi nízkého disponibilního důchodu (při relativně nevysoké míře nezaměstnanosti); standardní potřeba - 3
Střední Morava	Přestože nyní nejchudší region, zdaleka není tak strukturálně problematický; vzdělání je nutno napřímit na potřebu investičního boomu a růst produktivity práce; větší potřeba inkluze díky sociální homogenitě není; navázání na silnou podnikatelskou tradici vyvolá potřebu lépe vzdělané populace technického charakteru v tradičních odvětvích, ale i službách (chemie, plastikářství, gumárenství, strojírenství, ale i design či specifické aktivity cestovního ruchu; nadprůměrná potřeba – 4	Potřebnost je dána intenzitou osídlení v aglomeracích Zlín – Otrokovice; Uherskohradištsko; Kroměříž – Hulín – Holešov; Olomouc – Přerov - Prostějov především při potřebě dalšího posílení integrace veřejné dopravy; významná potřeba - 4	Střední Morava představuje především v části Zlínského kraje značně homogenní region; v případě kraje Olomouckého však lokálně (Jesenicko, Přerovsko) lze identifikovat oblasti se zvýšenou potřebou sociální integrace; standardní potřeba - 3

Region soudržnosti NUTS II	Vzdělávací infrastruktura v podobě vybavení škol technického a přírodovědného charakteru	Udržitelná a ekologická městská doprava	Sociální integrace
Moravskoslezsko	Velmi rozporuplné charakteristiky; na jedné straně vysoká produktivita práce umožňuje aplikaci kvalitativně náročnější nástrojů podpory, na straně druhé největší masa strukturálně nezaměstnaných v nízké vzdělanostní struktuře otevírá prostor vzdělávacím aktivitám inkluzivního charakteru v hromadném rozměru (jedna z největších potřeb celoživotního vzdělávání pro osoby převážně s nejnižším či středním vzděláním); potřeba investic a změny ekonomické struktury vyvolá potřebu nových zaměstnanců s přizpůsobenou kvalifikací (dané silnou potřebou nalézt „nová“ odvětví v dlouhém horizontu jako náhrada za pozvolna se utlumující těžební a těžký průmysl); koncentrace velkých společností a urbánních oblastí je příznivá pro investice do výzkumu a vývoje, zaměřeného do regionálně tradičních odvětví s inovačním potenciálem (strojírenství, hutnictví, energetika) s vytvořením vlastní výzkumné a vývojové báze; navíc značný potenciál v oblasti cestovního ruchu; regionálně klíčové je zapojení většího počtu osob na trh práce –	S ohledem na charakter prakticky jediné skutečné urbánní aglomerace v České republice, navíc v podmínkách velmi porušeného životního prostředí je intenzita této potřeby téměř absolutní; mimořádně vysoká potřeba - 5	S ohledem na charakter probíhajících strukturálních změn i geografickou polohu regionu je potřeba sociální integrace jedna z nejvyšších v České republice; mimořádně vysoká potřeba - 5

Region soudržnosti NUTS II	Vzdělávací infrastruktura v podobě vybavení škol technického a přírodovědného charakteru	Udržitelná a ekologická městská doprava	Sociální integrace
	stávající situace je doslova plýtváním a mrháním lidského potenciálu, s rizikem sociálních problémů; mimořádně vysoká potřeba – 5		
Jihozápad	Spíše než zlepšování struktury vzdělanosti, jež se zdá být velmi příznivá, vzdělávací opatření akcentující růst produktivity práce a zvýšení objemu prostředků na výzkum a vývoj, jež má v regionu slušné personální zázemí; standardní potřeba – 3	S ohledem na sídelní strukturu regionu je tato potřeba významně intenzivní prakticky pouze v sídelních městech obou krajů; podprůměrná potřeba - 2	Sociální struktura v regionu je spíše homogenní a potřeba sociální integrace není na naše podmínky nikterak intenzivní; standardní potřeba - 3
Střední Čechy	Zaměření vzdělávacích aktivit na potřebu obnovení investičního boomu v regionu; stále existuje potřeba zvýšení podílu VŠ vzdělané pracovní síly a posílení změny struktury středoškoláků a vyučených; standardní potřeba – 3 Na základě sub-urbanizačních rezidenčních trendů se zvyšuje potřeba zvýšení kapacit mateřských škol – významná potřeba 4	Tato potřeba je dána především intenzitou vazeb vůči hlavnímu městu Praze a potřebou hladké a kapacitní mobility s ní, zejména z teritoria Kladenska, Berounska, Kolínska a Benešovska; tím se tato potřeba modifikuje do potřeby rozvoje příměstské dopravy; standardní potřeba - 3	Sociální struktura v regionu v porovnání s regiony ostatními je spíše stabilní, bez zásadních rizikových oblastí a potřeba sociální integrace na tuzemské podmínky spíše nízká; podprůměrná potřeba - 2
Severovýchod	Region se slušnou vzdělanostní strukturou, ale nízkou a snižující se produktivitou; s ohledem na zaostávání tohoto regionu taktéž patrně oprávněná potřeba vyšší než průměrné alokace prostředků, zaměřených spíše na kvalitativně orientovaná opatření;	Tato potřeba silně vyplývá z existence několika městských aglomerací Liberec – Jablonec n. Nisou a především Hradec Králové – Pardubice – Chrudim – Jaroměř a zajištění interoperability v rámci těchto území; standardní potřeba - 3	Potřeba zesílené sociální integrace existuje v rámci tohoto regionu soudržnosti specificky a silně především na území Libereckého kraje, kde situace ostře kontrastuje se stavem v ostatních dvou krajích, jež naopak patří k nejstabilnějším a nejhomogennějším v rámci sociální

Region soudržnosti NUTS II	Vzdělávací infrastruktura v podobě vybavení škol technického a přírodovědného charakteru	Udržitelná a ekologická městská doprava	Sociální integrace
	silná potřeba podpořit investice vyvolá další poptávku po pracovních silách; potřeba efektivnějšího využívání výdajů na výzkum a vývoj; standardní potřeba - 3		struktury České republiky; podprůměrná potřeba – 2 (v tom však Liberecký kraj: významná potřeba – 4)

Vzdělávací infrastruktura v podobě vybavení škol technického a přírodovědného charakteru.

V posledním období se **středoškolské a učňovské vzdělávání zásadním způsobem redukovalo, či dokonce zaniklo**, přestože **poptávka po jeho absolventech roste**, když v České republice narůstá váha zpracovatelského průmyslu na HDP. S ohledem na nároky a úroveň vzdělání žáků a studentů a zvýšení jejich uplatnitelnosti na trhu práce jsou žádoucí úvahy nad zkvalitněním, inovací a aktualizací nejen výukového procesu, ale i modernizace prostor, výukových pomůcek, materiálů, inovovaného technického vybavení a využití ICT. Jedná se taktéž o uplatnění moderních materiálů a technologií do výuky odborného výcviku řemesel a jejich propojení s výukovými formami a platformami odborných předmětů teoretického vyučování. A v neposlední řadě se jedná o obnovu či pořízení nových objektů škol a učilišť, jež v uplynulém období zanikly, aniž by za ně byla sjednána adekvátní náhrada. Je zřejmé, že tyto investice vyvolají řadu doprovodných, provázaných aktivit „měkkého“ charakteru.

K realizaci těchto investic je zapotřebí naprogramovat doplňkové obsahové a další aktivity (například osvětovou kampaň a zřízení pravidelné platformy, osvětující, proč je dlouhodobě výhodné a smysluplné se stát kvalifikovaným technikem s vysokou pravděpodobností jistoty zaměstnání a slušnou odměnou, v porovnání s nejistotou rábdoby atraktivní profese nevyprofilovaného manažera; navíc v podmínkách výrazně rostoucího podílu vysokoškolsky vzdělané populace se u ní pozvolna snižuje efekty vyšší mzdy (v současnosti jsoucí na úrovni cca 1,6- násobku průměrné mzdy).

Lze taktéž souhlasit s podporou nákupu nových strojů a zařízení a technologií (stávající stav ukazuje, že z veřejných prostředků jsou tyto investice velmi limitované, z podnikových prostředků dochází k vázání dodatečných nákladů, které by mohl podnik využít jinde – navíc, s nejistotou, že k nim absolvent nastoupí; v daném případě by bylo žádoucí propojit se závazkem absolventa k určitému pracovnímu úvazku. Lze rovněž souhlasit s podporou sdílených laboratoří, dílen a provozů; za vhodných podmínek by byly tyto provozovány například klastry s obdobnou profesní specializací.

Detailněji mohou být tato kritéria konfrontována s obsahem regionálních a krajských investičních, inovačních a rozvojových strategií, jež ve vyšší míře detailu identifikují růstové póly a příležitosti v regionech. Velmi důležitá je provázanost investic s potřebou modernizovat a praxi přizpůsobit obsah výuky – u veškerých forem jak stáží a výměn, tak vzdělávacích kursů, jakožto investic je zapotřebí ex-ante minimalizovat riziko samoúčelnosti. Vhodným zdrojem informací ohledně eliminace tohoto rizika mohou být regionálně působící technologická, inovační, rozvojová centra či další podpůrné instituce.

Udržitelná a ekologická městská doprava. Udržitelná a ekologická městská doprava představuje jednu z nejvýznamnějších priorit mezi podporovanými aktivitami v celoevropském kontextu. Její význam spočívá především v souběžném dosahování řady typů efektů v podobě ekologické

příznivosti, energetické efektivity, zvýšení standardu veřejných služeb a zajistí v optimalizaci přepravního problému a posílení mobility.

Opatření tohoto typu se týkají jak pořízení odpovídajících vozidel, optimálního trasování či zavádění systému chytrého dopravního managementu v rámci širšího pojetého konceptu Smart Cities.

Sociální integrace. Posílení podmínek sociální integrace by mělo být naplňováno v první řadě v souladu s inkluzivní prioritou Strategie Evropa 2020, tedy prostřednictvím řešení problému sociálního vyloučení prostřednictvím zapojení se na trhu práce. Z toho vyplývá poměrně široká škála nástrojů aktivní politiky zaměstnanosti, kterou je možné vnímat taktéž v úzkém sepětí s výše zevrubně popsanou oblastí vzdělávání.

Návrh realokace prostředků z OP Technická pomoc a ROP Severozápad do ROP

Zdrojový program	Návrh částky k realokaci (podíl ERDF)	Příjemový program	Návrh částky k realokaci (podíl ERDF)
ROP Severozápad OP Technická pomoc	3,1 mld. Kč 0,5 mld. Kč	ROP Jihovýchod	0,6 mld. Kč
		ROP Střední Morava	0,6 mld. Kč
		ROP Moravskoslezsko	0,8 mld. Kč
		ROP Jihozápad	0,5 mld. Kč
		ROP Severovýchod*	0,6 mld. Kč
		ROP Střední Čechy	0,5 mld. Kč
		OP Praha Konkurenceschopnost	dle pro rata

Poznámka: * Realokace do ROP Severovýchod bude provedena pouze v případě, že bude uzavřena problematika spojená s vyšší mírou chybovosti ve výročních kontrolních zprávách.

Prostředky z ROP Severozápad a OP Technická pomoc byly do příjmových regionálních operačních programů rozděleny na základě dvou kritérií. Obě kritéria měla při rozdělování prostředků stejnou váhu. Prvním kritériem je intenzita potřeby a druhým je poměr rozdělení alokace 2007-2013 mezi regionální operační programy.

Konkrétní rozdělení realokovaných prostředků na definované aktivity musí vycházet z následujících principů:

- dodržení navržených oblastí k podpoře (tj. vzdělávací infrastruktura v podobě vybavení škol technického a přírodovědného charakteru; udržitelná a ekologická městská doprava; sociální integrace; infrastruktura předškolních zařízení – mateřské školy – týká se pouze ROP Střední Čechy). Doplňkově je možné realokovat část prostředků na podporu silnic II. a III. třídy jako investice podporující konkurenceschopnost regionu a další oblasti navazující na Strategii Evropa 2020,
- při rozdělování prostředků je nutné zohlednit výši částky schválené k realokaci pro daný regionální operační program, reálnou absorpční kapacitu, rizika implementace,
- u věcného zdůvodnění aktivit posílených realokací prokázat vazbu na plnění cílů regionálních operačních programů a Strategii Evropa 2020, týká se zejména oblasti podpory silnic II. a III. třídy, kde musí být prokázána návaznost na konkurenceschopnost regionu a další oblasti navazující na Strategii Evropa 2020,
- zaslat návrh na revizi operačních programů, včetně zdůvodnění navrhované realokace k připomínkám MMR-NOK, a to nejpozději 10 pracovních dní před termínem pro zaslání podkladů členům monitorovacích výborů operačních programů. Při zpracování návrhů je nutné dodržovat Metodický pokyn k revizi operačních programů 2007 – 2013.

Realokace z OP Životní prostředí do OP Doprava

Při zvažování realokace mezi programy, jako nástroje pro záchranu finančních prostředků, je nutné vzít na vědomí skutečnost, že prostředky FS mohou být z OP Životní prostředí, dle platné evropské legislativy, převedeny pouze do OP Doprava. Vzhledem ke snižování rozpočtu Státního fondu dopravní infrastruktury, se kterým se zvyšuje riziko zajištění spolufinancování projektů OP Doprava, navrhuje MMR-NOK realokovat prostředky pouze do oblasti podpory 5.1 Rozvoj sítě metra v Praze.

Řídící orgán OP Doprava deklaruje, že je schopen absorbovat v rámci projektu na realizaci pražského metra dodatečné prostředky z FS ve výši 3,7 mld. Kč. Podpora této aktivity je v souladu s podporou rozvoje strategických dopravních uzlů v urbánních oblastech, tzv. urbánních uzlů (viz výše kapitola 4.1). Nelze opomenout, že podpora rozvoje metra má zjevně pozitivní dopad na životní prostředí a částečně může přispět k cílům OP Životní prostředí zejména v oblasti ochrany ovzduší.

Návrh realokace prostředků z OP Životní prostředí (FS) do OP Doprava (FS)

Zdrojový program	Návrh částky k realokaci (podíl EU)	Příjmový program	Návrh částky k realokaci (podíl EU)
OP Životní prostředí	3,7 mld. Kč (FS)	OP Doprava	3,7 mld. Kč (FS)

5. Harmonogram dalších kroků

V rámci tohoto postupu je nutné harmonizovat jednotlivé kroky řídicích orgánů, z jejichž operačních programů je navržena realokace (poskytovatel), a řídicích orgánů operačních programů, které realokované prostředky obdrží (příjemce). V tomto ohledu je nutné zejména sladit přípravu a řádné projednání a schválení navržených změn. Doporučený postup pro úspěšné provedení realokace mezi operačními programy je uveden v následující tabulce. Termíny v něm uvedené jsou nastaveny jako nejzazší.

Harmonogram dalších kroků v případě revizí operačních programů

Činnost	Subjekt	Časový harmonogram
Schválení akčních plánů vládou ČR	Vláda ČR	Duben / květen 2013
Projednání akčních plánů na Řídicím a koordinačním výboru	MMR-NOK	18. dubna 2013
Příprava revize operačního programu	Řídicí orgán poskytovatel, příjemce	Duben – květen 2013
Schválení návrhu na revizi operačního programu na monitorovacím výboru	Řídicí orgán poskytovatel, příjemce	Květen – červenec 2013
Předložení žádosti o revizi operačního programu Evropské komisi ke schválení (současně)	Řídicí orgán poskytovatel, příjemce	Do 30. září 2013
Schválení revize dotčených operačních programů Evropskou komisí	Evropská komise	Do 31. prosince 2013

6. Seznam použitých zkratk

CI	CzechInvest
ČMZRB	Českomoravská záruční a rozvojová banka
CRR	Centrum pro regionální rozvoj ČR
ČR	Česká republika
EK	Evropská komise
ERDF	Evropský fond pro regionální rozvoj
ESF	Evropský sociální fond
ES	Evropské Společenství
EU	Evropská unie
EUR	Společná evropská měna euro
FS	Fond soudržnosti
IOP	Integrovaný operační program
IP	Individuální projekt
IS	Informační systém
MD ČR	Ministerstvo dopravy ČR
MF ČR	Ministerstvo financí ČR
mld.	Miliard/a
MMR-NOK	Ministerstvo pro místní rozvoj ČR – Národní orgán pro koordinaci
MPSV	Ministerstvo práce a sociálních věcí ČR
MSC2007	Monitorovací systém strukturálních fondů a Fondu soudržnosti
MŠMT	Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy
MV	Ministerstvo vnitra ČR
NSRR	Národní strategický referenční rámec
OP	Operační program
OP D	Operační program Doprava
OP LZZ	Operační program Lidské zdroje a zaměstnanost
OP PI	Operační program Podnikání a inovace
OP PA	Operační program Praha - Adaptabilita
OP PK	Operační program Praha - Konkurenceschopnost
OP VaVpl	Operační program Výzkum a vývoj pro inovace
OP VK	Operační program Vzdělávání pro konkurenceschopnost
OP TP	Operační program Technická pomoc
OP ŽP	Operační program Životní prostředí
MF-AO	Ministerstvo financí ČR - Auditní orgán
MF-PCO	Ministerstvo financí ČR - Platební a certifikační orgán
ROP	Regionální operační program / programy
ROP SZ	Regionální operační program regionu soudržnosti Severozápad
ROP SČ	Regionální operační program regionu soudržnosti Střední Čechy
ROP JV	Regionální operační program regionu soudržnosti Jihovýchod
ROP JZ	Regionální operační program regionu soudržnosti Jihozápad
ROP SM	Regionální operační program regionu soudržnosti Střední Morava
ROP SV	Regionální operační program regionu soudržnosti Severovýchod
ROP MSK	Regionální operační program regionu soudržnosti Moravskoslezsko
ŘO	Řídící orgán
SF	Strukturální fondy
SFDI	Státní fond dopravní infrastruktury
SFŽP	Státní fond životního prostředí
ZS	Zprostředkující subjekt